

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
ДП «НАЕК «Енергоатом»

	Примітки	Станом на 31.12.2022	Станом на 31.12.2021 перераховано*	тис. грн Станом на 01.01.2021 перераховано*
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	6.2	343 016	362 481	318 968
первісна вартість		711 830	678 929	584 397
накопичена амортизація		(368 814)	(316 448)	(265 429)
Незавершені капітальні інвестиції	5, 6.1	21 056 463	20 738 846	19 599 428
Основні засоби	6.1	161 777 037	164 345 424	161 994 862
первісна вартість		536 488 200	529 524 592	518 416 422
знос		(374 711 163)	(365 179 168)	(356 421 560)
Інвестиційна нерухомість	6.4	48 551	21 692	25 498
Довгострокова дебіторська заборгованість	6.5	222 816	258 724	234 166
Інші необоротні активи	5, 6.6	4 248 125	4 599 287	4 944 505
Усього за розділом I		187 696 008	190 326 454	187 117 427
II. Оборотні активи				
Запаси	7	24 893 313	27 657 691	26 159 483
у тому числі				
виробничі запаси		23 791 753	26 824 040	25 653 095
незавершене виробництво		590 855	383 894	263 068
готова продукція		493 364	430 011	231 420
товари		17 341	19 746	11 900
Векселі одержані		21	21	16
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	8.1	17 876 595	2 623 297	12 129 587
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	8.2	3 313 219	7 393 053	1 494 372
з бюджетом	5, 15	2 967 990	1 391 000	1 132 130
у тому числі з податку на прибуток	5	1 310 937	981	345 112
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів		13 477	9 525	2 188
Інша поточна дебіторська заборгованість	8.3	1 848 927	1 123 409	168 195
Гроші та їх еквіваленти	9	1 384 005	4 877 684	894 822
у тому числі				
готівка		32	65	50
рахунки в банках		1 383 901	4 877 598	894 735
Інші оборотні активи	10	4 605 443	1 526 305	1 835 266
Усього за розділом II		56 902 990	46 601 985	43 816 059
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	11	-	7	-
Баланс		244 598 998	236 928 446	230 933 486

Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча Компанія «Енергоатом»
Фінансова звітність за 2022 рік

	Примітки	Станом на 31.12.2022	Станом на 31.12.2021 перераховано*	Станом на 01.01.2021 перераховано*
I. Власний капітал				
Статутний (зареєстрований) капітал	12.1	164 875 664	164 875 664	164 875 664
Капітал у дооцінках	5, 12.2	147 799 211	146 246 498	135 891 465
Додатковий капітал	12.3	16 890	16 890	16 890
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	5, 12.4	(192 109 711)	(181 589 179)	(183 780 776)
Усього за розділом I		120 582 054	129 549 873	117 003 243
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	5, 16.9	6 862 611	9 109 546	8 720 210
Довгострокові кредити банків	13.1	4 624 328	10 634 370	7 139 646
Інші довгострокові зобов'язання	13.1	6 230 558	13 291 240	12 260 430
Довгострокові забезпечення	5, 14	31 119 269	32 360 651	42 523 427
у тому числі довгострокові забезпечення витрат персоналу		5 671 120	7 480 957	7 055 699
Довгостроковий відкладений дохід	13.2	2 932 643	1 723 549	1 662 926
Усього за розділом II		51 769 409	67 119 356	72 306 639
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків та позики	13.1	25 900 975	6 521 493	14 035 176
Векселі видані		100	100	100
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	13.1	3 630 044	2 540 676	2 358 925
товари, роботи, послуги	13.3	25 778 779	4 307 112	4 182 565
розрахунками з бюджетом	5, 15	799 549	6 360 413	1 372 648
у тому числі з податку на прибуток	5	-	1 155 883	-
розрахунками зі страхування		177 108	272 220	298 829
розрахунками з оплати праці		660 989	1 167 320	1 096 875
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	13.3	746 666	5 718 950	2 227 972
Поточні забезпечення	5, 14	4 381 338	3 107 479	2 901 737
Поточний відкладений дохід	13.2	95 094	83 732	82 835
Інші поточні зобов'язання	13.3	10 076 893	10 179 722	13 065 942
Усього за розділом III		72 247 535	40 259 217	41 623 604
Баланс		244 598 998	236 928 446	230 933 486

*підстави для перерахунку описані в примітці 5.

Президент

Головний бухгалтер

Петро КОТІН

Наталія ВАШЕТІНА

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
за рік, що закінчився 31.12.2022
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

	Примітки	2022	2021 тис. грн перераховано*
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	16.1	134 195 984	83 118 205
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	5, 16.2	(47 580 880)	(45 458 207)
Валовий: прибуток		86 615 104	37 659 998
Послуга із забезпечення доступності е/е для побутових споживачів (фінансова модель ПСО)	1.2, 16.4	(87 643 639)	(23 385 665)
Інші операційні доходи	5, 16.5	2 916 550	3 183 725
Адміністративні витрати	5, 16.3	(1 674 888)	(1 794 278)
Витрати на збут	16.4	(553 017)	(147 659)
Доходи/(збиток) від знецінення фінансових активів	20	2 412 529	(2 006 011)
Інші операційні витрати	16.5	(11 511 329)	(1 907 183)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток		-	11 602 927
збиток		(9 438 690)	-
Інші фінансові доходи	16.6	35 094	45 466
Інші доходи	16.7	123 717	92 316
Фінансові витрати	5, 16.6	(5 627 480)	(5 271 658)
Інші витрати	16.7	(85 666)	(53 031)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток		-	6 416 020
збиток		(14 993 025)	-
(Витрати) дохід з податку на прибуток	16.8	2 591 036	(1 263 263)
Чистий фінансовий результат:			
прибуток		-	5 152 757
збиток		(12 401 989)	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Статті, що не підлягають подальшій перекласифікації до прибутку або збитку

	Примітки	2022	2021 перераховано*
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	5, 12.2	1 902 693	12 642 922
Податок на прибуток, пов'язаний з дооцінкою (уцінкою)	5, 16.8	(342 485)	(2 277 927)
Переоцінка пенсійних забезпечень	14	2 285 320	(62 731)
Податок на прибуток, пов'язаний з переоцінкою пенсійних забезпечень	16.8	(411 358)	11 291
Інший сукупний дохід після оподаткування		3 434 170	10 313 555
Сукупний дохід (збиток) після оподаткування разом		(8 967 819)	15 466 312

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

	Примітки	2022	2021 перераховано*
Матеріальні витрати	5	16 891 904	16 328 695
Витрати на оплату праці		15 406 314	15 884 433
Відрахування на соціальні заходи		3 340 031	3 403 721
Амортизація		9 826 773	9 329 100
Інші операційні витрати	5	104 030 034	30 337 768
Разом		149 495 056	75 283 717

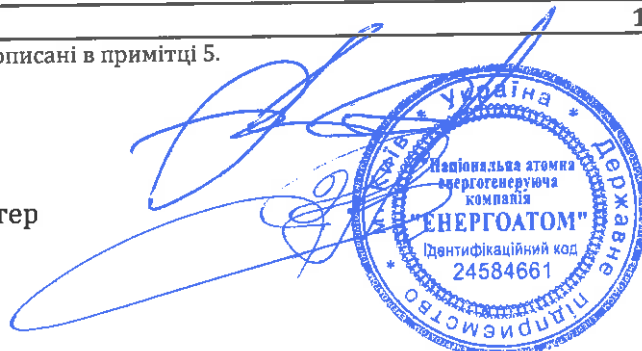
*підстави для перерахунку описані в примітці 5.

Президент

Головний бухгалтер

Петро КОТІН

Наталія ВАШЕТИНА

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
за рік, що закінчився 31.12.2022

	Примітки	2022	тис. грн 2021 скориговано
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		145 446 487	107 093 892
Повернення податків і зборів		527	387
Цільового фінансування		21 295	22 875
у тому числі надходження від отримання субсидій, дотацій		9	7
Авансів від покупців і замовників		850 126	6 758 366
Повернення авансів		2 644	306
Відсотків за залишками коштів на поточних рахунках		206 582	35 632
Боржників неустойки (штрафів, пені)		75 824	50 164
Оренди		1 843	3 369
Інші надходження	9.1	590 835	2 204 320
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)		(95 622 559)	(51 767 001)
Праці		(12 538 179)	(12 509 438)
Відрахувань на соціальні заходи		(3 392 509)	(3 359 993)
Зобов'язань з податків і зборів		(19 574 583)	(15 144 259)
витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток		(1 606 503)	(1 914 499)
витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість		(8 202 659)	(5 434 108)
витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів		(9 765 421)	(7 795 652)
Авансів		(1 941 163)	(8 484 211)
Повернення авансів		-	(15)
Цільових внесків		(3 960)	(83 702)
Інші витрачання	9.2	(2 289 547)	(2 060 114)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		11 833 663	22 760 578
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від погашення позик		2 988	1 960
Інші надходження	9.3	600 000	-
Витрачання на придбання необоротних активів	6.1	(9 565 905)	(14 538 766)
Витрачання на надання позик, аванси на капітальні інвестиції*	5, 6.6, 9.4	(760 216)	(1 166 121)
Інші платежі	9.4	(30 551)	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		(9 753 684)	(15 702 927)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Отримання позик	13.1	8 911 839	25 082 951
Інші надходження	9.5	1 343	4 496
Витрачання на:			
Погашення позик	13.1	(10 859 039)	(25 545 250)
Сплачені дивіденди	15	(2 598 170)	(920 428)
Сплату відсотків		(1 314 790)	(1 577 693)
Сплату заборгованості з оренди		(18 938)	(58 345)
Інші платежі *	5, 9.6	(61 872)	(69 805)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		(5 939 627)	(3 084 074)
Чистий рух коштів за звітний період		(3 859 648)	3 973 577
Залишок коштів на початок року		4 877 684	894 822
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		365 969	9 285
Залишок коштів на кінець року		1 384 005	4 877 684

*підстави для коригування описані в примітці 5.

Президент

Головний бухгалтер

Петро КОТІН

Наталія ВАШЕТИНА

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ за рік, що закінчився 31.12.2022

	Примітки	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	тис. грн Всього
Залишок на 31.12.2020		164 875 664	142 099	16 890	(44 149 865)	120 884 788
Виправлення помилок	5	-	135 749 366	-	(139 630 911)	(3 881 545)
Скоригований залишок на 01.01.2021		164 875 664	135 891 465	16 890	(183 780 776)	117 003 243
Чистий прибуток за рік		-	-	-	5 152 757	5 152 757
Інший сукупний дохід за звітний період		-	10 364 995	-	(51 440)	10 313 555
Загальний сукупний дохід за рік		-	10 364 995	-	5 101 317	15 466 312
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства		-	-	-	(2 919 682)	(2 919 682)
Інші зміни в капіталі		-	(9 962)	-	9 962	-
Залишок на 31.12.2021	12.1-12.4	164 875 664	146 246 498	16 890	(181 589 179)	129 549 873
Чистий збиток за рік	12.4	-	-	-	(12 401 989)	(12 401 989)
Інший сукупний дохід за звітний період	12.2, 12.4	-	1 560 208	-	1 873 962	3 434 170
Загальний сукупний дохід за рік		-	1 560 208	-	(10 528 027)	(8 967 819)
Інші зміни в капіталі	12.2	-	(7 495)	-	7 495	-
Залишок на 31.12.2022		164 875 664	147 799 211	16 890	(192 109 711)	120 582 054

Президент

Головний бухгалтер

Петро КОТІН

Наталія ВАШЕТІНА

Примітки до фінансової звітності ДП «НАЕК «Енергоатом» за 2022 рік

1. Загальні відомості

1.1 Організаційна структура та діяльність

Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча Компанія «Енергоатом» (далі – Компанія або ДП «НАЕК «Енергоатом»), є виробником електричної енергії. Протягом звітного періоду, відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.01.2021 № 50-р «Деякі питання управління об'єктами державної власності» функції з управління корпоративними правами та єдиним майновим комплексом ДП «НАЕК «Енергоатом», функції з управління корпоративними правами та єдиним майновим комплексом ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює Кабінет Міністрів України (далі – Кабмін, КМУ).

Компанія була заснована 17 жовтня 1996 року відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 1268 та призначена оператором ядерних установок, відповідальним за всі діючі українські атомні електростанції, на яких експлуатуються 15 атомних енергоблоків, з яких 13 типу ВВЕР-1000 і два – ВВЕР-440, загальною встановленою потужністю 13 835 МВт. Крім того Компанія експлуатує три гідроагрегати Ташлицької ГАЕС встановленою потужністю 453 МВт та два гідроагрегати Олександрівської ГЕС встановленою потужністю 11,5 МВт.

Основна діяльність Компанії полягає у виробництві електроенергії на атомних електростанціях, які знаходяться в різних областях України, забезпечення безпечної експлуатації та підвищення ефективності роботи атомних електростанцій, безперебійного енергопостачання суб'єктів господарювання та населення, а також, у межах своєї компетенції, забезпечення постійної готовності України до швидких ефективних дій у разі виникнення аварій на підприємствах атомної енергетики, радіаційних аварій у промисловості. До сфери діяльності входять також, будівництво нових і зняття з експлуатації діючих ядерних установок, закупівля ядерного палива, фізичний захист ядерних установок та навчання персоналу атомних електростанцій. Станом на 31 грудня 2022 року до структури Компанії входять Дирекція та відокремлені підрозділи, в тому числі чотири атомні станції — Запорізька, Рівненська, Південноукраїнська, Хмельницька, а також «Атомремонтсервіс», «Атоменергомаш», «Атомпроектінжиніринг», «Аварійно-технічний центр», «Автоматика та машинобудування», «Донузлавська ВЕС» (на окупованій території АР Крим), «КБ «Атомприлад», «Науково-технічний центр», «Складське господарство», «Централізовані закупівлі», «Управління справами», «Енергоатом – Трейдинг» та «Представництво «ДП «НАЕК «Енергоатом» в Брюсселі (Королівство Бельгія)». Протягом звітного періоду ВП «Южно-Українська АЕС» був перейменований на ВП «Південноукраїнська АЕС».

Протягом звітного періоду було розпочато деякі зміни організаційної структури Компанії, а саме було визначено, що ВП «КБ «Атомприлад» та ВП «Автоматика та машинобудування» припиняють свою діяльність та передають свої функції до ВП «Атоменергомаш». Станом на 31.12.2022 ВП «КБ «Атомприлад» повністю передав свої функції до ВП «Атоменергомаш», але юридична процедура ліквідації ВП ще не завершилась повністю. ВП «Автоматика та машинобудування» перебуває у стадії реорганізації та передачі функцій до ВП «Атоменергомаш».

У рамках реалізації Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30.07.2021 «Про заходи з нейтралізації загроз в енергетичній сфері», введеного в дію Указом Президента України 28.08.2021 № 452/2021, у листопаді та грудні 2021 року Компанією було укладено договори щодо купівлі-продажу 100% часток у статутних капіталах ТОВ «Хмельницькенергозбут» та ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія» оціночною вартістю 69 787 тис. гривень та 105 167 тис. гривень відповідно, та корпоративні договори щодо управління даними товариствами. Відповідно до умов корпоративних договорів Компанія має право здійснювати управління над Товариствами, але відповідно до ЗУ «Про захист економічної конкуренції» придбання та одержання в управління Товариств може бути здійснено виключно за дозволом Антимонопольного комітету України. Станом на 31.12.2022 та на дату затвердження цієї фінансової звітності необхідні дозволи Антимонопольного комітету не були отримані, тому контроль над вищезазначеними товариствами не був отриманий.

Також у лютому 2022 року був підписаний договір купівлі-продажу 100% частки у статутному капіталі ТОВ «Черкасиенергозбут» з оціночною вартістю частки у 89 258 тис. грн та корпоративний договір щодо управління товариством. Станом на 31.12.2022 та на дату затвердження фінансової звітності ДП «НАЕК «Енергоатом» дозвіл Антимонопольного комітету України та, відповідно, контроль над товариством не отримані.

Компанія зареєстрована за адресою: 01032, м. Київ, вул. Назарівська, буд. 3.

1.2 Умови здійснення діяльності в Україні

Загальні економічні умови

ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює свою діяльність в Україні.

Економічна ситуація в Україні протягом 2022 року знаходилась під цілковитим впливом широкомасштабної військової агресії з боку Російської Федерації (далі – РФ), яка розпочалася 24 лютого 2022 року, та введенням Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» № 64/2022 воєнного стану на всій території України.

2022 рік відзначився досить високими темпами інфляції, індекс інфляції у 2022 році – 26,6 % (2021 рік – 10,0%). Облікова ставка Національного банку України протягом 2022 року зросла з 9,0% до 25,0%. Національний Банк України вдався до регулювання валютного ринку задля запобігання спекуляцій, зокрема зафіксувавши 24.02.2022 курс гривні по відношенню до дол. США на рівні 29,2549, 21.07.2022 курс гривні щодо долара був оновлений до рівня 36,5686.

	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022	31.12.2022	31.03.2023
долар США	27,2782	29,2549	29,2549	36,5686	36,5686	36,5686
євро	30,9226	32,5856	30,7776	35,5611	38,951	39,7812

Про вплив військової агресії на нестабільність економіки може свідчити зміна середньої річної ставки доходності за облігаціями внутрішньої державної позики України, розміщеними на первинному ринку, (за всіма видами запозичень) – з 11,34% у грудні 2021 року до 20,84% у грудні 2022 року.

За даними Міністерства економіки України оцінка падіння реального ВВП у 2022 році становить 29,2 % (у 2021 році - зростання 3,2 %). Основною причиною такого падіння є, безумовно, військова агресія з боку РФ, яка спричинила в свою чергу ряд негативних явищ, як то відтік економічно активного населення з території України, значне скорочення виробництва та споживчого попиту, майже повна зупинка іноземних та внутрішніх інвестицій, скорочення експорту та імпорту товарів та послуг, як наслідок, зменшення надходжень до державного бюджету, зростання ризиків невпевненості та безпеки, відтік трудових ресурсів тощо.

Звіт Міжнародного Валютного фонду, оприлюднений у січні 2023 року, прогнозує, що глобальне зростання економіки впаде з приблизно 3,4 % у 2022 році до 2,9 % у 2023 році, але потім прогнозується зростання до 3,1 % у 2024 році.

Військова агресія Росії на території України та продовольча криза, як її наслідок, хвиля COVID-19 в Китаї, монетарна політика Федеральної резервної системи США та Європейського центрального банку – все це здійснювало значний та відчутний тиск на світову економіку і темпи її зростання. Очікується, що глобальна інфляція сповільниться з 8,8 % у 2022 році до 6,6 % у 2023 році та до 4,3% у 2024 році.

В умовах повномасштабного вторгнення РФ в Україну одним з основних завдань керівництва країни було зберегти економічну та фінансову стабільність, забезпечувати достатнє фінансування військових потреб та соціальних питань. Протягом 2022 року Україна отримала значні обсяги міжнародної допомоги та різного роду фінансування.

Фактично, державний бюджет у 2022 році виконано з дефіцитом у сумі 914,9 млрд гривень, що становить 59,5 відсотка річного планового показника зі змінами, та відповідає 18,6 відсотка очікуваного обсягу ВВП.

Одним з основних партнерів по стабілізації фінансової системи є Міжнародний валютний фонд (далі – МВФ), членом якого Україна являється з 1992 року. До початку повномасштабного вторгнення Україна співпрацювала за програмами підтримки платіжного балансу (Stand-by та Механізм розширеного фінансування).

У червні 2020 року МВФ було ухвалено 18-ти місячну програму Stand-by на суму близько 5 млрд дол. США, яка спрямована на підтримку бюджету, а саме на подолання негативних наслідків COVID-19. Перший транш у розмірі 2,1 млрд дол. США Україна отримала 11 червня 2020 року. 22 листопада 2021 року МВФ затвердив перший перегляд програми Stand-by з Україною, який передбачав виділення чергового траншу близько 700 млн дол. США, та в лютому 2022 року в Україні почала працювати місія МВФ для оцінювання готовності України отримати цей транш. Але вже 10 березня 2022 року Україна та МВФ розірвали програму Stand-by, натомість фонд погодився виділити 1,4 млрд дол. США екстреного фінансування.

З початку повномасштабного вторгнення РФ до 31 грудня 2022 року загальна сума коштів, отриманих Україною від міжнародних партнерів, склала 31,2 млрд доларів (1,046 трлн грн), з яких 45% – у форматі грантів. Міжнародна підтримка є вкрай важливою для здатності України продовжувати боротьбу з агресією та фінансувати дефіцит бюджету та поточні виплати боргів.

Керівництво Компанії в умовах воєнного стану ретельно контролює всі виробничі процеси, особливо питання безпеки ядерних установок, і вживає заходів для мінімізації будь-яких негативних наслідків на всіх АЕС, які знаходяться на підконтрольній Україні території. Невизначеність щодо подальшого негативного розвитку подій у політичній ситуації, макроекономічних умовах може негативно впливати на діяльність Компанії у такий спосіб, що наразі не може бути достовірно визначений. Керівництво вважає, що ним здійснюються всі заходи, необхідні для підтримки стабільної діяльності та розвитку Компанії.

Дана фінансова звітність не включає ніяких коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені. Оцінка щодо безперервності діяльності розкрита у примітці 2.5.

Державне регулювання та модель енергоринку

Починаючи з 01.07.2019 в Україні відбувся перехід до нового ринку електричної енергії, порядок дії якого визначений Законом України від 13.04.2017 № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (зі змінами) (далі – Закон № 2019), Правилами ринку, які затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 14.03.2018 № 307 (зі змінами), Правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які затверджені постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (зі змінами), за якими ринок перейшов від жорстко-регульованого ціноутворення до ринкової моделі.

ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює продаж електричної енергії на ринку двосторонніх договорів, ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку, балансуєчному ринку, а також на ринку допоміжних послуг.

Крім того, на ДП «НАЕК «Енергоатом», як виробника електричної енергії, покладені спеціальні обов'язки для забезпечення доступності ціни на електричну енергію для населення, що визначено Постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладання спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» (зі змінами) (далі – Постанова № 483).

Від початку дії ринку електричної енергії та до 30.09.2021 спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів (далі – ПСО) для ДП «НАЕК «Енергоатом» були визначені Постановою, як весь обсяг електричної енергії, який необхідний для задоволення потреб населення, продається за двосторонніми договорами ДП «Гарантований покупець» за граничними цінами, які встановлювались на різному рівні протягом відповідних періодів, а саме, зокрема, в період з 01.01.2021 по 30.09.2021 – гранична ціна була встановлена на рівні 150,00 гривень за 1 МВт*год.

11 серпня 2021 року Кабінет Міністрів України ухвалив зміни до Постанови № 483, відповідно до яких з 1 жовтня 2021 року впроваджено нову модель ПСО, що передбачає перехід від товарного до фінансового механізму її реалізації.

Відповідно до фінансової моделі ПСО виробники електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів, реалізують 100% електричної енергії на ринкових умовах, а за рахунок отриманого доходу забезпечують компенсацію різниці між тарифами для населення і ринковою ціною електричної енергії для постачальників універсальних послуг. Постановою КМУ від 28.10.2022 № 1206 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 № 483» дію ПСО продовжено до 31.03.2023, фіксовані ціни для побутових споживачів залишаються без змін. Постановою КМУ від 25.04.2023 № 384 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 № 483» дію ПСО продовжено до 31.05.2023.

До спеціальних обов'язків ДП «НАЕК «Енергоатом» у фінансовій моделі належать:

➤ Оплата ДП «Гарантований покупець» вартості послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, яка визначається як різниця між вартістю послуги, що надається постачальниками універсальних послуг, та ціною на електроенергію для побутових споживачів, помножена на обсяг споживання електроенергії побутовими споживачами, відкоригована на частку компенсації ДП «НАЕК «Енергоатом» між виробниками електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки;

➤ Продаж постачальникам універсальних послуг (далі – ПУП), що діють в об'єднаній енергетичній системі України, стандартних продуктів BASE_M (базового навантаження протягом місяця) для постачання побутовим споживачам в обсязі їх мінімального споживання електричної енергії в торговій зоні “об'єднаної енергосистеми України” за годину в аналогічному місяці попереднього року за ціною індекс РДН BASE (ціновий індекс базового навантаження на ринку на добу наперед) в торговій зоні “об'єднаної енергосистеми України” за період М-3, де М - розрахунковий місяць;

➤ До 28 жовтня 2022 року продаж операторам системи розподілу (далі – ОСР) стандартних продуктів BASE_Q (базового навантаження протягом кварталу) або BASE_Y (базового навантаження протягом року) та до 30 листопада 2022 року продаж ОСР стандартного продукту BASE_M (базового навантаження протягом місяця) для компенсації їх технологічних витрат електричної енергії в об'єднаній енергетичній системі України, за ціною 1 700,00 грн/МВт*год, скоригованої на індекс інфляції. Зазначена ціна підлягає індексації на індекс цін виробників промислової продукції.

Також, відповідно до постанови КМУ від 07.07.2022 № 775 «Про покладання спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії, що здійснюють операції з експорту електричної енергії, для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії протягом дії воєнного стану» запроваджено механізм фінансування ПСО за рахунок коштів, сплачених експортерами електричної енергії гарантованому покупцю.

Законом України від 08.07.2022 № 2371-IX внесені зміни до статті 66 Закону України «Про ринок електричної енергії», за якими всі виробники зобов'язані здійснювати продаж електричної енергії за двосторонніми договорами виключно на електронних аукціонах. Як виключення, на час дії воєнного стану Компанія забезпечує продаж електричної енергії ПУП за двосторонніми договорами без проведення електронних аукціонів відповідно до наказу Міністерства енергетики України від 13.03.2022 № 114 «Про забезпечення продажу електричної енергії операторам систем розподілу та постачальникам універсальних послуг» (зі змінами).

Наказом Міністерства енергетики України № 132 від 21.03.2022 «Про забезпечення купівлі-продажу електричної енергії постачальникам універсальних послуг в особливий період» встановлено, що на час дії воєнного стану Компанія, як учасник ринку, на якого покладено спеціальні обов'язки на ринку електричної енергії, зобов'язана забезпечити продаж електричної енергії на ДП «Гарантований покупець» у обсягах, що дорівнюють різниці між середнім фактичним добовим обсягом відпуску електричної енергії та сумою добового обсягу продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів, заявок на продаж на ринку на добу наперед та заявок на продаж на внутрішньодобовому ринку.

На період дії в Україні воєнного стану та протягом 30 днів після його припинення або скасування (постанова НКРЕКП від 25.02.2022 № 332):

- визначена одна торгова зона ОЕС України;
- до виробників, що надають послуги на балансуєчому ринку, не застосовуються заходи, які вживаються до учасника ринку зі статусом «Дефолтний»;
- максимальний обсяг продажу електричної енергії виробниками, які використовують генеруючі одиниці типу D потужністю від 75 МВт, за ДД, на РДН, ВДР та експорту на торговий день d визначається як сума 125 % від середнього значення обсягу відпущеної електричної енергії за період d-3 – d-9 цього виробника електричної енергії відповідно до наявних даних комерційного обліку в системі управління ринком та акцептованого обсягу допоміжних послуг;
- зупинене нарахування та стягнення штрафних санкцій, передбачених договорами, що укладені відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», між учасниками ринку.

Різке зменшення обсягів реалізації електричної енергії через наслідки військової агресії, зменшення обсягів розрахунків та, відповідно, збільшення дебіторської заборгованості за електричну енергію призвело до значного погіршення платіжного балансу Компанії та нестачі оборотних коштів, необхідних для оплати послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, яка отримується від ДП «Гарантований покупець».

З метою врегулювання питання проведення взаємних розрахунків між виконавцями ПСО (ПУП, ДП «Гарантований покупець», Компанія) за борговими зобов'язаннями, що виникли у 2022 році, відповідно до наказів Міненерго від 09.05.2022 № 173 «Про розрахунки на ринку електричної енергії», від 23.05.2022 № 180 «Про розрахунки на ринку електричної енергії», від 23.06.2022 № 214 «Про розрахунки на ринку електричної енергії», від 26.08.2022 № 291 «Про розрахунки на ринку електричної енергії», від 18.11.2022 № 391 «Про розрахунки на ринку електричної енергії» проведено розрахунки на суму 24 051 152 тис. грн.

З 01.08.2021 Компанія вийшла на ринок допоміжних послуг, а саме Запорізька АЕС першою отримала право надавати послугу «Резерв підтримки частоти» у торговій зоні об'єднаної енергосистеми України. Забезпечення достатніх обсягів резерву підтримки частоти є однією з ключових вимог для синхронізації об'єднаної енергосистеми України з європейською ENTSO-E.

У січні 2022 року ПрАТ «НЕК «Укренерго» видало Запорізькій АЕС (енергоблок №4), Південноукраїнській АЕС (енергоблок №1) та Хмельницькій АЕС (енергоблоки №1 та №2) Свідоцтва про відповідність вимогам до допоміжних послуг (ДП) в частині резервів підтримання частоти (далі - РПЧ) з обсягом ± 20 МВт для кожного енергоблоку. У лютому 2022 року ПрАТ «НЕК «Укренерго» сертифікувала енергоблок №2 ПАЕС для участі в ринку ДП в частині надання РПЧ обсягом ± 20 МВт.

Наразі 7 із 15 енергоблоків АЕС сертифіковані для участі в ринку допоміжних послуг (енергоблоки №1, 2, 4 ВП ЗАЕС, №1,2 ВП ПАЕС та №1,2 ВП ХАЕС).

Сумарний сертифікований обсяг резервів підтримання частоти становить ± 140 МВт.

31.10.2022 ДП «НАЕК «Енергоатом» приєднано до умов договору про надання допоміжних послуг з регулювання частоти та активної потужності та долучено до реєстру постачальників допоміжних послуг в частині надання послуг рРВЧ (ручний резерв відновлення частоти) одиницею надання допоміжних послуг Ташлицька ГАЕС каскаду ГЕС-ГАЕС ВП ПАЕС, а також внесено до «Реєстру одиниць надання допоміжних послуг». У січні 2023 року розпочалася робота ТГАЕС на ринку допоміжних послуг в частині надання послуг рРВЧ.

ДП «НАЕК «Енергоатом» з метою фінансової оптимізації небалансів електричної енергії з 11.11.2022 приєднався до договору про врегулювання небалансів електричної енергії в межах балансуєчюї групи АТ «Енергетична Компанія України».

Також, з 11 березня 2022 року енергосистеми України та Молдови повністю синхронізовано з енергомережою континентальної Європи ENTSO-E, про що було ухвалено відповідне рішення об'єднанням системних операторів ENTSO-E. Фізичні операції по з'єднанню енергосистем проведено 16 березня 2022 року.

Постачання електричної енергії на експорт почалося з 04.06.2022 в Молдову, згодом, з 02.07.2022 – до Румунії, з 11.07.2022 – до Словаччини. Експорт був припинений з 11 жовтня 2022 року для забезпечення стабілізації енергосистеми після початку масованої ракетної атаки з боку РФ на об'єкти енергетичної інфраструктури 10.10.2022.

Загалом, за підсумками 2022 року ДП «НАЕК «Енергоатом» реалізувало 59 317 тис. МВт*год, що порівняно з 2021 роком є менше на 26,75 % (у 2021 році – 80 984 тис. МВт*год).

Вплив військової агресії з боку РФ на діяльність Компанії

Повномасштабне вторгнення РФ на територію України вплинуло на всі сфери життя та економіки України. Території Київської, Чернігівської, Сумської, Харківської, Запорізької та Херсонської областей були частково або повністю окуповані на початку війни, але згодом звільнені (окремі частково). Станом на 31 грудня 2022 року АР Крим та більшість територій Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей залишаються під окупацією, і там тривають активні військові дії.

Керівництво ДП «НАЕК «Енергоатом» та України загалом, у співробітництві з міжнародними організаціями та партнерами протягом усього 2022 року здійснювало кроки щодо нівелювання впливу військової агресії на діяльність Компанії, насамперед, у напрямку безпеки експлуатації та безперервної роботи.

24.02.2022 в результаті російської військової агресії було втрачено контроль над територією зони відчуження ЧАЕС, таким чином Компанія більше місяця не могла забезпечувати охорону майданчика Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (далі –ЦСВЯП) та цілісність споруд, будівель та обладнання, що там знаходились на момент окупації. 02.04.2022 територія звільнена від російських окупаційних військ. Доступ до об'єктів незавершеного будівництва інвестиційних проєктів «Будівництво ЦСВЯП реакторів типу ВВЕР вітчизняних АЕС» та «Реконструкція залізничної дільниці від ст. Вільча до ст. Янів» відновлено. 16.04.2022 відновлено електропостачання на ЦСВЯП, розпочато налаштування обладнання та приладів для його нормальної роботи.

Безпосередній вплив військової агресії на енергосистему України був відчутний вже з березня 2022 року. Внаслідок значного економічного спаду, зменшення промислового споживання електроенергії ситуація на ринку електричної енергії різко погіршилась – контрагенти не могли виконати свої зобов'язання за двосторонніми договорами з виробниками електричної енергії щодо споживання законтракованих обсягів. Протягом березня-червня 2022 року контрагенти почали масово звертатись щодо зменшення раніше законтракованих обсягів електроенергії. Це в свою чергу вплинуло на обсяги реалізації, доходу відповідно, а також спричинило значне зростання дебіторської заборгованості.

З жовтня 2022 року РФ почала здійснювати масовані ракетні атаки на енергетичну інфраструктуру України, як то на об'єкти генерацій, так й на розподільчі мережі. Так, ракетні атаки агресора у листопаді 2022 року на об'єкти критичної інфраструктури призводили до знеструмлення значної частини ОЕС України та відключення від енергомережі всіх АЕС, внаслідок чого на ринку електричної енергії складалася надзвичайна ситуація.

Все це вплинуло на роботу енергосистеми: ускладнився процес формування графіків ОСР/ПУП у рамках виконання спеціальних обов'язків. ОСР/ПУП було дозволено надавати прогностичні обсяги, що значно відрізнялись від фактичних. Прогностичні обсяги надавались невчасно та неодноразово коригувалися.

Для стабілізації ситуації у енергосистемі України в період з жовтня 2022 року по січень 2023 року вся країна функціонувала у режимі графіків відключення електричної енергії. З лютого 2023 року вдалося стабілізувати енергосистему та виробити механізми превентивного реагування на ракетні атаки агресора, щоб зводити збитки до мінімуму.

Акт військової агресії безпосередньо вплинув на обсяги виробництва електричної енергії. Недовиробництво електричної енергії оцінюється як неможливість під час воєнного стану виробляти обсяг електричної енергії відповідно до нормативних потужностей енергоблоків, зокрема, які знаходяться на тимчасово окупованій території, а також з урахуванням того, що в системі протягом 2022 року періодично діяли диспетчерські обмеження внаслідок пошкодження

енергосистеми. Таким чином загальний обсяг недовиробництва за 2022 рік склав близько 24,6 млрд кВт*год.

Крім того, в наслідок військової агресії, Компанія відмовилась від співпраці з російськими підприємствами, які постачали урановий продукт та ядерне паливо для енергоблоків. Натомість, було підписано угоди з Westinghouse Electric Sweden AB щодо постачання збільшеного обсягу паливних збірок для реакторів типу ВВЕР-1000, а також для реакторів типу ВВЕР-440, починаючи з 2023 року. Для забезпечення виробництва збільшеного обсягу постачання ядерного палива компанією Westinghouse Electric Sweden AB ведуться переговори з іншими постачальниками щодо закупівлі збагаченого уранового продукту, а також можливості використання уранового концентрату українського походження при виробництві збагаченого уранового продукту для подальшого його використання при виробництві ядерного палива компанією Westinghouse для АЕС України. Так, у листопаді 2022 року ДП «НАЕК «Енергоатом» наказом Міністерства енергетики був призначений оператором майбутньої ядерної установки з виробництва тепловидільних збірок для реакторів АЕС, а в грудні 2022 року Компанія розробила та погодила дорожню карту проєкту будівництва технологічного комплексу, де ці збірки вироблятимуться.

При цьому, враховуючи триваючу військову агресію РФ проти України, запланований до постачання у 2022 році обсяг ядерного палива виробництва Westinghouse для ВВЕР-1000, а також виконання пов'язаних договорів на закупівлю збагаченого уранового продукту скорочено та перенесено на наступні роки.

Наслідки російської агресії ускладнюють й інші аспекти роботи Компанії: розрив логістичних маршрутів, труднощі з транспортуванням та страхуванням вантажів через значні ризики впливу військових дій, втрата постачальників, як вітчизняних внаслідок руйнування виробничих потужностей чи призупинення роботи, так і зарубіжних.

Вплив військової агресії з боку РФ на діяльність Запорізької атомної електростанції

Найбільш значним наслідком військової агресії для Компанії, України та світу загалом є тимчасова окупація Запорізької атомної електростанції (далі – ЗАЕС). Ця станція є найбільшою АЕС в Європі та має загальну встановлену потужність 6 000 МВт, що складає велику частину загальної встановленої потужності всіх атомних електростанцій Компанії - 13 835 МВт. В розпорядженні ЗАЕС також знаходиться Сухе сховище відпрацьованого ядерного палива загальною місткістю до 9 000 відпрацьованих паливних збірок.

З початку повномасштабного російського вторгнення в Україну, а саме з 4 березня 2022 року, місто Енергодар, включаючи майданчик ЗАЕС та приміщення Запорізького відділення ВП «Складське господарство», захоплене російськими військовими угрупованнями. З моменту окупації до вересня 2022 року ЗАЕС продовжувала генерацію електричної енергії для потреб Об'єднаної енергетичної системи України, і Компанія продовжувала отримувати економічні вигоди від діяльності ЗАЕС. Проте з 11 вересня 2022 року останній діючий реактор було переведено в режим холодного зупину, та з того часу генерація електричної енергії для продажу була припинена. 4 жовтня 2022 року Російська Федерація (далі – РФ) оголосила протиправну анексію чотирьох областей України, в тому числі Запорізької області. 12 жовтня 2022 року Генеральна Асамблея ООН прийняла Резолюцію №A/RES/ES-11/47, оголосивши анексію недійсною з точки зору міжнародного права. Міжнародне агентство з атомної енергії (далі – МАГАТЕ) підтримало дану Резолюцію. Після оголошення незаконної анексії території, на територію ЗАЕС стало прибувати все більше технічного персоналу з російської сторони. У жовтні 2022 року РФ оголосила про створення компанії, таким чином заявивши про отримання контролю над операційною діяльністю ЗАЕС. У той же час, представники органу ядерного регулювання російської федерації прибули на ЗАЕС.

Незважаючи на ці обставини, персонал Компанії продовжує працювати на ЗАЕС, яку МАГАТЕ відповідно до Резолюції ООН №A/RES/ES-11/47, вважає станцією Компанії. Окупація атомної станції несе надзвичайні безпекові та екологічні ризики світового масштабу, а також ризики щодо енергетичної незалежності України. Попри всі складності Компанія тримає зв'язок з працівниками ВП ЗАЕС, які залишились вірними Компанії та Україні та відмовились від співпраці з окупаційним режимом. Компанія продовжує виплачувати заробітну плату працівникам ЗАЕС, окрім тих осіб, які почали співпрацювати з російською федерацією.

При захопленні російськими окупантами території ВП ЗАЕС пошкоджено Учбово-тренувальний центр ВП ЗАЕС та деякі інші промислові об'єкти. Призупинена реалізація всіх інвестиційних проєктів ВП ЗАЕС, зокрема пріоритетний проєкт «Нове будівництво сховища легкого типу для тимчасового зберігання кондиціонованих РАВ в залізобетонних контейнерах на Запорізькій АЕС в м. Енергодар, вул. Промислова, 133». Крім того в тимчасовій окупації опинились адміністративна будівля ВП АЕМ, Завод нестандартного обладнання і трубопроводів (ЗНСОІТ) та Завод спеціальних конструкцій (ЗСК), що також призвело до призупинення реалізації проєктів на цих об'єктах.

На дату затвердження фінансової звітності суму збитків через російську агресію внаслідок руйнування/знищення/вилучення окремих об'єктів необоротних активів та запасів, зокрема по ВП ЗАЕС та Запорізькому відділенню ВП «Складське господарство», неможливо остаточно оцінити через відсутність безпечного доступу до всіх об'єктів відокремленого підрозділу. Також відсутня можливість залучити до проведення незалежної оцінки професійних оцінювачів у зв'язку з тим, що майно знаходиться на окупованій території. Загалом, визначення обсягів шкоди та збитків Компанії буде здійснюватися відповідно до методики, що затверджена спільним наказом Міністерства економіки України та Фонду державного майна України від 18.10.2022 № 3904/1223 «Про затвердження Методики визначення шкоди та обсягів збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності».

Керівництво Компанії, найвище керівництво України за допомогою міжнародних партнерів, зокрема, МАГАТЕ, домагається створення демілітаризованої зони навколо ВП ЗАЕС. Так, з вересня 2022 року вдалося розмістити місію МАГАТЕ у ВП ЗАЕС, а з січня 2023 року постійні місії МАГАТЕ присутні на всіх інших українських станціях, включаючи Чорнобильську.

Станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість основних засобів, які знаходяться на тимчасово окупованій території складає 54 120 165 тис. грн, балансова вартість запасів, які знаходяться на тимчасово окупованій території, складає 9 648 751 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість забезпечень витрат на зняття з експлуатації ядерних установок та забезпеченню витрат на поводження з відпрацьованим паливом, що входять до складу довгострокових і поточних забезпечень, що відносяться до ЗАЕС складає 9 239 959 тис. грн.

Розвиток та перспективи атомної енергетики в Україні

Україна розглядає атомну енергетику як одне з найбільш економічно ефективних джерел енергії. Відповідно до «Енергетичної стратегії України на період до 2035 року» подальший розвиток ядерного енергетичного сектору на період до 2035 року прогнозується виходячи з того, що частка атомної генерації в загальному обсязі виробництва електроенергії зростатиме.

29 грудня 2021 року Кабінет Міністрів України затвердив Концепцію Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу на період до 2026 року. Документ розроблено на виконання рішення РНБО «Про заходи з нейтралізації загрози у сфері атомної енергетики і промисловості». Основною метою концепції є створення умов для збільшення виробництва урану до повного забезпечення потреб вітчизняної атомної енергетики, а також підвищення енергетичної незалежності України.

Протягом 2022 року відбулось введення в експлуатацію об'єкта ВП ПАЕС – гідроагрегату № 3 Ташлицької ГАЕС, а також отримано ліцензію НКРЕКП з виробництва електричної енергії для цього гідроагрегату.

25.04.2022 одержано Окремий Дозвіл ДІЯРУ серії ОД № ЕО 001060/1/15 на провадження діяльності з введення в експлуатацію ядерної установки ЦСВЯП. Тривають роботи щодо виконання умов дозволу для отримання ліцензії на експлуатацію та ведеться поставка обладнання другої черги. Отримання ліцензії на експлуатацію заплановано на 2023 рік. Після отримання ліцензії терміни введення пускових комплексів № 2-15 будуть відкориговані з урахуванням графіків завантаження/розвантаження палива на атомних станціях.

ДП «НАЕК «Енергоатом» продовжує розширювати співпрацю з Westinghouse Electric Company

на шляху до енергетичної незалежності України. 11 липня 2022 року ДП «НАЕК «Енергоатом» та Westinghouse Electric Company підписали новий контракт щодо поглиблення співробітництва в питанні будівництва на Хмельницькій АЕС нових 5-го та 6-го енергоблоків за технологією AP1000.

1.3 Затвердження фінансової звітності

Форми фінансової звітності для подання в органи державної статистики затверджені 27 лютого 2023 року, повний комплект фінансової звітності, включаючи ці Примітки, затверджений до випуску 15 травня 2023 року.

2. Основа складання фінансової звітності

2.1 Підтвердження відповідності

Фінансова звітність була підготовлена відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

Відповідно до пункту 5 статті 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» всі підприємства, які зобов'язані складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (далі – формат iXBRL). Станом на дату випуску цієї фінансової звітності переклад таксономії UA XBRL МСФЗ 2022 року опубліковано на сайті Міністерства фінансів України, але Центр збору фінансової звітності ще не розпочав приймання звітності за 2022 рік. Керівництво Компанії планує підготувати звіт у форматі iXBRL та подати його в строки, встановлені законодавством.

2.2 Основа оцінки

Фінансова звітність була підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням основних засобів та інвестиційної нерухомості, які відображаються за переоціненою вартістю.

2.3 Звітний період

Звітним періодом для складання фінансової звітності ДП «НАЕК «Енергоатом» є календарний рік. Проміжний фінансовий звіт складається щоквартально в стислому форматі.

2.4 Функціональна валюта та валюта подання звітності

Функціональною валютою Компанії та валютою подання даної фінансової звітності є українська гривня. Всі суми у даній фінансовій звітності округлені до тисяч гривень, якщо не зазначене інше.

2.5 Безперервність діяльності

Станом на 31 грудня 2022 року поточні зобов'язання перевищували поточні активи Компанії на 15 344 545 тисяч гривень, що було спричинено рекласифікацією частини кредитів банків та позик (Примітка 13.1).

Як зазначено у Примітці 1.2 до цієї звітності, економічна ситуація в Україні протягом 2022 року знаходилась під цілковитим впливом широкомасштабної військової агресії з боку Російської Федерації, яка розпочалася 24 лютого 2022 року, та введенням Законом України від 24 лютого 2022 року воєнного стану на всій території України. Військова агресія з боку РФ безпосередньо вплинула на діяльність та стан ДП «НАЕК «Енергоатом», як зазначено у примітці 1.2. Серед основних чинників впливу:

- Зменшення споживання електроенергії в Україні приблизно на 30% порівняно з 2021 роком;
- З 4 березня 2022 року, місто Енергодар, включаючи майданчик ЗАЕС, захоплене російськими військовими угрупованнями. З 11 вересня 2022 року останній діючий реактор було переведено в режим холодного зупину, та з того часу генерація електричної енергії ЗАЕС для продажу була припинена;

- З 10 жовтня 2022 року РФ почала здійснювати масовані ракетні атаки на енергетичну інфраструктуру України, як то на об'єкти генерації електричної енергії, так й на розподільчі мережі;
- Всі енергоблоки Компанії побудовані за технологіями часів СРСР, тому до початку збройної агресії здійснювалась співпраця з російськими компаніями щодо постачання ядерного палива. Після 24 лютого 2022 року вся співпраця та контракти з контрагентами з РФ були зупинені.

Керівництво вживає заходи для забезпечення здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, у тому числі:

- Компанія має вдалий досвід переходу на використання ядерного палива виробництва компанії Westinghouse та має можливість перейти на його використання для всіх наступних паливних компаній, коли запаси палива російського виробництва на складах будуть вичерпані. На сьогодні вже сім енергоблоків атомних станцій повністю переведені на паливо Westinghouse Electric Sweden AB, а з 2024 року цим паливом мають забезпечуватись всі 15 енергоблоків українських АЕС;
- залучення кредитних коштів для підтримки операційної діяльності, більша частина яких залучена під державну гарантію;
- оптимізація експлуатаційних витрат та перенесення частини закупівель ядерного палива на майбутнє;
- продовження реалізації лише пріоритетних проєктів з капітального будівництва, які спрямовані на збільшення виробництва електроенергії та підтримання безпечного функціонування діючих АЕС, у тому числі завершення реконструкції та запуск бризкального басейну № 5 ВП ЮУАЕС; будівництво енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької АЕС та будівництво комплексу з переробки радіоактивних відходів ВП ХАЕС; запуск ЦСВЯП; реконструкція залізничної ділянки «Вільча-Янів» та введення її в експлуатацію;
- з контрагентами узгоджуються відстрочки платежів, в першу чергу з ДП «Гарантований покупець» щодо спеціальних обов'язків, покладених на ДП «НАЕК «Енергоатом».

Зазначені вище дії дозволили Компанії продовжувати операційну діяльність та мати позитивний баланс грошових коштів.

Зважаючи на вищезазначене, керівництво підготувало прогноз грошових потоків до кінця червня 2024 року, який показує, що Компанія зможе продовжувати безперервну діяльність та матиме кошти для погашення своїх зобов'язань. Цей прогноз оснований на ряді ключових припущень:

- воєнні дії не матимуть суттєвого негативного розвитку та не завдадуть фізичної шкоди атомним енергоблокам;
- Компанія очікує продовження терміну дії ПСО, однак ДП «Гарантований покупець» не буде вимагати негайного погашення накопиченого під час воєнного стану зобов'язання Компанії за ПСО, яке було неоплачене станом на дату випуску цієї звітності, та яке, як очікується, буде погашене в другому півріччі 2023 року – першому півріччі 2024 року;
- Компанія не очікує вимоги дострокового погашення кредитів від банків та фінансових інституцій (станом на 31 грудня 2022 року Компанія не дотрималась вимог щодо фінансових ковенантів, зазначених у кредитних договорах, що гарантовані Урядом України, примітка 13.1);
- Компанія закладає виплату нарахованих відсотків за кредитом від ЄБРР (European Bank for Reconstruction and Development) та позикою від Централ сторедж сейфті проджект траст (Central Storage Safety Project Trust), а також буде продовжувати проводити переговори з кредиторами щодо відтермінування погашення заборгованості щодо кредитів, термін дії яких закінчується у 2023 та у 2024 році (за потреби);
- у разі необхідності Компанія скоригує в бік зменшення на наступні 12 місяців раніше затверджені капітальні та інші програми, в тому числі з підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій.

Наразі Компанія, як компанія державної власності, що володіє об'єктами критичної інфраструктури та несе суттєве соціальне навантаження по спеціальним обов'язкам, впевнена в підтримці держави наразі та в майбутньому і не має ані наміру ані потреби ліквідуватися чи суттєво змусити масштаби своєї діяльності. В той же час, керівництво визнає, що майбутній розвиток військових дій та їх тривалість є єдиним джерелом суттєвої невизначеності, яке може викликати значні сумніви щодо здатності Компанії продовжувати свою діяльність і, отже, Компанія може бути не в змозі реалізувати свої активи та погасити свої зобов'язання в ході звичайної діяльності. Незважаючи на цю суттєву невизначеність, пов'язану з війною в Україні, керівництво продовжує вживати заходів для мінімізації впливу на Компанію, і тому вважає, що застосування припущення про безперервність підприємства для складання цієї фінансової звітності є доцільним.

2.6 Відповідальність керівництва

Керівництво Компанії несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, яка достовірно відображає в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії станом на 31 грудня 2022 року, результати її діяльності, а також рух грошових коштів і зміни в капіталі за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

2.7 Використання суджень та оцінок

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає від керівництва формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування облікової політики та на суми активів, зобов'язань, доходів і витрат, що відображаються у звітності, а також на розкриття інформації про непередбачені активи і зобов'язання. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок.

Оцінки і пов'язані з ними припущення постійно переглядаються. Зміни бухгалтерських оцінок визнаються в тому періоді, в якому ці оцінки були переглянуті, а також у майбутніх періодах, якщо ці зміни здійснюють на них вплив.

Далі представлена інформація про суттєві судження та оцінки при застосуванні облікової політики, які здійснюють найбільш значний вплив на суми, визнані у фінансових звітах, та можуть бути пов'язані зі значним ризиком істотних коригувань балансової вартості активів та зобов'язань у наступному фінансовому році.

Строки корисного використання основних засобів

Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів вимагає від керівництва застосування професійних суджень, які базуються на досвіді роботи з аналогічними активами. Під час визначення строків корисного використання активів керівництво враховує умови очікуваного використання активу, його моральний та фізичний знос, умови, в яких буде експлуатуватися такий актив. Строки корисного використання ядерних установок переглядаються та можуть продовжуватися за виконання певних умов.

Більш детальна інформація стосовно судження керівництва Компанії щодо строків корисного використання основних засобів та ядерних установок розкриті у примітці 6.1 цієї фінансової звітності.

Переоцінка та знецінення основних засобів

Керівництво проводить переоцінку або визначення зменшення корисності основних засобів якщо відхилення залишкової вартості об'єктів обліку дорівнює не менше 10% від їх справедливої вартості. Більш детальна інформація стосовно судження керівництва Компанії щодо зменшення корисності основних засобів розкриті в примітці 6.3 цієї фінансової звітності

Очікувані кредитні збитки

Нарахування резерву очікуваних кредитних збитків (сумнівних боргів) на підставі проведеної оцінки сумнівності дебіторської заборгованості (кредитного ризику або ризику дефолту (невиконання контрагентом зобов'язань) здійснюється на звітну дату. Така оцінка враховує платоспроможність окремих дебіторів та результати претензійно-позовної роботи щодо них.

Дебіторська заборгованість для розрахунку резерву очікуваних кредитних збитків визнається сумнівною лише за наявності одного з таких чинників, що свідчать про істотне зменшення суми очікуваного відшкодування дебіторської заборгованості на звітну дату порівняно з моментом її первісного визнання як активу:

- ведеться претензійно-позовна робота, якщо оплата не надійшла протягом 365 днів, або
- оплата не надійшла від дебітора протягом строку, який перевищує 365 днів, або
- заборгованість відноситься до групи з високим ризиком невиконання зобов'язань.

Величина резерву очікуваних кредитних збитків визначається із суми сумнівної дебіторської заборгованості, скоригована на коефіцієнти ризику за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань, відповідно до ризиків невиконання:

Ризик невиконання зобов'язань	Фактори, що впливають на ризик невиконання зобов'язань	Коефіцієнт ризику, %
Низький	Прострочення оплати до 30 днів	0,1
Середній (збільшення ризику)	Прострочення оплати від 31 до 90 днів	5
	Прострочення оплати від 91 до 120 днів	25
	Прострочення оплати від 121 до 180 днів	30
	Прострочення оплати від 181 до 365 днів	40
	Прострочення оплати від 366 до 730 днів	60
Високий	Прострочення оплати більше ніж на 730 днів	100
	Відкриття провадження у справі про банкрутство контрагента, початок процедури ліквідації контрагента Безнадійна дебіторська заборгованість Форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили)	

Коефіцієнти ризику в таблиці вище відповідають постанові Кабінету Міністрів України «Про стан фінансово-бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів» від 29.11.2006 № 1673 (зі змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 12.05.2021 № 458) (далі – постанова № 1673).

Резерв очікуваних кредитних збитків (сумнівних боргів) не розраховується для дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом та фондами загальнообов'язкового соціального і пенсійного страхування.

Тимчасово, до 31 грудня 2022 року, щодо дебіторської заборгованості, що утворилася на балансуєчому ринку електричної енергії станом на 31 грудня 2021 року, застосовується індивідуальний підхід до розрахунку резерву сумнівних боргів.

Витрати на позики

Витрати за позиковими коштами капіталізуються у складі таких активів, підготовка яких до використання за призначенням або продажу обов'язково потребує не менше 6 місяців, тобто у складі кваліфікаційних активів. Більш детальна інформація стосовно визначення витрат, які мають бути капіталізовані за позиковими коштами, розкрита в примітці 3.1 цієї фінансової звітності.

Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок

Керівництво оцінює зобов'язання, пов'язане зі зняттям з експлуатації діючих ядерних установок, які включають ядерні реактори і сховище відпрацьованого ядерного палива. Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат на оплату праці основних працівників та на матеріали, які, як очікується, будуть понесені в процесі зняття з експлуатації ядерних установок. У примітці 14 викладені припущення, використані керівництвом для оцінки зобов'язання щодо зняття з експлуатації ядерних установок. Зміни в оцінках термінів майбутніх витрат і суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, а також зміна ставки дисконту, використаної для дисконтування майбутніх витрат, можуть мати значний вплив на балансову вартість забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок.

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим ядерним паливом

Керівництво оцінює зобов'язання, пов'язане з витратами на зберігання і часткову переробку відпрацьованого ядерного палива, з витратами на зберігання та повернення високоактивних відходів (ВВВ). Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат, що ґрунтуються на оцінках Компанії. У примітці 14 викладені припущення, використані керівництвом для оцінки забезпечення на покриття витрат на поводження з відпрацьованим паливом. Зміни в оцінках термінів майбутніх витрат і суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, а також зміна ставки дисконту, використаної для дисконтування майбутніх витрат, можуть мати значний вплив на балансову вартість забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом.

Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію

Керівництво розраховує забезпечення за пенсійними програмами: з відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію з використанням методу нарахування прогнозованих одиниць виходячи з актуарних припущень, що представляють собою найбільш точні оцінки керівництва щодо тих змінних величин, які будуть визначати остаточну вартість виплат працівникам по закінченні трудової діяльності та інших довгострокових виплат. У примітці 14 викладені припущення, використані керівництвом для оцінки забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію. Зміни в актуарних припущеннях (майбутні темпи зростання заробітної плати, збільшення індексу споживчих цін та інші), зміна ставки дисконту, використаної для дисконтування майбутніх витрат, можуть мати значний вплив на балансову вартість забезпечення.

3. Облікова політика

3.1 Основні принципи облікової політики

Відповідно до Закону України від 05.10.2017 № 2164-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» ДП «НАЕК «Енергоатом» віднесено до підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Наказом ДП «НАЕК «Енергоатом» від 07.02.2018 № 146 введено в дію облікову політику на основі МСФЗ, де зафіксовані основні принципи, методи і процедури, які використовувались Компанією для формування і подання звітності. Облікова політика ДП «НАЕК «Енергоатом», яка відповідає МСФЗ, погоджена листом Міністерства енергетики України від 06.03.2018 № 02/10-1847 та протокольним рішенням КМУ від 09.12.2021 № 146 (в частині порядку створення резерву очікуваних кредитних збитків).

Основні засоби при первісному визнанні оцінюються за собівартістю. Після первісного визнання основні засоби обліковуються за переоціненою вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від знецінення.

Вартість придбання включає витрати, які безпосередньо відносяться до придбання активу. Вартість активів, створених Компанією, включає:

- вартість матеріалів і заробітну плату основних робітників;
- будь-які інші витрати, безпосередньо пов'язані з приведенням активу до робочого стану для його цільового використання;
- витрати на демонтаж, переміщення об'єктів та на відновлення територій, на яких вони розташовані (витрати на зняття з експлуатації);
- частину вартості ядерного палива, яке, як очікується, не буде повністю використано у кінці останньої паливної кампанії реактора, та відповідний резерв на покриття витрат на поводження з відпрацьованим паливом;
- капіталізовані витрати на позики.

При первісному визнанні основних засобів, у разі наявності суттєвих компонентів (частин) об'єкта, організовується багатокомпонентний облік. При введенні основних засобів в експлуатацію визначається ліквідаційна вартість та очікуваний строк корисної експлуатації кожного об'єкта основних засобів та їх компонентів. Строк корисної експлуатації кожного об'єкта основних засобів переглядається на підставі технічного обґрунтування в разі зміни очікуваних економічних вигод від його використання.

Збільшення балансової вартості внаслідок переоцінки показується за кредитом в іншому сукупному доході та призводить до збільшення суми переоцінки у складі капіталу. Зменшення балансової вартості активу, яке компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, включається до іншого сукупного доходу та призводить до зменшення суми переоцінки, раніше визнаної в складі капіталу. Всі інші випадки зменшення балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку.

При вибутті чи ліквідації основних засобів сума дооцінки включається до нерозподіленого прибутку.

Для нарахування амортизації основних засобів застосовується переважно прямолінійний метод.

Вартість придбаного програмного забезпечення, що є невід'ємним компонентом функціональності відповідного обладнання, капіталізується у складі вартості цього обладнання.

Знос нараховується на вартість придбання активу або на іншу вартість, яка використовується замість вартості придбання, за вирахуванням ліквідаційної вартості. Якщо компоненти одиниці основних засобів мають різні строки корисного використання, ці компоненти враховуються як окремі одиниці (значні компоненти, вартість яких складає не менше 10 % первісної (переоціненої) вартості об'єкту та не менше 1 000 000 грн) основних засобів.

Прибуток або збиток від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від вибуття з балансовою вартістю основних засобів (їх компонентів), що вибувають, і визнаються в складі інших доходів / інших витрат як чиста сума.

Методи нарахування зносу, строки корисного використання та ліквідаційна вартість переглядаються на кінець кожного фінансового року і коригуються відповідним чином.

Активи у стадії створення (незавершені капітальні інвестиції) обліковуються за історичною собівартістю за вирахуванням збитків від знецінення.

Інвестиційна нерухомість обліковується за моделлю справедливої вартості. До складу інвестиційної нерухомості включаються будівлі та/або земля, на якій вони розташовані, або їх частки, якщо вони утримуються з метою отримання орендних платежів та/або збільшення вартості капіталу. При цьому частки об'єктів, що використовуються з цією метою, мають бути подані окремо. Якщо ці частки не можуть бути подані окремо, нерухомість визнається інвестиційною нерухомістю, якщо тільки незначна її частка утримується для використання у виробництві або в постачанні товарів чи наданні послуг, або для адміністративних цілей.

Придбані Компанією **нематеріальні активи**, що мають обмежений строк корисного використання, оцінюються за вартістю придбання за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення. Нематеріальні активи з визначеним терміном використання включають переважно капіталізовані витрати на програмне забезпечення, авторські права, торгові марки та ліцензії.

Придбані нематеріальні активи при первісному визнанні оцінюються на основі витрат, понесених на їх придбання та впровадження.

Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою власними силами унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані та, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину загальновиробничих витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням, відносяться на видатки по мірі їх здійснення.

Амортизація нараховується на вартість придбання активу або на іншу вартість, яка використовується замість вартості придбання, за вирахуванням ліквідаційної вартості.

Амортизація визнається у витратах за прямолінійним методом протягом оцінених строків корисного використання нематеріальних активів, починаючи з дати, коли ці активи готові до експлуатації, оскільки це найбільш точно відображає очікуване використання майбутніх економічних вигід, властивих конкретному активу.

Методи нарахування зносу, строки корисного використання та ліквідаційна вартість нематеріальних активів переглядаються на кінець кожного фінансового року і коригуються відповідним чином.

Компанія має безстрокове **право на використання земельних ділянок**, на яких розташовані її будівлі, споруди та інші основні фонди, та сплачує податок на землю, який нараховується щорічно виходячи із загальної площі ділянок і характеру їх використання. Земля є власністю держави і тому вона не включена до Звіту про фінансовий стан. Право користування землею включено до складу нематеріальних активів за вартістю понесених на його оформлення витрат без нарахування амортизації у зв'язку з тим, що воно не має визначеного строку використання. Нематеріальний актив з права користування щорічно переглядається на предмет знецінення.

На кожну звітну дату Компанія проводить оцінку наявності ознак можливого **зменшення корисності нефінансових активів**. За наявності таких ознак чи необхідності проведення щорічного тестування на предмет знецінення, Компанія визначає очікувану вартість відшкодування активу. Очікувана вартість відшкодування активу є більшою з двох величин: справедливої вартості активу або групи активів, що генерують грошові потоки, за вирахуванням витрат на реалізацію та вартості використання активу, окрім випадків, коли актив не генерує грошові потоки, які значною мірою є незалежними від грошових потоків, що їх генерують інші активи або групи активів. Одиницею, що генерує грошові потоки для проведення тесту на знецінення, визначені активи Компанії в цілому. У випадках, коли балансова вартість активу перевищує його очікувану вартість відшкодування, вважається, що корисність активу зменшилась і його балансова вартість списується до очікуваної вартості відшкодування.

При оцінці вартості використання активу очікувані потоки грошових коштів дисконтуються до їх теперішньої вартості із застосуванням ставки дисконту до оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризики, пов'язані з таким активом. Збитки від зменшення корисності активів, які не були переоцінені, що використовуються в операційній діяльності, визнаються у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід). Проте, збиток від зменшення корисності щодо активу, який було переоцінено, визнається безпосередньо проти будь-якої дооцінки активу в межах, що не перевищує суму капіталу в дооцінках для цього активу.

На кожну звітну дату здійснюється оцінка наявності ознак того, що збиток від зменшення корисності активу, визнаний у попередні періоди, вже не існує або зменшився. При наявності таких ознак, вартість відшкодування активу переоцінюється. Попередньо визнаний збиток від зменшення корисності активу сторнується тільки при наявності змін в оцінках, використаних для визначення вартості відшкодування активу з моменту, коли останній збиток від зменшення корисності був визнаний. У такому випадку балансова вартість активу збільшується до вартості його відшкодування. Збільшена балансова вартість активу не може перевищувати балансову вартість активу, що була б визначена за мінусом амортизації, якщо збитки від зменшення корисності не були б визнані в попередніх роках. Сторнування збитків від зменшення корисності активів відображається в Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід). Але зменшення корисності активу, який був дооцінений в попередніх періодах, визнається в капіталі в дооцінках у сумі, що не перевищує суму такої дооцінки, визнаної в капіталі в дооцінках щодо цього активу.

Запаси оцінюються за меншою з двох вартостей: за фактичною вартістю або за чистою вартістю реалізації. Оцінка запасів, крім ядерного палива, пального та мастильних матеріалів, при відпуску у виробництво, продажу та іншому вибутті здійснюється за методом ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів. Оцінка пального та мастильних матеріалів при відпуску у виробництво, продажу та іншому вибутті здійснюється за методом середньозваженої собівартості.

Матеріальні активи з очікуваним строком корисного використання понад один рік та вартістю менше порога суттєвості, встановленого для необоротних активів, відображаються в складі запасів як малоцінні та швидкозношувані предмети, до моменту передачі в експлуатацію.

Оцінка **ядерного палива** при завантаженні в активну зону, продажу та іншому вибутті здійснюється за методом середньозваженої собівартості за кожним видом ядерного палива.

Вартість ядерних паливних збірок в активній зоні реактора визнається у витратах пропорційно фактичній кількості ефективних діб роботи реактора у рамках однієї паливної кампанії, що визначається інженерами Компанії за показниками приладів на кінець кожного звітного періоду.

Компанія не оцінює вартість відпрацьованого ядерного палива у зв'язку з невизначеністю щодо його використання у майбутньому. Після періоду охолодження у приреакторних басейнах витримки відпрацьоване паливо до 2021 року або транспортувалось до Російської Федерації для зберігання протягом не більше 25 років з наступною переробкою, або зберігається у власному сховищі Компанії для відпрацьованого ядерного палива Запорізької АЕС. Починаючи з 2023 року відпрацьоване ядерне паливо планується до вивезення та зберігання в ЦСВЯП або в сховищі для відпрацьованого ядерного палива (СВЯП) Запорізької АЕС. При цьому очікується, що в результаті переробки відпрацьованого палива будуть отримані ядерні матеріали, які можуть бути використані в майбутньому. Компанія не включає вартість таких ядерних матеріалів до складу відпрацьованого палива або до складу окремого активу, оскільки вона не має достовірних оцінок їх вартості.

Фінансові інструменти. Компанія визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у своєму Звіті про фінансовий стан тоді й лише тоді, коли стає стороною договірних положень щодо фінансового інструмента.

Класифікація фінансових активів. В момент початкового визнання фінансових інструментів Компанія здійснює їх класифікацію та визначає модель подальшої оцінки.

Класифікація фінансових активів здійснюється за такими категоріями:

- фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю;
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході;
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

Компанія проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми, Компанія аналізує договірні умови фінансового інструмента, а саме - чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі.

Рекласифікація фінансових активів здійснюється перспективно виключно у випадку зміни бізнес-моделі, в рамках якої вони утримуються.

Класифікація фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю, за виключенням:

- 1) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки;
- 2) фінансових зобов'язань, які виникають у разі, коли передавання фінансового активу не відповідає умовам припинення визнання або коли застосовується принцип продовження участі;
- 3) договорів фінансової гарантії, авалю, поруки.

У 2022 та 2021 роках Компанія не мала фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю.

Первісне визнання та подальша оцінка фінансових інструментів. Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, обліковуються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання витрат одразу після первісного визнання активу. При первісному визнанні Компанія оцінює торговельну дебіторську заборгованість за ціною операції, якщо торговельна дебіторська заборгованість не містить значного компоненту фінансування.

Витрати на операцію та комісійні доходи/витрати, що є невід'ємною частиною фінансового інструменту, визнаються в складі фінансового інструменту і враховуються при розрахунку ефективної відсоткової ставки за таким фінансовим інструментом.

Компанія класифікує фінансові активи у такі категорії оцінки: за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід і за амортизованою вартістю. Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Фінансові зобов'язання в подальшому класифікуються як оцінювані за амортизованою вартістю, крім: (i) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток: ця класифікація застосовується до похідних фінансових інструментів, фінансових зобов'язань, утримуваних для торгівлі умовної винагороди, визнаної покупцем при об'єднанні бізнесу, та інших фінансових зобов'язань, визначених як такі при первісному визнанні; та (ii) договорів фінансової гарантії та зобов'язань із надання кредитів.

Після первісного визнання облік фінансових активів та фінансових зобов'язань (кредитів, позик, довгострокових фінансових зобов'язань) ведеться за амортизованою собівартістю.

Зменшення корисності. Компанія застосовує до фінансових активів вимоги розділу 5.5 МСФЗ 9 щодо зменшення корисності. ДП «НАЕК «Енергоатом» визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, що обліковується за амортизованою собівартістю.

З 2021 року Компанія змінила облікові оцінки щодо нарахування резерву очікуваних кредитних збитків (далі – РОКЗ). З 2021 року відповідно до Облікової політики ДП «НАЕК «Енергоатом» нарахування резерву очікуваних кредитних збитків здійснюється згідно з пунктом 13 постанови № 1673 із застосуванням коефіцієнтів ризику за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань, згідно з додатком до постанови № 1673 (далі – коефіцієнти ризику).

Втрати від зменшення корисності фінансових активів відображаються окремим рядком у Звіті про фінансові результати.

Списання. Списання валової балансової вартості фінансового інструменту за рахунок сформованого резерву відбувається після визнання його безнадійним, наявності сформованого резерву під очікувані кредитні збитки, та одночасного виконання інших передумов, визначених вимогами законодавства України та внутрішніх нормативних документів Компанії.

Припинення визнання. Припинення визнання фінансових активів відбувається якщо:

- а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність;

б) Компанія передала, в основному, всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами;

в) Компанія не передала та не залишила, в основному, всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж. Контроль за переданим активом відсутній, якщо сторона, якій цей актив передається, має реальну змогу його продати непов'язаній третій стороні та може здійснити цей продаж в односторонньому порядку без необхідності встановлювати додаткові обмеження щодо такого передавання.

Різниця між балансовою вартістю фінансового активу, визначеною на дату припинення визнання, та сумою отриманої компенсації (в тому числі величину отриманого нового активу за вирахуванням величини прийнятого зобов'язання), відображається як доходи або витрати від припинення визнання.

Фінансове зобов'язання або його частина припиняє визнаватись, якщо таке зобов'язання погашено, анульовано або строк його виконання закінчився. Різниця між балансовою вартістю погашеного або переданого іншій стороні фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання) та сумою сплаченої компенсації є доходами/витратами від припинення визнання.

Модифікація фінансових інструментів. Якщо переглядається оцінка виплат або надходжень від фінансових інструментів (за винятком модифікацій фінансових інструментів з плаваючою ставкою та змінами в оцінках очікуваних кредитних збитків), здійснюється коригування валової балансової вартості фінансового активу або амортизованої собівартості фінансового зобов'язання для відображення фактичних та переглянутих оцінюваних договірних грошових потоків. Перераховується валова балансова вартість фінансового активу або амортизована собівартість фінансового зобов'язання як теперішня вартість оцінюваних майбутніх договірних грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим інструментом.

Значна модифікація фінансового зобов'язання обліковується як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Значною модифікацією вважається зміна фінансового зобов'язання більше ніж на 10%. Ефект несуттєвої модифікації фінансового зобов'язання визнається в періоді, коли пройшла модифікація, в складі прибутку чи збитку.

Будь-яка різниця між балансовою вартістю первісного активу, визнання якого припинене, та справедливою вартістю нового, суттєво модифікованого активу, відображається у складі прибутку чи збитку, якщо різниця, по суті, не відноситься до операції з капіталом із власниками.

Взаємозалік фінансових інструментів. Фінансові активи та фінансові зобов'язання підлягають взаємозаліку, а нетто-сума подається у звіті про фінансовий стан, коли існують юридично захищене на теперішній час право на взаємозалік визнаних сум і коли є намір провести розрахунок на нетто-основі, реалізувати активи і одночасно з цим погасити зобов'язання.

Операції в іноземних валютах перераховуються в гривні за курсами обміну, встановленими Національним банком України на дату операції. Монетарні активи і зобов'язання, що обліковані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну, встановленими на зазначену дату. Доходи або витрати від курсових різниць за монетарними активами та зобов'язаннями — це різниця між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, відкоригована на основі ефективної ставки відсотка і платежів за період, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, яка перерахована по курсу обміну на кінець звітного періоду.

Немонетарні активи і зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю, первісно представлені в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, встановленим на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті в іноземних валютах, які оцінюються за історичною вартістю, розраховуються з використанням курсу обміну на дату операції.

Курсові різниці, що виникають у результаті перерахунку, визнаються в операційних доходах чи витратах.

Забезпечення визнається в тому випадку, коли Компанія має юридичне або конструктивне зобов'язання в результаті події, яка сталася в минулому, та це зобов'язання може бути достовірно оцінено, а також, коли існує ймовірність того, що погашення цього зобов'язання призведе до зменшення економічних вигід. Сума забезпечень визначається шляхом дисконтування очікуваних у майбутньому грошових потоків з використанням ставки без урахування оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризики, властиві конкретному зобов'язанню. Вивільнення дисконту визнається як фінансові витрати.

У Компанії створені такі види забезпечень:

- забезпечення витрат на реалізацію заходів, пов'язаних зі зняттям з експлуатації ядерних установок;
- забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим ядерним паливом (ВЯП);
- забезпечення наступних витрат на виплати працівникам при виході на пенсію; забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію, забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій;
- забезпечення наступних витрат на виплату винагороди за підсумками роботи за рік;
- забезпечення наступних витрат на виплати відпусток працівникам;
- забезпечення ймовірних витрат під судові позови;
- забезпечення витрат за недержаними документами;
- забезпечення гарантійних зобов'язань.

За необхідності в Компанії можуть створюватись забезпечення з майбутнього переміщення та демонтажу об'єктів основних засобів, майбутніх витрат на ремонт (відновлення) об'єкта оренди тощо.

Забезпечення витрат на реалізацію заходів, пов'язаних зі зняттям з експлуатації ядерних установок. Вартість зняття з експлуатації ядерних установок включає витрати на оплату праці основних працівників та витрати на матеріали, які, як очікується, будуть понесені у процесі зняття з експлуатації енергоблоків та СВЯП Запорізькій АЕС. Основою розрахунків забезпечення є підходи, передбачені Концепцією зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України, яка була розроблена за підтримки Європейської Комісії із залученням міжнародних експертів.

Зобов'язання зі зняття з експлуатації ядерних установок базується на оцінках витрат, дисконтованих за довгостроковою ставкою дисконту, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі на звітну дату.

Вплив змін оцінок термінів або суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, або змін ставки дисконту відображається у складі капіталу в дооцінках (в іншому сукупному доході) або в складі витрат (за відсутності відповідного залишку капіталу в дооцінках) в тому періоді, в якому сталися зміни.

Збільшення забезпечення на покриття витрат на зняття з експлуатації ядерних установок у зв'язку з плином часу включається до складу фінансових витрат за період, як витрати на відсотки.

Якщо фінансування частини зобов'язань на покриття витрат на зняття з експлуатації ядерних установок по суті підтверджено будь-якої третьою стороною, наприклад, державою, величина такої компенсації визнається як актив.

Відповідно до законодавства України про державний бюджет Компанія щорічно перераховує грошові кошти в бюджет для компенсації майбутніх витрат на зняття з експлуатації ядерних установок, тобто фінансування частини зобов'язань у майбутньому на покриття витрат на зняття з експлуатації ядерних установок підтверджено державою. Величина такої компенсації визнається як **необоротний актив у вигляді коштів, перерахованих у бюджет до фінансового резерву зняття з експлуатації**. Даний актив дисконтується за такою ж ставкою і графіком, як і відповідна частина визнаного забезпечення з виведення з експлуатації об'єкта основних засобів, за винятком випадків, коли дати/період погашення зобов'язання і активу не збігаються. У даній фінансовій звітності такий актив відображається у складі статті «Інші необоротні активи».

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим ядерним паливом включає оцінені витрати на зберігання та часткову переробку відпрацьованого ядерного палива, зберігання та повернення ВАР. Забезпечення витрат на поводження з ВЯП базується на оцінках витрат, дисконтованих за довгостроковою ставкою дисконту, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі на звітну дату.

Компанія обліковує будівлі, споруди та обладнання СВЯП ЗАЕС, ЦСВЯП (включаючи контейнери для зберігання ВЯП), як основні засоби, тому не включає вартість цих основних засобів у розрахунок суми забезпечення витрат на поводження з ВЯП. Інформація про укладені договори на придбання в майбутньому виробничого обладнання та капітальне будівництво зазначена у примітці 6.1.

Вплив змін оцінок термінів або суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, або змін ставки дисконту визнається у доходах чи витратах у міру їх виникнення.

Збільшення забезпечення витрат на поводження з ВЯП у зв'язку з плином часу включається до складу фінансових витрат за період, як витрати на відсотки.

Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій стосується державної пенсійної програми з визначеними виплатами. Компанія зобов'язана компенсувати державі суми пенсійних виплат, які визначені законодавством України і здійснюються державою працівникам, які працювали протягом певного часу у шкідливих умовах, що визначаються нормативно-правовими актами. Ці працівники мають право виходу на пенсію до досягнення пенсійного віку, визначеного законодавством. Пенсійні зобов'язання погашаються за рахунок коштів, одержаних від операційної діяльності. Для фінансування цих зобов'язань не виділяються спеціальні активи програми.

Чиста сума зобов'язання щодо державної пенсійної програми з визначеними виплатами розраховується шляхом оцінки суми майбутніх виплат, зароблених працівниками в поточному та попередніх періодах за надані ними послуги. Сума цих виплат дисконтується для визначення їх приведеної вартості. Ставка дисконту визначається з використанням різних джерел інформації, у тому числі на основі прибутковості на звітну дату за державними облігаціями, на підставі даних «Узагальнена інформація стосовно виконання угод з купівлі-продажу ОВДП на вторинному ринку».

Розрахунки проводяться кваліфікованим актуарієм з використанням методу нарахувань прогнозованих одиниць. Актуарний прибуток та збитки, гранична величина активів та дохід внаслідок переоцінки активів програми негайно визнаються у Звіті про фінансовий стан через інший сукупний дохід у тому періоді, до якого вони належать. Процентні витрати розраховуються на основі чистого зобов'язання за пенсійним забезпеченням з використанням ставки дисконтування. Компанія визнає зобов'язання та витрати з виплати пенсій на найбільш ранню з наступних дат: коли Компанія більш не може анулювати пропозицію щодо виплати цих сум і коли Компанія визнає витрати на реструктуризацію.

Вартість послуг минулих періодів визнається у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) у періоді внесення поправок до пенсійного плану.

Окрім того в ДП «НАЕК «Енергоатом» є пенсійна програма, що фінансується за рахунок Компанії, під яку створюється окреме **забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію**.

Компанія одноразово виплачує співробітникам, які виходять на пенсію та мають тривалий стаж роботи в Компанії, суми в розмірі, що не перевищує двадцяти місячних окладів, залежно від тривалості стажу роботи в атомній енергетиці. Для фінансування цих зобов'язань не виділяються спеціальні активи програми.

Чисте зобов'язання за цими виплатами розраховується із застосуванням принципів облікової політики, які застосовуються до розрахунку зобов'язань щодо державної пенсійної програми з визначеними виплатами.

Премії та інші заохочувальні виплати визнаються зобов'язанням через створення у звітному періоді забезпечення наступних (майбутніх) витрат, якщо робота, виконана працівниками у цьому періоді, дає їм право на отримання таких виплат у майбутньому. Для виплати в Компанії, відповідно

до умов Колективного договору, винагороди за підсумками роботи за рік створюється **забезпечення наступних витрат на виплату винагороди за підсумками роботи за рік**. Винагорода виплачується після підведення підсумків виробничо-господарської діяльності Компанії за рік. Забезпечення відображається в складі поточних зобов'язань.

Для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на виплату відпусток створюються **забезпечення наступних витрат на виплати відпусток працівникам**. Працівник має право на щорічну відпустку за відпрацьований робочий час, який відлічується з дня укладання трудового договору, відповідно у підприємства виникають зобов'язання щодо надання щорічної відпустки працівнику. Виплати, що переносяться на майбутні періоди та можуть використовуватися в майбутніх періодах, якщо права поточного періоду не використані повністю, є накопичувані. Зобов'язання виникає з того моменту, як працівники починають надавати послуги, що збільшують їхні права на майбутні оплати періодів відсутності.

Забезпечення, пов'язані з виплатами працівникам, створюються з урахуванням єдиного внеску на обов'язкове державне соціальне страхування.

Компанія **визнає дохід**, коли вона задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу клієнтові. Актив передається, коли клієнт отримує контроль над таким активом.

Для кожного зобов'язання щодо виконання, Компанія визначає на момент укладення договору, чи задовольнить вона це зобов'язання щодо виконання з плином часом, чи ж вона задовольнить це зобов'язання щодо виконання у певний момент часу. Якщо Компанія не задовольнить зобов'язання щодо виконання з плином часу, то це зобов'язання щодо виконання задовольняється у певний момент часу.

Контроль над активом означає здатність керувати використанням активу та отримувати практично всю решту вигід від нього. Контроль включає в себе спроможність заборонити іншим суб'єктам господарювання керувати використанням активу та отримувати вигоди від нього. Вигоди від активу – це потенційні грошові потоки (надходження грошових коштів або економія грошових коштів, які вибувають), які можуть бути отримані безпосередньо чи опосередковано багатьма способами, наприклад, шляхом:

- а) використання активу для виробництва товарів або надання послуг (у тому числі державних послуг);
- б) використання активу для підвищення вартості інших активів;
- в) використання активу для погашення зобов'язання або зменшення витрат;
- г) продажу або обміну активу;
- г) надання активу у заставу як забезпечення позики;
- д) утримання активу.

Визнання доходу за договорами з клієнтами проходить за наступною моделлю із п'яти кроків:

- Крок 1: Ідентифікація договору;
- Крок 2: Ідентифікація зобов'язань, що підлягають виконанню в рамках договору;
- Крок 3: Визначення ціни операції;
- Крок 4: Розподіл ціни операції на зобов'язання, що підлягають виконанню;
- Крок 5: Визнання виручки.

Дохід від реалізації електроенергії за договорами на постачання електроенергії Компанія визначає як зобов'язання щодо виконання, які задовольняються з плином часу, так як відбувається передача серії відокремлених товарів або послуг, які по суті є однаковими та передаються клієнтові за однією і тією самою схемою.

Протягом звітного та попереднього періоду Компанія реалізовувала електричну енергію відповідно Закону України від 13.04.2017 № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (зі змінами) (далі – Закон № 2019), Правил ринку, Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку. Компанія реалізує електричну енергію на всіх сегментах ринку електричної енергії на всій території України.

Дохід від реалізації визнається за вирахуванням податку на додану вартість, акцизного податку та інших аналогічних обов'язкових платежів.

Оцінка ступеня завершеності операцій з надання послуг (виконання робіт) з іншої реалізації також здійснюється методом оцінки за результатами.

Компанія застосовує практичний прийом, який не передбачає обов'язкового коригування обіцяної суми компенсації з метою урахування істотного компонента фінансування, якщо очікується, що період між передачею продукції (робіт, послуг) клієнтові та часом оплати становитиме не більше одного року. Також Компанія застосовує практичний прийом, за яким додаткові витрати на отримання договору з клієнтом не капіталізуються, якщо період виконання договору не перевищує одного року.

Оренда активів обліковується відповідно до МСФЗ 16 «Оренда». Якщо Компанія виступає в договорі орендарем, передбачається визнання активу у вигляді права користування за моделлю собівартості та зобов'язання з орендних платежів, які дисконтуються із застосуванням припустимої ставки відсотка в оренді. Для нарахування амортизації активів у вигляді права користування застосовується прямолінійний метод. Компоненти, що є орендною платою, обліковуються окремо від компонентів, що не є орендною платою, в складі інших необоротних активів. Звільнення від визнання оренди застосовується для короткострокової оренди та оренди малоцінних активів у межах суттєвості, яка складає 150 тис. грн для базового активу оренди, коли він є новим. Станом 31.12.2022 в Компанії обліковуються активи у вигляді права користування, зокрема, офісні приміщення.

Також Компанією, як орендодавцем, станом на кінець звітного року передано в оренду основні засоби за такими групами: будівлі, споруди та передавальні пристрої, машини та обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади (меблі), інвентар та інші основні засоби.

Договори оренди, за якими у Компанії залишаються практично всі ризики і вигоди від володіння базовим активом, класифікуються як операційна оренда. Класифікацію оренди здійснюють на дату початку дії оренди та можуть змінювати у разі модифікації оренди.

Компанія визнає орендні платежі від операційної оренди як дохід на прямолінійній основі так як такий підхід відображає модель отримання вигід від використання базового активу.

Державні гранти та безоплатно отримані активи визнаються як доходи майбутніх періодів, коли існує достатня впевненість у тому, що грант або актив буде отриманий та що Компанія виконає всі умови, пов'язані з цим грантом. Гранти, які компенсують витрати, понесені Компанією, визнаються у прибутку на систематичній основі протягом тих періодів, в яких були визнані відповідні витрати. Безоплатно отримані активи обліковуються за справедливою вартістю. Вартість безоплатно отриманих оборотних активів, оборотних і необоротних активів, оприбуткованих за результатами інвентаризації, визнається у прибутку одночасно з визнанням активу за справедливою вартістю. Гранти, що компенсують вартість активу, придбаного Компанією, або вартість безоплатно отриманих необоротних активів визнаються у прибутку на систематичній основі протягом строку корисного використання активу пропорційно нарахуваній амортизації.

Безоплатна передача майна за рішенням органу, уповноваженого управляти державним майном, або органу місцевого самоврядування відображається у складі витрат звітного періоду.

Фінансові доходи включають процентний дохід з інвестованих коштів. Процентний дохід визнається у міру нарахування в прибутку з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Фінансові витрати включають витрати на виплату відсотків за позиковими коштами, за орендованими активами і вивільнення дисконту за забезпеченнями. Витрати на позики, які не мають безпосереднього відношення до придбання, будівництва або виробництва кваліфікаційного активу, відповідного певним критеріям, визнаються у витратах з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат, понесених на проведення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної ставки відсотка.

Капіталізація витрат за позиковими коштами. Загальні та специфічні витрати за позиковими коштами, які прямо відносяться до придбання, будівництва або виробництва активів, підготовка яких до використання за призначенням або продажу обов'язково потребує тривалого часу (кваліфікаційні активи), капіталізуються у складі вартості цих активів, якщо датою початку капіталізації є 1 січня 2009 року або подальша дата.

Дата початку капіталізації настає, коли (а) Компанія несе витрати, пов'язані з кваліфікаційним активом; (б) вона несе витрати за позиковими коштами; та (в) вона вдається до дій, необхідних для підготовки активу до використання за призначенням або продажу.

Капіталізація витрат за позиковими коштами здійснюється до дати, до якої актив стає практично готовим до його використання чи продажу.

Компанія капіталізує витрати за позиковими коштами, яких можна було б уникнути, якби не здійснювались капітальні витрати на кваліфікаційний актив.

Капіталізації підлягають витрати за:

- запозиченнями, які безпосередньо пов'язані зі створенням кваліфікаційного активу (на щомісячній основі);
- запозиченнями, що безпосередньо не пов'язані зі створенням кваліфікаційного активу (щоквартально).

Фінансові витрати за запозиченнями, які не пов'язані зі створенням кваліфікаційного активу, капіталізації не підлягають.

Окрім власне нарахованих відсотків за позиками, капіталізації також підлягають витрати за надання державних гарантій та витрати на сплачені одноразові комісії (щомісячне списання витрат від амортизації дисконту).

Компанією залучаються позики у іноземній валюті, але курсові різниці не розглядаються як складова частина фінансових витрат на позикові кошти з метою капіталізації.

Капіталізовані витрати за позиковими коштами розраховуються за середньою вартістю залученого фінансування Компанії (середньозважені процентні витрати відносяться до витрат, пов'язаних із кваліфікаційним активом), крім випадків, якщо позикові кошти були залучені з конкретною метою отримання кваліфікаційного активу. В такому випадку здійснюється капіталізація фактично понесених витрат за позиковими коштами за вирахуванням інвестиційного доходу від тимчасового вкладення цих позикових коштів.

Прибутки і збитки на нетто-основі відображаються за такими операціями:

- купівля-продаж валюти;
- курсові різниці;
- первісне визнання та доходи/витрати від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю;
- інша реалізація непоточних активів, утримуваних для продажу, ТМЦ, робіт, послуг, оренда;
- втрати від знецінення, зменшення корисності/дохід від відновлення вартості раніше знецінених активів;
- штрафи, пені, неустойки нараховані та отримані;
- збільшення/зменшення резерву очікуваних кредитних збитків;
- поточні державні гранти та пов'язані з умовами їх отримання витрати;
- зміни в оцінці забезпечення витрат на поводження з ВЯП та ЗЕ;
- витрати на відсотки за забезпеченням ЗЕ та відсотковий дохід від активу ФРЗЕ;
- дооцінка в межах попередньої уцінки/уцінка необоротних активів;
- списання необоротних активів, заміна окремих складових (компонентів) основних засобів.

Обов'язкове відрахування частини прибутку до державного бюджету відповідно до нормативних документів відображається як зменшення накопиченого нерозподіленого прибутку або збільшення непокритого збитку в тому періоді, до якого відноситься прибуток.

Податок на прибуток складається з поточного та відстроченого податків. Поточний податок та відстрочений податок визнаються у доходах чи витратах, за винятком випадків, коли вони відносяться до угоди з об'єднання бізнесу або до статей, визнаних безпосередньо у власному капіталі або в іншому сукупному доході.

Поточний податок на прибуток це податок до сплати чи відшкодування, розрахований на основі оподатковуваного прибутку чи збитку за рік з використанням ставок оподаткування, що діють або превалюють на звітну дату, та будь-яких коригувань податку, що підлягає сплаті за попередні періоди.

Відстрочений податок визнається за тимчасовими різницями між балансовими сумами активів та зобов'язань, які використовуються для цілей фінансової звітності, та сумами, які використовуються для цілей оподаткування, та оцінюється виходячи з податкових ставок, які, як очікується, будуть застосовуватися до тимчасових різниць у момент їх сторнування, відповідно до норм законодавства, які діють або є практично введеними у дію на звітну дату.

Відстрочений податковий актив визнається за тимчасовими різницями, якщо існує ймовірність отримання у майбутньому оподатковуваного прибутку, за рахунок якого можуть бути використані ці тимчасові різниці. Сума відстрочених податкових активів аналізується на кожну звітну дату та зменшується, якщо реалізація відповідних податкових вигід більш не є вірогідною.

Звіт про рух грошових коштів складається за прямим методом. Сплачені проценти та інші фінансові витрати, пов'язані із запозиченнями, розподіляються між інвестиційною та фінансовою діяльністю пропорційно фактично понесеним витратам, які капіталізовані або включені до поточних витрат відповідно. Сплата податку на прибуток відображається в русі коштів від операційної діяльності, сплачена частина чистого прибутку державних підприємств, що перераховується до бюджету, – як сплачені дивіденди в русі коштів у результаті фінансової діяльності.

3.2 Зміни в обліковій політиці

Протягом 2022 року в обліковій політиці були внесені зміни щодо оцінок межі суттєвості деяких статей для розкриття інформації та оновлений «Порядок встановлення (оцінки) ставок дисконтування», згідно з яким вивільнення дисконту за довгостроковими забезпеченнями має здійснюватися за ставкою, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі (номінальною ставкою, не зменшеною на прогноз інфляції). Також були приведені у відповідність положення щодо пов'язаних осіб згідно зі статутом ДП «НАЕК «Енергоатом» та законодавством України.

4. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації

4.1 Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, що повинні застосовуватись Компанією

Компанія прийняла до застосування такі нові і переглянуті стандарти і тлумачення, а також поправки до них для облікових періодів, які починають діяти на або після 1 січня 2022 року.

Такі змінені стандарти набули чинності в 2022 році, але не мали суттєвого впливу на Компанію:

- Зміни до МСФЗ (IFRS) 3 “Об'єднання бізнесу”, МСБО (IAS) 16 “Основні засоби” та МСБО (IAS) 37 “Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи” і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років.

4.2 МСФЗ та інтерпретації, що не набули чинності

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2023 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

Стандарти, які були схвалені:

- Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності” – Класифікація зобов’язань як короткострокові та довгострокові (опубліковані 23 січня 2020 року та 15 липня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2024 року або після цієї дати);
- Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності” - Довгострокові зобов’язання з ковенантами (опубліковані 31 жовтня 2022 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 01 січня 2024 року);
- Зміни до МСФЗ (IFRS) 16 “Оренда” – зобов’язання з оренди у продажу та зворотній оренді (опубліковані 22 вересня 2022 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 01 січня 2024 року);
- Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності”, до Практичних рекомендацій № 2 з МСФЗ “ Розкриття інформації щодо облікових політик” (опубліковані 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати);
- Зміни до МСБО (IAS) 8 “Облікові політики, зміни у бухгалтерських оцінках та помилки” – Визначення облікових оцінок (опубліковані 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати);
- Поправки до МСБО (IAS) 12 “Податки на прибуток”: відстрочений податок, пов’язаний з активом та зобов’язанням, що виникають в результаті однієї операції (опубліковані 7 травня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати);
- МСФЗ (IFRS) 17 “Договори страхування” (опубліковані 18 травня 2017 року зі змінами опублікованими 25 червня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати);
- Зміни до МСФЗ 17 Страхові контракти: Перше застосування МСФЗ 17 та МСФЗ 9 – Порівняльна інформація (опубліковані 9 грудня 2021, вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на фінансову звітність Компанії.

5. Виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності

За результатами аудиту фінансової звітності Компанії за 2021 рік, який завершений у звітному періоді, аудитор ТОВ АФ «ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)» висловив низку зауважень до принципів та підходів, які застосовувала Компанія при веденні бухгалтерського обліку та складанні фінансової звітності. Опрацювання зауважень аудитора призвело до необхідності виправлення помилок, допущених при складанні звітності за попередні роки, та внесення змін до облікової політики.

Зокрема, помилки стосувались:

- заниження суми капіталу в дооцінках через невірне ретроспективне застосування переходу на облік основних засобів за моделлю переоцінки, що також призвело до надмірного визнання витрат у 2020 році під час відображення змін у забезпеченні витрат на зняття з експлуатації ядерних установок;
- заниженої оцінки суми забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим ядерним паливом (далі – ВЯП) через врахування в оцінці витрат на утримання сховищ ВЯП лише після 2055 року;
- невірного вивільнення дисконту по довгостроковим забезпеченням та активу фінансового резерву на зняття з експлуатації ядерних установок (активу ФРЗЕ) за реальною ставкою (зменшеною на прогноз інфляції), що також призвело до невірного відображення в капіталі в дооцінках змін у забезпеченні витрат на зняття з експлуатації ядерних установок;
- невірного визначення витрат з податку на прибуток та суми частини чистого прибутку, що підлягає сплаті до бюджету, з причин, що вказані вище.

Також у 2022 році були виявлені та ретроспективно виправлені інші несуттєві помилки.

Виправлення помилок та застосування змін до облікової політики здійснено ретроспективно, перераховані показники Звіту про фінансовий стан, Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), Звіту про рух грошових коштів та Звіту про власний капітал за минулі роки.

Відповідно до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» виправлення помилок та зміни в обліковій політиці відображені в цій звітності шляхом коригування вступного сальдо балансу станом на 01.01.2021, уточненням показників на 31.12.2021 та надання уточненої порівняльної інформації за 2021 рік.

Загальна сума активів Компанії станом на 01.01.2021 внаслідок коригувань зменшилася на 375 199 тис. грн та склала 230 933 486 тис. грн. Загальна сума активів Компанії станом на 31.12.2021 внаслідок коригувань збільшилася на 310 983 тис. грн та склала 236 928 446 тис. грн.

Загальна сума зобов'язань та забезпечень Компанії станом на 01.01.2021 внаслідок коригувань збільшилася на 3 506 346 тис. грн та склала 113 930 243 тис. грн. Загальна сума активів зобов'язань та забезпечень Компанії станом на 31.12.2021 внаслідок коригувань збільшилася на 3 521 178 тис. грн та склала 107 378 573 тис. грн.

Фінансовий результат до оподаткування (за даними бухгалтерського обліку) в наслідок коригувань змінився таким чином: прибуток 2021 року зменшений на 931 416 тис. грн та склав 6 416 020 тис. грн.

Чистий фінансовий результат (за даними бухгалтерського обліку) в наслідок коригувань змінився таким чином: непокритий збиток на початок 2021 року збільшений на 139 630 911 тис. грн та склав 183 780 776 тис. грн, чистий прибуток за 2021 рік зменшений на 761 727 тис. грн та склав 5 152 757 тис. грн.

У звітному періоді було проведено коригування залишків Звіту про фінансовий стан станом на 31.12.2021 та 01.01.2021 за такими статтями:

Стаття Балансу	Примітка	31.12.2021	31.12.2021 зі змінами	Зміни	31.12.2020	01.01.2021 зі змінами	Зміни
<i>тис. грн</i>							
Незавершені капітальні інвестиції	a	20 767 514	20 738 846	(28 668)	19 627 224	19 599 428	(27 796)
Інші необоротні активи	b	5 646 466	4 599 287	(1 047 179)	6 094 565	4 944 505	(1 150 060)
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	c	4 170	1 391 000	1 386 830	329 473	1 132 130	802 657
у тому числі з податку на прибуток	c	981	981	-	327 873	345 112	17 239
Капітал у дооцінках	d	9 672 295	146 246 498	136 574 203	142 099	135 891 465	135 749 366
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	a, b, c, d, e, f	(41 804 781)	(181 589 179)	(139 784 398)	(44 149 865)	(183 780 776)	(139 630 911)
Відстрочені податкові зобов'язання	f	9 882 240	9 109 546	(772 694)	9 489 894	8 720 210	(769 684)
Довгострокові забезпечення	e	28 328 144	32 360 651	4 032 507	38 484 197	42 523 427	4 039 230
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	c	6 359 290	6 360 413	1 123	1 372 648	1 372 648	-
у тому числі з податку на прибуток	c	1 154 760	1 155 883	1 123	-	-	-
Поточні забезпечення	e	2 847 237	3 107 479	260 242	2 664 937	2 901 737	236 800

а) Зменшено балансову вартість незавершених капітальних інвестицій на суму плати за землю, нарахуваної амортизації та отриманих послуг, які мали бути віднесені на витрати: станом на 01.01.2021 на суму (27 796) тис. грн, на 31.12.2021 на суму (28 668) тис. грн.

б) Коригування балансової вартості активу фінансового резерву на зняття з експлуатації через застосування номінальної ставки дисконтування: станом на 01.01.2021 на суму (1 150 060) тис. грн, на 31.12.2021 на суму (1 047 179) тис. грн.

с) Коригування дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом через ретроспективне коригування чистого фінансового результату та, як наслідок, коригування частини чистого прибутку, що підлягає сплаті до бюджету за минулі роки (зокрема, зменшення відрахувань частини чистого прибутку за 2019 рік на суму 785 418 тис. грн, за 2021 рік на суму 601 412 тис. грн).

Коригування дебіторської та кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом з податку на прибуток через ретроспективне коригування податку на прибуток (зокрема, збільшення податкового зобов'язання з податку на прибуток за 2019 рік на суму 29 985 тис грн, за 2021 рік на суму 18 362 тис грн, зменшення податкового зобов'язання з податку на прибуток за 2020 рік на суму 47 224 тис грн).

д) Коригування капіталу в дооцінках основних засобів через невірне ретроспективне застосування переходу на облік основних засобів за моделлю переоцінки, а також коригування капіталу в дооцінках основних засобів через зміни у забезпеченні витрат на зняття з експлуатації ядерних установок, які були визнані через витрати відповідного періоду. Загальна зміна капіталу в дооцінках складає станом на 01.01.2021 на суму 135 749 366 тис. грн, на 31.12.2021 на суму 136 574 203 тис. грн (включає як рекласифікацію з нерозподіленого прибутку (непокритого збитку), так і відображення змін забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок через капітал в дооцінках).

е) Коригування довгострокової та поточної частин сум забезпечень витрат на зберігання ВЯП у ЦСВЯП та СВЯП ЗАЕС через перерахунок забезпечень та включення в оцінку витрат на обслуговування сховищ ВЯП до 2055 року: станом на 01.01.2021 на суму 4 276 030 тис. грн, на 31.12.2021 на суму 4 292 749 тис. грн.

ф) Зміна в сумах забезпечень призвела до відповідних коригувань суми відстрочених податкових зобов'язань: станом на 01.01.2021 на суму (769 684) тис. грн, на 31.12.2021 на суму (772 694) тис. грн.

У звітному році було ретроспективно перераховано доходи, витрати та інший сукупний дохід. За порівняльний період – 2021 рік статті Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) скориговані таким чином:

Стаття Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)	Примітка	2021 рік	2021 рік зі змінами	тис. грн Зміни
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ				
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	a	(46 051 129)	(45 458 207)	592 922
Інші операційні доходи	a	3 288 030	3 183 725	(104 305)
Адміністративні витрати	b	(1 793 406)	(1 794 278)	(872)
Фінансові витрати	c	(3 852 497)	(5 271 658)	(1 419 161)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	a, b, c	(1 432 952)	(1 263 263)	169 689
II. СУКУПНИЙ ДОХІД				
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	d	11 626 216	12 642 922	1 016 706
Податок на прибуток, пов'язаний з дооцінкою (уцінкою)	e	(2 092 886)	(2 277 927)	(185 041)
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ				
Матеріальні витрати	f	39 714 360	16 328 695	(23 385 665)
Інші операційні витрати	a, b, f	7 544 153	30 337 768	22 793 615

а) Зменшено собівартість реалізованої продукції та зменшено інші операційні доходи через відображення змін у застосовній ставці дисконту та оцінках майбутніх витрат станом на 31.12.2021 у перерахованій сумі забезпечень на поводження з відпрацьованим ядерним паливом.

б) Віднесено до адміністративних витрат плату за землю, яка в 2021 році була включена до складу незавершених капітальних інвестицій.

с) Збільшено фінансові витрати через вивільнення дисконту за забезпеченням на зняття з експлуатації, за перерахованою сумою забезпечень на поводження з відпрацьованим ядерним паливом та зменшені фінансові витрати через дисконтування активу ФРЗЕ за номінальною ставкою.

д) Коригування капіталу в дооцінках через зміни у забезпеченні витрат на зняття з експлуатації.

е) Відповідні коригування суми відстрочених податкових зобов'язань через коригування капіталу в дооцінках.

ф) Перенесення з матеріальних витрат до інших операційних витрат послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів.

Також у 2022 році було перекласифіковано операції з надання в 2021 році поворотної фінансової допомоги з фінансової діяльності до інвестиційної діяльності з відображенням у Звіті про

рух грошових коштів за такими рядками:

Стаття Звіту про рух грошових коштів	2021 рік	2021 рік зі змінами	тис. грн Зміни
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Витрачання на надання позик, аванси на капітальні інвестиції	(666 121)	(1 166 121)	(500 000)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Інші платежі	(569 805)	(69 805)	500 000

6. Необоротні активи

6.1 Основні засоби

Для обліку основних засобів Компанія застосовує такі судження та оцінки.

Компанія є оператором атомних електростанцій на підставі ліцензій, виданих Державним комітетом ядерного регулювання. Ці ліцензії припускають 30-річний строк корисного використання кожного ядерного реактора з дати введення в експлуатацію. Можливість продовження строків корисного використання ядерних реакторів передбачена в «Енергетичній стратегії України на період до 2035 року», схваленій розпорядженням Кабінету міністрів України від 18 серпня 2017 року № 605-р.

Компанія змогла продовжити термін дії існуючих ліцензій на експлуатацію блоків №1, №2 Рівненської АЕС у 2010 році на 20 років, блоку №1 Південноукраїнської АЕС у 2013 році на 10 років та блоку №2 Південноукраїнської АЕС у 2015 році на 10 років, блоків №1, №2 Запорізької АЕС у 2016 році на 10 років, блоку №3 Запорізької АЕС у 2017 році на 10 років, блоку № 4 Запорізька АЕС у 2018 році на 10 років, блоку № 3 Рівненська АЕС у 2018 році на 20 років, блоку № 1 Хмельницької АЕС у 2019 році на 10 років, блоку № 3 Південноукраїнської АЕС у 2019 році на 10 років. На початку 2021 року було отримано ліцензію на продовження експлуатації енергоблоку № 5 Запорізької АЕС з датою наступної періодичної переоцінки безпеки - до 27 травня 2030 року.

Протягом 2022 року виконувалися заходи з обґрунтування можливості подальшої експлуатації енергоблоку № 1 ВП ПАЕС у період довгострокової експлуатації згідно з «Програмою виконання заходів з обґрунтування можливості подальшої експлуатації енергоблоку № 1 ВП ПАЕС у період довгострокової експлуатації. Відповідно до зазначеної програми до виконання заплановано 54 заходи (інжинірингового характеру), з яких 32 заходи виконано, 22 заходи – в стадії виконання.

Також проводилася робота з підготовки до виконання робіт з обґрунтування можливості подальшої довгострокової експлуатації енергоблоків № 1, № 2 ВП ЗАЕС та № 2 ВП ПАЕС. Розроблені відповідні програми виконання заходів з обґрунтування можливості подальшої експлуатації зазначених енергоблоків, які наразі проходять погодження з Держатомрегулювання.

Керівництво вважає, що всі технічні дослідження і роботи (включаючи наступні періодичні переоцінки безпеки) будуть успішно завершені та будуть отримані ліцензії на експлуатацію у понад проєктний строк протягом 20 років для всіх ядерних реакторів. З огляду на вищезазначене, Компанія застосовує строк корисного використання не менше 50 років з метою розрахунку амортизації для всіх енергоблоків. У поняття «енергоблок» входять об'єкти, що переважно належать до груп основних засобів як то будівлі, споруди та передавальні пристрої, машини та обладнання.

Оцінені строки корисного використання основних засобів такі:

Групи основних засобів	31.12.2022		31.12.2021	
	min	max	min	max
Будівлі	8	130	8	130
Споруди та передавальні пристрої	3	125	3	125
Машини та обладнання	2	100	2	100
Транспортні засоби	5	49	5	49
Інструменти, прилади, інвентар	2	70	2	70
Інші основні засоби	1	65	1	65

Рух основних засобів протягом звітного 2022 та попереднього 2021 років відображений в таблиці:

	Примітки	Первісна вартість	Знос	тис. грн Залишкова вартість
Станом на 31.12.2020		518 416 422	(356 421 560)	161 994 862
Надходження, в т.ч.		11 779 168	-	11 779 168
введено з капінвестицій		3 051 238	-	3 051 238
в т.ч. безоплатно отримані НКІ		47 417		47 417
безоплатно отримані ОЗ		2 345	-	2 345
реконструкція, модернізація		8 717 317	-	8 717 317
оприбутковано за результатами інвентаризації та інше		8 268	-	8 268
Переведено до/зі складу інвестиційної нерухомості		14 778	(11 397)	3 381
Вибуло за рік основних засобів		(685 776)	515 547	(170 229)
переведено до необоротних активів, утримуваних для продажу (чиста сума)		(7 512)	3 373	(4 139)
списано		(651 084)	492 422	(158 662)
передано безоплатно		(27 180)	19 752	(7 428)
Знецінення (-)/відновлення (+)корисності		-	(16 872)	(16 872)
в т.ч. за рахунок капіталу в дооцінках		-	(5 232)	(5 232)
Нарахована амортизація		-	(9 244 886)	(9 244 886)
Станом на 31.12.2021		529 524 592	(365 179 168)	164 345 424
Надходження, в т.ч.		7 282 730	-	7 282 730
введено з капінвестицій		3 614 071	-	3 614 071
в т.ч. безоплатно отримані НКІ		70 445		70 445
безоплатно отримані ОЗ		429	-	429
реконструкція, модернізація		3 663 633	-	3 663 633
оприбутковано за результатами інвентаризації та інше		4 597	-	4 597
Переведено до/зі складу інвестиційної нерухомості		5 211	(2 698)	2 513
Вибуло за рік основних засобів		(324 333)	246 847	(77 486)
списано		(293 134)	230 552	(62 582)
передано безоплатно	a)	(31 199)	16 295	(14 904)
Знецінення (-)/відновлення (+)корисності	b)	-	(13 228)	(13 228)
в т.ч. за рахунок капіталу в дооцінках		-	(45)	(45)
Нарахована амортизація		-	(9 762 916)	(9 762 916)
Станом на 31.12.2022		536 488 200	(374 711 163)	161 777 037

Далі більш детально розкрита інформація щодо руху основних засобів протягом звітного періоду:

a) Безоплатна передача майна протягом 2022 року здійснювалась за рішеннями уповноваженого органу управління. Всього за 2022 рік безоплатно передано основних засобів балансовою вартістю 14 904 тис. грн (первісна вартість – 31 199 тис. грн), у тому числі:

- об'єкт інженерної інфраструктури та майно-обладнання ВП РАЕС, що передано за рішенням уповноваженого органу управління в комунальну власність міським територіальним громадам Рівненської області балансовою вартістю 8 401 тис. грн (первісна вартість – 11 243 тис. грн);

- об'єкт благоустрою ВП ПАЕС, який передано відповідно до рішення уповноваженого органу управління в комунальну власність Южноукраїнської громади балансовою вартістю 48 тис. грн (первісна вартість – 116 тис. грн);

- об'єкти інженерної інфраструктури та благоустрою (нерухомого майна) ВП ХАЕС, які передано за рішенням уповноваженого органу управління до сфери управління Хмельницької обласної державної адміністрації на баланс державної установи «Служба місцевих доріг Хмельниччини» та в комунальну власність Нетішинської міської ради – балансовою вартістю 6 455 тис. грн (первісна вартість – 19 840 тис. грн);

б) Відповідно до вимог МСБО 36 «Зменшення корисності активів» Компанія проводить тестування активів на предмет наявності ознак знецінення, можливості планованого використання в подальшому тощо. За результатами здійсненого аналізу знецінено об'єктів основних засобів на 13 228 тис. грн (в т.ч сума знецінення 11 846 тис. грн – це знецінення необоротних активів, яке обліковуються у ВП «Запорізька АЕС» у зв'язку з їх руйнуванням/знищенням внаслідок військової агресії з боку РФ, зокрема «Навчально- тренувальний центр, корпус В»).

Рух основних засобів за групами ОЗ у 2022 та 2021 роках приведений нижче:

	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	тис. грн Всього
Первісна переоцінена вартість						
Станом на 31.12.2020	439	138 831 626	373 201 996	3 125 627	3 256 734	518 416 422
Надходження	-	874 337	10 213 266	532 234	159 331	11 779 168
Передачі та рекласифікація *	-	31 520	(21 721)	-	4 979	14 778
Вибуття	-	(50 274)	(605 034)	(2 271)	(28 197)	(685 776)
Станом на 31.12.2021	439	139 687 209	382 788 507	3 655 590	3 392 847	529 524 592
Надходження	-	1 072 332	6 014 778	61 770	133 850	7 282 730
Передачі та рекласифікація *	-	6 374	(45 432)	42 685	1 584	5 211
Вибуття	-	(30 247)	(274 617)	(584)	(18 885)	(324 333)
Станом на 31.12.2022	439	140 735 668	388 483 236	3 759 461	3 509 396	536 488 200
Накопичений знос та зменшення корисності						
Станом на 31.12.2020	-	(93 157 071)	(258 483 980)	(2 381 076)	(2 399 433)	(356 421 560)
Передачі та рекласифікація *	-	(24 095)	16 066	-	(3 368)	(11 397)
Зменшення корисності	-	(16 869)	-	-	(3)	(16 872)
Нараховано амортизації в т.ч. виробничим методом **	-	(2 557 035)	(6 499 971)	(61 260)	(126 620)	(9 244 886)
Вибуття	-	36 553	456 714	2 258	20 022	515 547
Станом на 31.12.2021	-	(95 718 517)	(264 511 171)	(2 440 078)	(2 509 402)	(365 179 168)
Передачі та рекласифікація *	-	(2 437)	42 340	(41 120)	(1 481)	(2 698)
Зменшення корисності	-	(5 958)	(1 366)	(2 784)	(3 120)	(13 228)
Нараховано амортизації в т.ч. виробничим методом **	-	(2 579 996)	(6 962 178)	(80 024)	(140 718)	(9 762 916)
Вибуття	-	14 665	212 716	584	18 882	246 847
Станом на 31.12.2022	-	(98 292 243)	(271 219 659)	(2 563 422)	(2 635 839)	(374 711 163)
Чиста балансова вартість						
На 31.12.2020	439	45 674 555	114 718 016	744 551	857 301	161 994 862
На 31.12.2021	439	43 968 692	118 277 336	1 215 512	883 445	164 345 424
На 31.12.2022	439	42 443 425	117 263 577	1 196 039	873 557	161 777 037

*результатом рекласифікації є вартість основних засобів, що були переведені зі складу інвестиційної нерухомості.

**виробничий метод нарахування амортизації використовується для частини об'єктів основних засобів ВП «Атомремонтсервіс», ВП «Атоменергомаш».

Справедлива вартість основних засобів була визначена професійними незалежними оцінювачами станом на 31.08.2012 та відповідає Рівню 3 ієрархії визначення справедливої вартості.

При проведенні незалежної оцінки були використані такі підходи:

- Витратний підхід для визначення вартості земельних поліпшень, споруд, передавальних пристроїв та технологічного обладнання: метод прямого відтворення для унікальних об'єктів нерухомості, метод заміщення;
- Порівняльний підхід земельних поліпшень, технологічного обладнання, транспорту, спеціальної техніки, офісної техніки: метод прямого порівняння, метод попарного порівняння;
- Доходний підхід: метод дисконтування грошових потоків.

При оцінці колісних транспортних засобів та спецтехніки використовувався також комбінований підхід.

За оцінкою керівництва Компанії станом на 31.12.2021 балансова вартість основних засобів суттєво не відрізняється від їх справедливої вартості. Оцінка суми очікуваного відшкодування основних засобів, незавершених капітальних інвестицій та нематеріальних активів станом на 31.12.2022 розкрита в примітці 6.3.

Відповідно до МСБО 16 «Основні засоби» Компанія представляє додаткові розкриття щодо необоротних активів:

	31.12.2022	31.12.2021
	<i>тис. грн</i>	
Первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів	12 733 426	12 161 227
Первісна вартість основних засобів, які вибули для продажу	-	7 512
Первісна вартість/знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності (у т.ч. у АР Крим)	135 287	135 287
Первісна вартість основних засобів, що перебувають у податковій заставі	-	91 934
Знос основних засобів, що перебувають у податковій заставі	-	(33 246)
Вартість основних засобів, що взяті в оренду (короткострокова та оренда малоцінних ОЗ)	1 990	2 019

У Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) амортизація основних засобів включена до таких статей:

	2022	2021
	<i>тис. грн</i>	
Операційні витрати:	9 751 093	9 225 269
Собівартість реалізованої продукції	9 648 026	9 155 354
Адміністративні витрати	31 634	21 475
Витрати на збут	1 674	1 646
Інші операційні витрати	39 560	33 558
Зміна незавершеного виробництва	30 199	13 236
Крім того:	11 823	19 617
амортизація в капітальних інвестиціях	11 657	19 617
інші витрати	166	-

Рух активів у стадії створення (незавершених капітальних інвестицій, скорочено - НКІ) за 2022 та попередній 2021 роки представлений нижче:

	Капітальне будівництво	Придбання (виготовлення) основних засобів	нематеріальних активів	тис. грн Всього
Станом на 01.01.2021*, у т.ч.	18 513 568	888 175	197 685	19 599 428
Первісна вартість	19 020 257	909 871	197 685	20 127 813
Знецінення НКІ	(506 689)	(21 696)	-	(528 385)
Інвестиції за звітний період*, у т.ч.	10 590 033	2 379 477	139 397	13 108 907
капіталізовані фінансові витрати	382 114	-	-	382 114
безоплатно отримані	131 914	1 419	7 094	140 427
Вибуття капітальних інвестицій, в т.ч.	(9 399 678)	(2 474 864)	(94 947)	(11 969 489)
збільшено вартість необоротних активів	(9 293 763)	(2 474 792)	(94 621)	(11 863 176)
у т.ч. безоплатно отримані	(45 998)	(1 419)	(7 094)	(54 511)
списано	(13)	-	-	(13)
знецінено	(647)	-	-	(647)
переведено до необоротних активів, утримуваних для продажу	(829)	(12)	-	(841)
у т.ч. за рахунок знецінення	-	(5)	-	(5)
переведено в запаси	(104 426)	(60)	(326)	(104 812)
Станом на 31.12.2021*, у т.ч.	19 703 923	792 788	242 135	20 738 846
Первісна вартість	20 211 259	814 484	242 135	21 267 878
Знецінення НКІ	(507 336)	(21 696)	-	(529 032)
Інвестиції за звітний період, у т.ч.	6 559 857	1 033 346	119 584	7 712 787
капіталізовані фінансові витрати	502 813	-	-	502 813
безоплатно отримані	10 920	35 554	-	46 474
Вибуття капітальних інвестицій, в т.ч.	(6 207 356)	(1 152 021)	(35 793)	(7 395 170)
збільшено вартість необоротних активів	(6 127 169)	(1 150 535)	(35 793)	(7 313 497)
у т.ч. безоплатно отримані	(42 858)	(27 587)	-	(70 445)
списано (балансова вартість)	(208)	-	-	(208)
знецінено	a) (9 371)	(923)	-	(10 294)
передано безоплатно за рішенням відповідного органу влади b)	-	(971)	-	(971)
переведено в/з запаси(ів)	(70 608)	408	-	(70 200)
Станом на 31.12.2022, у т.ч.	20 056 424	674 113	325 926	21 056 463
Первісна вартість	20 573 131	696 732	325 926	21 595 789
Знецінення НКІ	(516 707)	(22 619)	-	(539 326)

* перераховано станом на 01.01.2021 та 31.12.2021, підстави для перерахунку описані в примітці 5.

a) Відповідно до вимог МСБО 36 «Зменшення корисності активів» у ході щорічної інвентаризації на індивідуальній основі проведена оцінка необоротних активів на предмет застаріння, можливості планованого використання в подальшому тощо. За результатами здійсненого аналізу в 2022 році знецінено об'єктів незавершеного капітального будівництва на суму 10 294 тис. грн (у 2021 році – 652 тис. грн), в т.ч. сума знецінення 5 019 тис. грн – це знецінення об'єктів незавершеного будівництва Запорізької АЕС внаслідок руйнування/знищення через військову агресію з боку РФ (зокрема, об'єкт НКІ «Навчально-тренувальний центр. Корпус Б» та об'єкт «Реконструкція учбово-тренувального центру, корпус В»), та сума знецінення 4 602 тис. грн об'єктів незавершеного будівництва Південноукраїнської АЕС.

b) Активи у стадії створення, які були безоплатно передані у 2022 році, майно, обладнання ВП АТЦ, що передано за рішенням уповноваженого органу управління до сфери управління Державного агентства України з управління зоною відчуження, балансовою вартістю 971 тис. грн (первісна вартість – 971 тис. грн).

На 31 грудня 2022 та 2021 років основні засоби не були надані в якості забезпечення за кредитами та позиками.

Станом на 31 грудня 2022 року в Компанії обліковуються договори на придбання в майбутньому виробничого обладнання та капітальне будівництво на суму 18 788 625 тис. грн (2021 рік – 16 772 402 тис. грн).

Інформація щодо чистої балансової вартості основних засобів за історичною вартістю не розкривається в цих примітках, оскільки, враховуючи параграф ЯХ35 Концептуальної основи фінансової звітності, обчислення для отримання такої інформації вимагають від Компанії надмірних витрат та зусиль (ведення третього виду обліку, окрім бухгалтерського та податкового), які, на думку Компанії, не виправдані вигодами від подання у звітності такої інформації.

6.2 Нематеріальні активи

Нематеріальні активи представлені в звітності у вигляді прав користування майном (безстрокові права користування земельними ділянками), авторських та суміжних з ними прав (вартість прав на використання певних технологій щодо виробництва та організації виробництва, комплекти конструкторської та технічної документації), комп'ютерних програм та інших нематеріальних активів (ліцензій, дозволів, патентів тощо). Строки корисного використання нематеріальних активів у 2022 та 2021 роках представлені в таблиці:

Групи нематеріальних активів	31.12.2022		31.12.2021	
	min	max	min	max
Право користування майном	-	-	-	-
Авторське право та суміжні з ними права	2	20	2	14
Комп'ютерне програмне забезпечення	2	30	2	30
Патенти та ліцензії, інші нематеріальні активи	2	29	2	29

Рух нематеріальних активів за 2022 рік представлений в таблиці (перераховано).

Групи нематеріальних активів	31.12.2021	Надійшло	Вибуття	Нараховано амортизації	тис. грн 31.12.2022
Права користування майном	4 127	305	(19)	-	4 413
Права на комерційні позначення	32	-	-	(6)	26
первісна вартість	43	-	-	-	43
амортизація	(11)	-	-	(6)	(17)
Авторське право та суміжні з ним права	19 018	2 409	-	(1 447)	19 980
первісна вартість	39 184	2 409	-	-	41 593
амортизація	(20 166)	-	-	(1 447)	(21 613)
Комп'ютерні програми	332 810	15 188	-	(52 865)	295 133
первісна вартість	622 590	15 188	(2 863)	-	634 915
амортизація	(289 780)	-	2 863	(52 865)	(339 782)
Інші нематеріальні активи	6 494	17 891	(4)	(917)	23 464
первісна вартість	12 985	17 891	(10)	-	30 866
амортизація	(6 491)	-	6	(917)	(7 402)
Всього	362 481	35 793	(23)	(55 235)	343 016
первісна вартість	678 929	35 793	(2 892)	-	711 830
амортизація	(316 448)	-	2 869	(55 235)	(368 814)

Рух нематеріальних активів за 2021 рік представлений в таблиці.

Групи нематеріальних активів	31.12.2020	Надійшло	Вибуття	Нараховано амортизації	Інші зміни	тис. грн 31.12.2021
Права користування майном	4 083	85	(41)	-	-	4 127
Права на комерційні позначення	8	29	-	(5)	-	32
первісна вартість	14	29	-	-	-	43
амортизація	(6)	-	-	(5)	-	(11)
Авторське право та суміжні з ним права	60 096	11 781	-	(1 887)	(50 972)	19 018
первісна вартість	121 972	11 781	-	-	(94 569)	39 184
амортизація	(61 876)	-	-	(1 887)	43 597	(20 166)
Комп'ютерні програми	253 778	80 356	-	(51 416)	50 092	332 810
первісна вартість	456 371	80 356	(2 663)	-	88 526	622 590
амортизація	(202 593)	-	2 663	(51 416)	(38 434)	(289 780)
Інші нематеріальні активи	1 003	4 989	(3)	(375)	880	6 494
первісна вартість	1 957	4 989	(4)	-	6 043	12 985
амортизація	(954)	-	1	(375)	(5 163)	(6 491)
Всього	318 968	97 240	(44)	(53 683)	-	362 481
первісна вартість	584 397	97 240	(2 708)	-	-	678 929
амортизація	(265 429)	-	2 664	(53 683)	-	(316 448)

У Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) амортизація нематеріальних активів включена до таких статей:

	2022	2021
Операційні витрати:	54 911	53 057
Собівартість реалізованої продукції	54 091	52 470
Адміністративні витрати	217	254
Інші операційні витрати	23	449
Зміна незавершеного виробництва	580	(116)
Крім того амортизація в капітальних інвестиціях	324	626

Ознак знецінення нематеріальних активів станом на 31.12.2022 та 31.12.2021 не виявлено.

Станом на 31 грудня 2022 року в Компанії обліковуються договори на придбання у майбутньому нематеріальних активів на суму 113 347 тис. грн (2021 рік – 60 873 тис. грн).

6.3 Оцінка суми очікуваного відшкодування основних засобів, незавершених капітальних інвестицій та нематеріальних активів

Попередня переоцінка вартості основних засобів проводилась станом на 31 серпня 2012 року, але Керівництво провело тест на знецінення основних засобів станом на 31 грудня 2022 року.

Станом на 31 грудня 2022 року керівництво виділило в окрему одиницю, що генерує грошові потоки ВП «Запорізька АЕС», по якій неможливо оцінити вартість відшкодування активів через відсутність безпечного доступу до всіх об'єктів відокремленого підрозділу (Примітка 1.2) та невизначеністю щодо подальшого розвитку воєнної ситуації та строком відновлення генерації електроенергії та, відповідно, економічних вигід ВП «Запорізька АЕС».

Станом на 31 грудня 2022 року керівництво здійснило оцінку суми очікуваного відшкодування вартості всіх інших основних засобів, незавершених капітальних інвестицій та нематеріальних активів загальною вартістю 126 826 390 тисяч гривень через оцінку вартості при використанні на

рівні одиниці, що генерує грошові потоки, взявши всі інші активи підприємства в цілому за одиницю, яка генерує грошові потоки (окрім ВП «Запорізька АЕС»). Зокрема, був підготовлений аналіз дисконтованих потоків грошових коштів до оподаткування на основі припущень щодо очікуваних доходів та витрат, а також ставки дисконтування. За результатами цієї оцінки, ДП «НАЕК «Енергоатом» визначило, що сума очікуваного відшкодування відповідних активів перевищує балансову вартість на 19 967 838 тисяч гривень.

При проведенні аналізу керівництво побудувало прогнози грошових потоків на основі показників кошторису на 2023 рік та на основі очікувань щодо ключових показників на подальші періоди. Грошові потоки були продисконтовані з використанням середньозваженої вартості капіталу за ставкою 31,36% для 2023 – 2027 років та 22,14% для наступних періодів. Якщо ставка дисконтування буде вищою на 1% у всіх періодах, це призведе до зменшення вартості відшкодування основних засобів на суму 12 496 121 тис. грн.

Грошові потоки розраховані з використанням прогнозованих індексу споживчих цін та індексу цін виробників за даними Economist Intelligence Unit, що розраховуються для України. Оскільки індекс цін виробників розраховано тільки до 2027 року, з 2028 року індекс цін виробників прийнято приблизно на рівні індексу споживчих цін. У розрахунку використано припущення, що індекси зростання цін у період до 2027 року у середньому складають близько 108% щорічно, з 2028 по 2033 рік будуть на рівні близько 106 % - 107 %, з поступовим зменшенням до близько 105% у 2049 році та далі у період з 2050 до 2055 року - у розмірі близько 105%.

Основними припущеннями, які використовувались, були:

Ціни на електроенергію. Керівництво припускає, що зростання середньозваженої ціни на електроенергію, що реалізується Компанією, буде корелювати з індексом цін виробників та прогнозованими рівнями цього індексу зазначеними вище. Якщо середньозважена ціна на електроенергію буде нижче на 1 % у всіх прогнозованих періодах, це призведе до зменшення вартості відшкодування основних засобів на загальну суму 6 365 364 тис. грн.

Обсяги генерації. Керівництво припускає, що обсяги генерації протягом 2023 - 2026 років будуть відповідати обсягу генерації, врахованому в Кошторисі витрат на виробництво електричної енергії на 2023 рік, затвердженому керівництвом, та базуються на припущенні, що воєнній дії не матимуть суттєвого негативного розвитку та робота атомних станцій буде продовжуватись у складі наявних робочих блоків станом на 31 грудня 2022 року з врахуванням подовжених термінів ремонтної кампанії енергоблоків. У 2027 році очікується збільшення обсягів генерації на 13 %, що залишаться на тому ж рівні до 2031 року, коли очікується планове виведення першого блоку з експлуатації. З 2031 по 2055 роки обсяги генерації будуть коригуватись на відсоток зниження загальної встановленої потужності у зв'язку із плановим виведенням блоків з експлуатації. Якщо очікувані обсяги генерації будуть нижчими на 1%, ніж передбачалося керівництвом у всіх прогнозованих періодах, то це призведе до зменшення вартості відшкодування основних засобів на загальну суму 5 799 993 тис. грн.

Послуга із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів. Розрахунок вартості послуги із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів на 2023 рік здійснено з урахуванням законодавчої бази та з урахуванням прогнозу щодо підвищення ціни на електроенергію для побутових споживачів на 88% починаючи з червня 2023 року. Враховуючи, що відповідно до законодавства обов'язок щодо забезпечення доступності електроенергії є тимчасовим та на момент розрахунку відсутня законодавча база для продовження дії механізму послуги, при розрахунку використано припущення щодо продовження терміну дії послуги із забезпечення доступності електроенергії з поступовим зменшенням витрат на послугу із забезпечення доступності електроенергії в гривневому еквіваленті з 2024 року та повним припиненням з 2030 року. У 2024 – 2026, 2027 – 2029 роках очікується, що обсяг споживання електроенергії побутовими споживачами у МВт*годинах буде зростати на 4 % та 3 % щорічно відповідно. Співвідношення середньозваженої прогнозованої ціни на електроенергію для побутових споживачів до середньозваженої вартості послуг, що надаються постачальниками універсальних послуг, використано на рівні 54 % у 2024 році з поступовим щорічним зростанням до 93 % у 2029 році. Частка компенсації ДП «НАЕК «Енергоатом» послуги із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів між виробниками електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки, в середньому залишена незмінною. Якщо очікувана вартість послуги із

забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів буде меншою на 1%, ніж передбачалося керівництвом у всіх прогнозованих періодах, це призведе до збільшення вартості відшкодування основних засобів на загальну суму 2 057 066 тисяч гривень.

Витрати на ядерне паливо. Витрати на ядерне паливо розраховані за умови завантаження стандартних партій для всіх працюючих блоків та на умовах, які були діючими за контрактами на поставку ядерного палива станом на 31 грудня 2022 року. Прогнозні обсяги витрат ядерного палива враховують очікування щодо зростання обсягу генерації у 2027 році, а з 2031 року – корелюють з відсотком зниження загальної встановленої потужності у зв'язку із плановим виведенням блоків з експлуатації. Також прогнозні витрати будуть корелювати зі зміною очікуваного курсу гривні до іноземних валют і прогнозними даними UxConsulting (у дол. США) до 2030 року щодо зростання цін на уран, конверсію та збагачення, що матиме вплив на вартість ядерного палива (у дол. США) у 2024 році зростання на 58%, 2025 – 10%, 2026 – 5%, а далі з поступовим зменшення до 2% у 2030 році. Після 2030 року враховується індекс підвищення вартості ядерного палива (у дол. США) приблизно на рівні 2 %. Якщо очікувані витрати на ядерне паливо будуть меншими на 1%, ніж передбачалося керівництвом у всіх прогнозованих періодах, це призведе до збільшення вартості відшкодування основних засобів на загальну суму 565 371 тис. грн.

Витрати на заробітну плату. Витрати на заробітну плату у 2023 році будуть на 5,3% вищі, ніж у 2022 році, у 2024 році будуть зростати на 12,0%, у 2025 – на 8,3%, 2026 – на 6,8%, 2027 – на 5,9%, у наступні роки – зростання прийнято на рівні індексу споживчих цін. Якщо очікувані витрати на заробітну плату будуть меншими на 1%, ніж передбачалося керівництвом у всіх прогнозованих періодах, це призведе до збільшення вартості відшкодування основних засобів на загальну суму 489 207 тис. грн.

6.4 Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість, яка обліковується в Компанії за справедливою вартістю, на дату балансу представлена будівлями та спорудами, які передані в оренду. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості базується на оцінках незалежних оцінювачів, які мають відповідну професійну кваліфікацію і досвід оцінки.

Інформація щодо руху інвестиційної нерухомості представлена за балансовою вартістю:

	2022	2021
Станом на 1 січня	21 692	25 498
Вибуло за рік (повернуто до складу ОЗ)	(2 513)	(3 381)
Зміни справедливої вартості	29 372	(425)
На кінець звітного періоду	48 551	21 692

Інша інформація, що вимагається МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» для розкриття:

	2022		2021	
	Будівлі	Споруди	Будівлі	Споруди
Дохід від оренди	998	8	1 671	20
Прямі витрати, що визнані у зв'язку з утриманням інвестнерухомості, яка генерує дохід від оренди протягом звітного року (обслуговування об'єктів)	(125)	-	(178)	-

6.5 Довгострокова дебіторська заборгованість

Структура та рух у звітному році довгострокової дебіторської заборгованості ДП «НАЕК «Енергоатом»:

	31.12.2022	31.12.2021
	тис. грн	
Довгострокові позики працівникам:	141 028	153 259
номінальна вартість	277 023	296 935
дисконт	(135 995)	(143 676)
Довгострокові векселі отримані:	37	43
номінальна вартість	52	63
дисконт	(15)	(20)
Реструктуризована дебіторська заборгованість:	72 493	102 990
номінальна вартість	94 327	132 180
дисконт	(21 834)	(29 190)
Інша довгострокова дебіторська заборгованість:	918	941
номінальна вартість	3 025	3 144
дисконт	(2 107)	(2 203)
Аванси із строком погашення більше року:	8 340	1 491
сплачено всього	9 758	2 851
податковий кредит	(1 418)	(1 360)
Всього	222 816	258 724

6.6 Інші необоротні активи

Інші необоротні активи представлені в звітності таким чином:

	Примітка	31.12.2022	31.12.2021
			тис. грн
			перераховано
Грошові кошти з обмеженим використанням, у т.ч.:	a	51 408	17 663
в банках у стадії ліквідації		867	867
знецінення коштів з обмеженим використанням		(867)	(867)
депозити		51 408	17 663
Аварійний, незнижувальний, централізований запаси, СЯП та інші запаси, які не планується використовувати протягом року	b	2 367 616	2 260 474
Кошти, перераховані до фінансового резерву зняття з експлуатації*	c	986 928	1 131 032
Аванси на капітальні інвестиції:	d	838 896	1 156 537
сплачено всього		868 135	1 191 409
податковий кредит		(29 239)	(34 872)
Інші необоротні активи		606	606
Активи у вигляді права користування, первісна вартість	e	3 973	138 961
Активи у вигляді права користування, амортизація	e	(1 302)	(105 986)
Всього		4 248 125	4 599 287

*підстави для перерахунку описані в примітці 5.

а) Грошові кошти з обмеженим використанням:

	Примітка	31.12.2022	31.12.2021
		Первісна вартість	Первісна вартість
		Знецінення	Знецінення
ПАТ «ВіЕЙБі Банк»	i	71	(71)
ПАТ «Діамантбанк»	i	689	(689)
АТ «Райффайзен Банк Аваль» Центральне Складовське відділення Херсонської обл.	ii	107	(107)
АТ «Укресімбанк»	iii	51 408	-
Всього		52 275	(867)

і) Відповідно до постанов Правління НБУ щодо неплатоспроможності банків виконавчою

дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийняті рішення про запровадження тимчасової адміністрації у вказаних банках та розпочато процедуру виведення банків з ринку.

ii) Рахунок відкрито ВП «Донузлавська ВЕС» (АР Крим). Можливість повернення коштів на рахунки Компанії є сумнівною.

iii) Розміщення грошових коштів на рахунку покриття згідно з умовами Договору про надання гарантії, пов'язаної з кредитом, отриманим від Ceska exportni banka, A.S.

b) Компанія має деякі запаси (аварійний, незнижувальний та централізований запаси) та ядерне паливо, які утримуються для забезпечення безперервної роботи АЕС, та які переважно не очікуються до використання протягом 12 місяців з дати балансу. Такі запаси включаються у фінансовій звітності до складу інших необоротних активів.

c) Необхідність формування фінансового резерву на зняття з експлуатації ядерних установок регулюється нормами Закону України від 24.06.2004 № 1868 «Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки» зі змінами та доповненнями (далі – ЗУ № 1868) та Постановами Кабінету Міністрів України від 27.04.2006 № 594 та від 17.02.2010 № 207 зі змінами та доповненнями.

Згідно із Законами України про державний бюджет Компанія має здійснювати перерахування до Державного бюджету України коштів фінансового резерву для фінансування заходів щодо зняття з експлуатації ЯУ. Перераховані до Державного бюджету України кошти фінансового резерву обліковуються Державним казначейством на єдиному рахунку спеціального фонду Державного бюджету. У той же час Компанія додатково формує забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ у фінансовій звітності згідно з МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи».

Компанія має впевненість, що сплачені нею до Державного бюджету України кошти будуть у майбутньому надані Компанії у формі державного фінансування робіт зі зняття з експлуатації ЯУ після їх остаточної зупинки. Підставою для такої впевненості є норми законодавства України.

Відповідно до статті 8 ЗУ № 1868 до затвердження проєкту зняття з експлуатації ядерної установки розмір відррахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок встановлюється експертним шляхом у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, виходячи з концепції зняття з експлуатації ядерної установки.

Чинну Концепцію зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України (далі – Концепція) введено в дію з 01.01.2016 згідно з наказом Міненерговугілля від 10.12.2015 № 798. Концепція підлягає перегляду планово через кожні шість років. Оновлену редакцію Концепції мало бути введено в дію в грудні 2021 року.

Враховуючи, що Міненерго не забезпечено своєчасний перегляд чинної Концепції зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України у встановлені терміни, листом від 08.11.2021 № 26/1.2-6.2-18142 строк дії Концепції продовжено до 01.08.2022. Листом Міненерго від 31.03.2022 № 26/1.2-6.2-4017 строк дії Концепції продовжено до 31.12.2022.

Розмір щорічних відррахувань до ФРЗЕ планується актуалізувати за результатами перегляду Концепції з урахуванням оновленого розрахунку майбутніх витрат на зняття з експлуатації.

Через те, що фінансування буде здійснюватися в довгостроковій перспективі, кошти, перераховані до фінансового резерву зняття з експлуатації, дисконтуються за такою ж ставкою і графіком як і відповідна частина визнаного забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ, за винятком випадків, коли дати/період погашення зобов'язання і активу не збігаються. Станом на 31.12.2022 актив дисконтований за номінальною довгостроковою ставкою 12,90% (2021 – 11,83%). Пояснення до розрахунку ставки дисконтування приведені у примітці 14.

Станом на 31.12.2022 та 31.12.2021 кошти, перераховані до Державного бюджету України до фінансового резерву зняття з експлуатації, представлені у звітності таким чином:

тис. грн

	2022	2021 перераховано*
Кошти, перераховані до фінансового резерву зняття з експлуатації (первісна вартість), на початок року	5 096 468	5 096 468
Сума дисконту коштів, перерахованих до фінансового резерву зняття з експлуатації, на початок року	(3 965 436)	(3 854 068)
Вивільнення дисконту**	133 800	137 037
Витрати від перерахунку теперішньої вартості активу на дату балансу**	(277 904)	(248 405)
Кошти, перераховані до фінансового резерву зняття з експлуатації (первісна вартість), на кінець року	5 096 468	5 096 468
Сума дисконту коштів, перерахованих до фінансового резерву зняття з експлуатації, на кінець року	(4 109 540)	(3 965 436)
Залишок на 31 грудня	986 928	1 131 032

*підстави для перерахунку описані в примітці 5.

**відображено як зменшення (збільшення) витрат на вивільнення дисконту за забезпеченням на зняття з експлуатації ЯУ.

д) Протягом 2022 року Компанією сплачено авансів на капітальні інвестиції, які не закриті станом на кінець звітного періоду, на суму 193 775 тис. грн з ПДВ (за 2021 рік – 631 278 тис. грн з ПДВ). Станом на 31.12.2022 в Компанії обліковується 868 135 тис. грн авансів на капітальні інвестиції, в тому числі ПДВ на суму 29 239 тис. грн, (станом на 31.12.2021 – 1 191 409 тис. грн, в тому числі ПДВ на суму 34 872 тис. грн).

е) Інформація щодо активів у вигляді права користування розкрита у примітці 18 «Оренда».

7. Запаси

Ядерне паливо та ядерні матеріали станом на 31.12.2022 та 31.12.2021 представлені таким чином:

	31.12.2022	31.12.2021
Ядерне паливо на складі	12 834 134	18 255 813
Ядерні матеріали	2 531 044	1 213 761
Ядерне паливо в активній зоні	5 616 559	4 880 141
Всього поточний запас ядерного палива та ядерних матеріалів	20 981 737	24 349 715

Відповідно до виробничого плану щодо виробництва електричної та теплової енергії на 2023 рік вартість ядерного палива, яке буде використано у виробництві (списано на собівартість продукції) протягом наступних 12-ти місяців, очікується на рівні 5 620 168 тис. грн.

Запаси, крім ядерного палива та ядерних матеріалів, станом на 31.12.2022 та 31.12.2021 представлені таким чином:

	31.12.2022	31.12.2021
Запас ТМЦ для поточних виробничих та господарських потреб	2 810 016	2 474 325
Незавершене виробництво	590 855	383 894
Готова продукція	493 364	430 011
Товари	17 341	19 746
Всього поточні запаси	3 911 576	3 307 976

Керівництво оцінює необхідність уцінки запасів до їх чистої вартості реалізації, беручи до уваги строки придбання запасів та ознаки економічного, технічного та фізичного старіння.

Протягом 2022 року відбулось знецінення запасів до чистої вартості реалізації. Сума знецінення запасів за 2022 рік склала 39 760 тис. грн. Крім того відбулось відновлення вартості раніше знецінених запасів на суму 2 319 тис. грн. За 2021 рік сума знецінення запасів складала 834 тис. грн, відновлення вартості раніше знецінених запасів складало 3 022 тис. грн.

Станом на 31.12.2022 та 31.12.2021 запаси не перебували в податковій заставі.

8. Дебіторська заборгованість

8.1 Торговельна дебіторська заборгованість

Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги представлена в таблиці:

	31.12.2022	31.12.2021
Дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок» (реалізація е/е до 30.06.2019)	11 477 781	11 523 116
Дебіторська заборгованість за е/е за двосторонніми договорами з ОСР, ПУП (спеціальні обов'язки)	14 659 641	-
Дебіторська заборгованість за е/е за двосторонніми договорами ДП «Гарантований покупець» (спеціальні обов'язки)	1 111 465	3 981 755
Дебіторська заборгованість за е/е на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому та балансуєчому ринках	1 472 442	1 365 643
Дебіторська заборгованість за е/е за двосторонніми договорами (комерційні договори)	515 861	-
Дебіторська заборгованість за е/е за двосторонніми договорами (експортні договори)	96 773	-
Дебіторська заборгованість за е/е інших контрагентів (до 01.07.2019)	79 951	79 954
Дебіторська заборгованість за теплову енергію та іншу продукцію*	393 013	313 467
Дебіторська заборгованість за послуги з регулювання частоти та активної потужності	101 852	-
Всього первісна вартість	29 908 779	17 263 935
Резерв очікуваних кредитних збитків на дебіторську заборгованість за електричну енергію ДП «Енергоринок»	(11 477 781)	(11 523 116)
Резерв очікуваних кредитних збитків на дебіторську заборгованість за електричну енергію інших контрагентів	(257 848)	(2 870 002)
Резерв очікуваних кредитних збитків на дебіторську заборгованість за теплову енергію та іншу продукцію	(296 555)	(247 520)
Балансова вартість	17 876 595	2 623 297

*під іншою продукцією виключно в цій примітці розуміються послуги за іншими ліцензованими та регульованими видами діяльності: з централізованого водопостачання та водовідведення, комунальних послуг.

Вищезазначена **торговельна дебіторська заборгованість** визнана фінансовим активом з обліком за амортизованою собівартістю та проведена оцінка очікуваних кредитних ризиків станом на дату річного звіту.

Протягом 2022 та 2021 років Компанія реалізовувала електричну енергію на всіх сегментах ринку електричної енергії відповідно до Закону № 2019.

Станом на 31.12.2022 в ДП «НАЕК «Енергоатом» обліковується як дебіторська заборгованість за електричну енергію, яка реалізовувалась до 30.06.2019 за єдиним тарифом, так і дебіторська заборгованість, яка сформувалась в умовах дії ринку електричної енергії.

Станом на 31.12.2022 дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок» (реалізація електричної енергії до 30.06.2019) становить 11 477 781 тис. грн, щодо неї створений резерв очікуваних кредитних збитків у розмірі 100 % обсягу заборгованості.

Питання щодо погашення заборгованості ДП «Енергоринок» вирішується на загальнодержавному законодавчому рівні. Так, 17.06.2020 був прийнятий Закон України № 719-IX «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії», яким передбачені процедури погашення (списання) заборгованості ДП «Енергоринок» перед виробниками електричної енергії, але темпи погашення заборгованості в порівнянні з розміром заборгованості є незначними.

Дебіторська заборгованість, яка сформувалась під час дії ринку електричної енергії, станом на 31.12.2022 становить 17 856 182 тис. грн, щодо неї створений резерв очікуваних збитків у сумі 177 939 тис. грн.

Основними дебіторами Компанії за електричну енергію є:

- ДП «Гарантований покупець» (дебіторська заборгованість станом на 31.12.2022 – 1 111 465 тис. грн; станом на 31.12.2021 – 3 981 755 тис. грн) – борг за електричну енергію (спецобов'язки). На дебіторську заборгованість нарахований резерв очікуваних кредитних збитків у сумі 84 867 тис. грн. (31.12.2021 – 1 918 432 тис. грн). Оцінка резерву очікуваних кредитних збитків здійснена згідно з пунктом 13 постанови № 1673 та додатком до цієї постанови із застосуванням коефіцієнтів ризику за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань.
- ПрАТ «НЕК «Укренерго» (дебіторська заборгованість станом на 31.12.2022 – 1 125 669 тис. грн; станом на 31.12.2021 – 1 363 894 тис. грн) - продаж електричної енергії на балансуючому ринку за цінами, що складаються з огляду на попит та пропозицію на ринку на момент продажу. Оцінка резерву очікуваних кредитних збитків здійснена згідно з пунктом 13 постанови № 1673 та додатком до цієї постанови із застосуванням коефіцієнтів ризику за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань.
- Підприємства, що належать до ОСР, ПУП (дебіторська заборгованість станом на 31.12.2022 – 14 659 641 тис. грн; станом на 31.12.2021 – 0 тис. грн) - реалізація електричної енергії цим підприємствам здійснюється починаючи з 1 жовтня 2021 року в рамках дії фінансової моделі ПСО. Станом на 31.12.2022 найбільш значною є дебіторська заборгованість ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги» - 1 628 397 тис. грн, ТОВ «Київська обласна ЕК» - 1 434 701 тис. грн, ТОВ «Київські енергетичні послуги» - 1 556 900 тис. грн, ТОВ «ООЕК» - 1 055 521 тис. грн. На дебіторську заборгованість ОСР, ПУП нарахований резерв очікуваних збитків 93 072 тис. грн. згідно з пунктом 13 постанови № 1673 та додатком до цієї постанови із застосуванням коефіцієнтів ризику за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань.

Резерв на **торговельну дебіторську заборгованість** створювався на підставі оцінки очікуваних кредитних ризиків щодо кожного з дебіторів, а для дебіторської заборгованості за комунальні послуги - на груповій основі.

Торговельна дебіторська заборгованість за строками прострочення на 31 грудня 2022 року представлена таким чином:

	Без урахування резерву очікуваних кредитних збитків	Резерв очікуваних кредитних збитків	тис. грн Ставка резервування %
не прострочена	2 556 874	(19 045)	0,74
прострочена на період від 1 до 30 днів	7 991 137	(1)	0,00
прострочена на період від 31 до 90 днів	5 364 244	(6 444)	0,12
прострочена на період від 91 до 365 днів	2 080 818	(148 368)	7,13
прострочена понад 365 днів	11 915 706	(11 858 326)	99,52
всього	29 908 779	(12 032 184)	

Торговельна дебіторська заборгованість за термінами прострочення на 31 грудня 2021 року представлена таким чином:

	Без урахування резерву очікуваних кредитних збитків	Резерв очікуваних кредитних збитків	тис. грн Ставка резервування %
не прострочена	175 524	(89 333)	50,89
прострочена на період від 1 до 30 днів	100 788	(68 192)	67,66
прострочена на період від 31 до 90 днів	347 265	(153 640)	44,24
прострочена на період від 91 до 365 днів	2 854 620	(1 346 122)	47,16
прострочена понад 365 днів	13 785 738	(12 983 351)	94,18
всього	17 263 935	(14 640 638)	

8.2 Аванси видані

Аванси видані на 31 грудня звітного та попереднього років представлені наступним чином:

	31.12.2022	31.12.2021
Аванси на придбання ядерного палива та матеріалів	3 530 837	3 093 971
Аванси на роботи, послуги інші, в т.ч. аванси за послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (фінансове ПСО)	128 805	5 387 334
Аванси за ТМЦ	33 154	84 695
Податковий кредит (відстрочений ПДВ)*	(378 975)	(1 172 345)
Резерв під знецінення	(602)	(602)
Всього балансова вартість	3 313 219	7 393 053

*сума ПДВ, яка сплачена у складі авансів контрагенту та включена до податкового кредиту

8.3 Інша поточна дебіторська заборгованість

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня складається з таких видів заборгованості:

	31.12.2022	31.12.2021
Розрахунки за претензіями виставленими в т.ч. дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок» за визнаними інфляційними втратами, судовим збором*	10 898 392	699 851
Розрахунки з працівниками за виданими позиками (поточна частина), інші розрахунки	45 239	45 599
Розрахунки за страхуванням	9 394	36 443
Розрахунки з іншими дебіторами в т.ч. фінансова допомога ДП «Укрвугілля»**	607 675	681 149
Всього первісна вартість	11 560 700	1 463 042
Резерв під знецінення***	(9 711 773)	(339 633)
Балансова вартість	1 848 927	1 123 409

*більш детальна інформація розкрита у примітці 21.

**у грудні 2021 року Компанія уклала договір про надання поворотної фінансової допомоги з ДП «Укрвугілля», згідно з яким ДП «НАЕК «Енергоатом» 30.12.2021 була перерахована безвідсоткова фінансова допомога в розмірі 500 000 тис. грн. Згідно з умовами договору ця сума мала бути повернута до 20 грудня 2022 року. Для забезпечення належного виконання зобов'язання за договором фінансової допомоги одночасно укладений договір застави майнових прав між ДП «НАЕК «Енергоатом», ДП «Укрвугілля» та ПАТ «Центренерго». Станом на 21 грудня 2022 року ДП «Укрвугілля» зобов'язання за договором не виконало та з метою досудового врегулювання питання щодо повернення поворотної безвідсоткової фінансової допомоги ДП «Укрвугілля» запропонувало графік повернення фінансової допомоги. ДП «Укрвугілля» здійснило часткове погашення заборгованості за фінансовою допомогою у розмірі 150 000 тис. грн., а саме: у грудні 2022 року – 100 000 тис. грн та в січні 2023 року – 50 000 тис. грн. ДП «Укрвугілля» підтвердило взяті на себе зобов'язання щодо виконання умов договору та запевнило ДП «НАЕК «Енергоатом», що докладе максимальних зусиль щодо повернення залишку заборгованості в сумі 350 000 тис. грн.

Також протягом 2022 року ДП «НАЕК «Енергоатом» надало поворотну фінансову допомогу АТ «Енергетична компанія України» в розмірі 500 000 тис. грн, яка була повернута отримувачем протягом звітного періоду.

***Основна сума резерву – це сума резерву під дебіторську заборгованість за претензіями виставленими 9 575 928 тис. грн, в т.ч. під дебіторську заборгованість ДП «Енергоринок» за визнаними інфляційними втратами, судовим збором у сумі 9 190 180 тис. грн.

9. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти Компанії станом на 31 грудня представлені таким чином:

	31.12.2022	31.12.2021
Рахунки в банках	1 383 901	4 877 598
Готівка	32	65
Грошові кошти в дорозі	72	21
Грошові кошти разом	1 384 005	4 877 684

Протягом 2022 року та відповідного порівняльного періоду вказані грошові кошти не були знецінені.

Нижче в таблиці подано інформацію щодо грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю на основі рейтингів Fitch станом на 31 грудня 2022 та 2021 років.

	31.12.2022	31.12.2021
Рейтинг В	-	4 874 322
Рейтинг С	1 349 299	-
Без рейтингу та банки з іншими рейтингами	34 674	3 297
Всього	1 383 973	4 877 619

Додатково розкриваються показники форми «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)», що стосуються інших надходжень та перерахувань.

9.1 Інші надходження в результаті операційної діяльності:

	2022	2021
відшкодування втрат від тимчасової непрацездатності, інші надходження від фонду соціального страхування	254 877	279 404
інша реалізація	170 244	176 343
повернення коштів з акредитивів	94 745	94
купівля/продаж валюти	13 362	5 636
кошти з арештованих рахунків у банках	11 913	109
повернення наданих позик	7 960	10 929
реалізація уранового концентрату*	-	1 722 675
інші	37 734	9 130
Всього	590 835	2 204 320

*закупівля уранового концентрату відображена у «Звіті про рух грошових коштів» у рядку «Витрачання на оплату товарів (робіт, послуг)»

9.2 Інші витрачання в результаті операційної діяльності:

	2022	2021
перерахування інших утримань із заробітної плати	867 797	611 862
відшкодування Пенсійному фонду на виплату та доставку пільгових пенсій	537 811	522 893
відрахування профспілкам та соціальні потреби згідно з Колективним договором (крім виплат на оплату праці)	382 277	399 406
сплата штрафів, пені, неустойок	135 720	232 568
кошти з обмеженим використанням, які переведені до інших оборотних активів	117 916	24 246
орендна плата (короткострокова оренда та малоцінних ОЗ)	106 995	100 109
купівля/продаж валюти	98 107	107 137
відрядження	41 321	50 500
інші	1 603	11 393
Всього	2 289 547	2 060 114

9.3 Інші надходження в результаті інвестиційної діяльності:

	2022	2021
повернення фінансової допомоги, у т.ч.	600 000	-
від АТ «Енергетична компанія України»	500 000	-
від ДП «Укрвугілля»	100 000	-
Всього	600 000	-

9.4 Окремі витрачання в результаті інвестиційної діяльності:

	2022	тис. грн 2021 скориговано
Витрачання на надання позик, у т.ч.:	760 216	1 166 121
аванси по капітальним вкладенням	233 821	631 278
надання довгострокових позик працівникам	26 395	34 843
надання поворотної фінансової допомоги іншим юридичним особам*	500 000	500 000
Кошти, переведені до складу необоротних активів (депозити)	30 551	-
Всього	790 767	1 166 121

*у 2021 році надання фінансової допомоги ДП «Укрвугілля» в сумі 500 000 тис. грн. у 2022 році – АТ «Енергетична компанія України» в сумі 500 000 тис. грн. Підстави для коригування статей руху грошових коштів у 2021 році описані у примітці 5.

9.5 Інші надходження в результаті фінансової діяльності:

	2022	тис. грн 2021
% банків по депозитам	1 343	2 436
премія за позиковими коштами	-	2 060
Всього	1 343	4 496

9.6 Інші витрачання в результаті фінансової діяльності:

	2022	тис. грн 2021 скориговано*
на обслуговування кредитів та інших довгострокових фінансових зобов'язань	26 520	41 803
на оплату за надання державних гарантій	35 352	28 002
Всього	61 872	69 805

*Підстави для коригування описані в примітці 5.

10. Інші оборотні активи

Інші оборотні активи представлені в звітності таким чином:

	Примітка	31.12.2022	тис. грн 31.12.2021
Податковий кредит з ПДВ за касовим методом	a	4 462 855	1 444 736
Акредитиви поточні		-	21 662
Кошти на рахунках, на які накладено арешт	b	20 204	31 955
Грошові внески та фінансові гарантії на ринку електричної енергії		117 760	23 740
Контрактні активи		3 710	3 710
Інші оборотні активи		914	502
Інші оборотні активи разом		4 605 443	1 526 305

а) Відносно реалізованої електроенергії після 1 січня 2016 року діє касовий метод сплати податку на додану вартість (ПДВ), який був запроваджений для платників податку, які постачають електричну та/або теплову енергію, Законом України від 24.11.2015 № 812-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення передумов для нової моделі ринку природного газу та забезпечення стабільності розрахунків підприємств енергетичної галузі». Стаття «Податковий кредит з ПДВ за касовим методом» включає суми податку на додану вартість, час включення яких до зменшення зобов'язань з платежів до бюджету не настав через застосування касового методу, та суми ПДВ, на які не отримані підтверджуючі документи.

б) Кошти на рахунках Компанії, на які накладено арешт:

тис. грн

	31.12.2022	31.12.2021	Контрагент
АТ «Укресімбанк»	20 165	24 844	ЗАТ Спільне українсько-американське підприємство з іноземними інвестиціями «Укрелектроват». Виконавче провадження від 28.01.2016 № 34029225*
АТ «СЕНС БАНК»	-	4 424	
ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»	30	81	
АБ «Укргазбанк»	7	7	
АТ «Ощадбанк»	2	2 599	
Всього	20 204	31 955	

*виконавче провадження зупинене на підставі Постанови КАГС від 06.07.2016. Постановою відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України від 27.08.2021 виконавче провадження було поновлено.

11. Необоротні активи, утримувані для продажу

Станом на 31 грудня 2022 року у Компанії відсутні необоротні активи, утримувані для продажу (31 грудня 2021 року - 7 тис. грн).

У 2022 році не відбулось реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу. Протягом звітного року було прийнято управлінське рішення Компанії про відмову від передачі активу, утримуваного для продажу, балансовою вартістю 7 тис. грн у Володимирецьку селищну територіальну громаду Рівненської області. Актив був переведений в незавершені капітальні інвестиції.

У 2021 році Компанією було переведено до складу необоротних активів, утримуваних для продажу, об'єкт інвестиційної нерухомості, активи у стадії створення і об'єкти основних засобів загальною балансовою вартістю 4 968 тис. грн з їх подальшою реалізацією ФДМУ протягом 2021 року із зарахуванням коштів від реалізації до державного бюджету України.

Збитки від зменшення корисності необоротних активів, утримуваних для продажу, протягом 2022 та 2021 років не визнавались.

12. Власний капітал

12.1 Статутний капітал

Компанія є державним підприємством та не має акціонерного капіталу. **Статутний (зареєстрований) капітал** у 2022 та 2021 роках не змінювався та складає на кінець 2022 року 164 875 664 тис. грн. Розмір статутного капіталу зафіксований у Статуті ДП «НАЕК «Енергоатом» (у редакції 2021 року), який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2021 № 302.

12.2 Капітал у дооцінках

Нижче представлена деталізована інформація про рух капіталу в дооцінках:

тис. грн

	Примітка	2022	2021 перераховано*
Капітал в дооцінках на початок періоду*		146 246 498	135 891 465
Дооцінка (знецінення) основних засобів		(45)	(5 232)
Зміна в дооцінках ОЗ через зміну забезпечень ЗЕ	a	1 902 738	12 648 154
Визнано (погашено) ВПЗ від дооцінки (уцінки)	b	(342 485)	(2 277 927)
Вибуття дооцінки до нерозподіленого прибутку при вибутті ОЗ	c	(7 495)	(9 962)
Капітал у дооцінках станом на кінець періоду		147 799 211	146 246 498

*підстави для перерахунку описані в примітці 5.

а) Зміни капіталу в дооцінках необоротних активів представлені через збільшення забезпечень ЗЕ на суму 1 902 738 тис. грн (у 2021 році – збільшення на суму 12 648 154 тис. грн, перераховано), що також розкрито в примітці 14.

б) Визнане відстрочене податкове зобов'язання від операцій, відображених у капіталі в дооцінках на суму (342 485) тис. грн (у 2021 році – (2 277 927) тис. грн, перераховано).

с) у складі власного капіталу відображено вибуття капіталу в дооцінках при вибутті ОЗ на суму 7 495 тис. грн (у 2021 році – 9 962 тис. грн, перераховано).

12.3 Додатковий капітал

У складі додаткового капіталу в сумі 16 890 тис. грн відображена сума статутного капіталу ДП «Автоматика та машинобудування» з часу приєднання цього підприємства до ДП «НАЕК «Енергоатом» відповідно до наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості від 23.10.2014 № 738. До внесення змін до Статуту ДП «НАЕК «Енергоатом» щодо розміру статутного капіталу, які можуть бути внесені після повної ліквідації ДП «Автоматика та машинобудування», зазначена сума обліковується в складі іншого додаткового капіталу.

12.4 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)

Непокритий збиток збільшився протягом 2022 року на 10 520 532 тис. грн – з 181 589 179 тис. грн станом на 31.12.2021 до 192 109 711 тис. грн станом на 31.12.2022.

За 2022 рік Компанія отримала чистий збиток (12 401 989) тис. грн. Інші зміни цієї статті власного капіталу відбулись за рахунок переоцінки пенсійних забезпечень на 2 285 320 тис. грн (у 2021 році – (62 731) тис. грн) та визнаного ВПЗ від переоцінки пенсійних забезпечень у сумі (411 358) тис. грн (у 2021 році – 11 291 тис. грн), які відображені у складі іншого сукупного доходу (додатково розкрито в примітці 14).

Також у статті балансу «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» у 2021 році було відображено нарахування частини чистого прибутку (доходу), що підлягає сплаті до державного бюджету (примітка 12.5).

12.5 Частина чистого прибутку (доходу), що підлягає сплаті до державного бюджету

Частина прибутку, яка повинна відраховуватися до державного бюджету щодо будь-якого звітного періоду, визначається на основі показника чистого прибутку у фінансовій звітності Компанії, відповідно до Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 138 (далі – Порядок № 138).

Постановою Кабінету Міністрів України від 16.02.2022 № 134 «Про внесення змін до пункту 1 Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями» внесені зміни до пункту 1 Порядку № 138 та встановлений розмір частини чистого прибутку (доходу), що відраховується ДП «НАЕК «Енергоатом» за результатами фінансового-господарської діяльності у 2022 році, на рівні 50% за умови спрямування підприємством 50 % чистого прибутку (доходу) від своєї діяльності на виконання інвестиційної програми. У 2021 році відрахування частини чистого прибутку (доходу) обраховувалась за загальною ставкою – 80 %.

У 2022 році Компанія отримала чистий збиток у розмірі – (12 401 989) тис. грн (у 2021 році – прибуток 5 152 757 тис. грн (перераховано, примітки 5, 15)).

13. Зобов'язання, кредити та позики

13.1 Кредити, позики та інші зобов'язання, обумовлені фінансовою діяльністю

Довгострокові та поточні зобов'язання ДП «НАЕК «Енергоатом» складаються з довгострокових та короткострокових кредитів банків, поточної частини довгострокових запозичень та інших довгострокових зобов'язань, які представлені у балансі таким чином:

	Валюта	Сума		%		Кінцева дата	Опис	Сума
		31.12.2022	31.12.2021	min	max	погашення	застави	застави
Довгострокові кредити								
		4 624 328	10 634 370					
ЄБРР (European Bank for Reconstruction and Development)	EUR		5 305 442					
Чеський експортний банк (Ceska Exportni Banka, A.S.)	EUR	64 526	82 774	4,603	4,603	31.10.2025	банківська гарантія	51 408
АТ «Державний ощадний банк»	USD, UAH	4 559 802	5 246 154	7,50	15,00	24.01.2025	е/енергія, майнові права	12 860 000*
Позики у складі інших довгострокових зобов'язань								
		6 227 799	13 287 692					
Євратом (European Commission – EURATOM)	EUR		9 299 202					
Сентрал сторедж сейфті проджект траст (Central Storage Safety Project Trust)	USD	6 227 799	3 988 490	6,833	6,833	01.02.2038	державні гарантії	-
Зобов'язання з оренди	UAH	2 575	3 366	14,00	22,00	30.09.2026	відсутня	-
Інші	UAH	184	182			2024	відсутня	-
Всього довгострокових зобов'язань								
		10 854 886	23 925 610					
Короткострокові кредити банків та позики								
		25 900 975	6 521 493					
ЄБРР (European Bank for Reconstruction and Development)**	EUR	5 488 630		2,354	2,993	12.03.2028	державні гарантії	-
Євратом (European Commission – EURATOM)**	EUR	11 710 280		0,00	0,89	17.12.2031	державні гарантії	-
АТ «Укресімбанк»	USD	6 912 923	5 157 583	8,00	8,00	02.11.2023	е/енергія	11 746 829
АТ «СЕНС БАНК»	USD	1 462 744	1 363 910	10,50	10,50	12.09.2023	е/енергія	2 000 000
ПАТ «Укргазбанк»	UAH	326 398	-	16,00	16,00	17.05.2023	е/енергія	3 023 629
АТ «ТАСКОМБАНК»	UAH	-	-	24,00	24,00	-	майнові права	800 000
АТ «Банк Кредит Дніпро»	UAH	-	-	24,00	24,00	-	е/енергія	700 000
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями:								
		3 630 044	2 540 676					
Поточна частина довгострокових запозичень		3 628 719	1 685 176	-	-	-	Опис застави вказаний у таблиці вище	-
Зобов'язання за облігаціями		-	816 736	14,40	14,40	16.12.2022	-	-
Зобов'язання з оренди		1 325	38 764	-	-	-	-	-
Всього короткострокових зобов'язань								
		29 531 019	9 062 169					

*сума застави АТ «Державний ощадний банк» 12 860 000 тис. грн складається з електроенергії, яка виробляється та буде вироблена – 10 860 000 тис. грн та майнових прав на грошові кошти – 2 000 000 тис. грн.

** рекласифіковано з довгострокових зобов'язань, підстави для рекласифікації станом на 31.12.2022 описані нижче.

Зміни у зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю, за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року, представлені таким чином:

	Кредити та позики довгострокові	Кредити та позики поточні (включно з нарахованими відсотками, прим. 13.3)	Оренда	тис. грн Всього
Залишок на 31.12.2021	23 922 062	9 128 298	42 130	33 092 490
Рух грошових коштів:				
Надходження позик*	1 209 310	7 702 529	-	8 911 839
Погашення позик**	(701 939)	(10 157 100)	-	(10 859 039)
Погашення відсотків	-	(1 670 870)	-	(1 670 870)
Погашення зобов'язань з оренди	-	-	(37 277)	(37 277)
Негрошові операції:				
Нараховані відсотки, зміни у зобов'язаннях з оренди	-	1 821 366	(953)	1 820 413
Курсова різниця	7 009 210	2 615 556	-	9 624 766
Переведення до/зі складу поточної заборгованості***	(20 606 726)	20 606 726	-	-
Коригування/списання балансової вартості зобов'язання****	20 210	(335 099)	-	(314 889)
Залишок на 31.12.2022	10 852 127	29 711 406	3 900	40 567 433

*сума включає надходження позик для фінансування придбання довгострокових активів у сумі 1 140 810 тис. грн, отриманих від ЄБРР та Сентрал сторедж.

**сума включає погашення позик ЄБРР та Сентрал сторедж сейфті проджект траст у сумі 1 546 742 тис. грн.

***сума включає 11 710 280 тис. грн основного боргу за позиною Євратом та 5 488 630 тис. грн основного боргу за позиною ЄБРР, рекласифікованих у короткострокові зобов'язання станом на 31.12.2022 (підстави для рекласифікації зазначені нижче).

****сума списання включає 275 125 тис. грн основного боргу, 181 тис. грн незамортизованого дисконту (незамортизованих первісних витрат) та 1 800 тис. грн нарахованих відсотків Amsterdam Trade Bank N. V., бенефіціарні власники якого належать до РФ, як таку, що не підлягає погашенню на дату балансу, а вибуття економічних вигід Компанії має вкрай низьку ймовірність (на виконання постанови КМУ від 03.03.2022 № 187 «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації»).

Зміни в зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю, за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року, представлені таким чином:

	Кредити та позики довгострокові	Кредити та позики поточні (включно з нарахованими відсотками, прим. 13.3)	Оренда	тис. грн Всього
Залишок на 31.12.2020	19 357 137	16 459 898	133 354	35 950 389
Рух грошових коштів:				
Надходження позик**	3 112 171	21 970 780	-	25 082 951
Інші надходження**	2 060	-	-	2 060
Погашення позик***	-	(25 545 250)	-	(25 545 250)
Погашення відсотків	-	(1 885 687)	-	(1 885 687)
Погашення зобов'язань з оренди	-	-	(104 867)	(104 867)
Негрошові операції:				
Нараховані відсотки, зміни у зобов'язаннях з оренди	-	1 841 927	13 643	1 855 570
Курсова різниця	(1 671 485)	(615 385)	-	(2 286 870)
Переведення до/зі складу поточної заборгованості*	3 098 093	(3 098 093)	-	-
Коригування балансової вартості зобов'язання	24 086	108	-	24 194
Залишок на 31.12.2021	23 922 062	9 128 298	42 130	33 092 490

*сума включає 5 246 154 тис. грн заборгованості за договорами кредитних ліній АТ «Державний ощадний банк України», додатковими угодами до яких встановлено терміни погашення з 22.12.2023 по 24.01.2025. На 31.12.2021 ця заборгованість відображена у складі довгострокових зобов'язань. Також дана сума включає частину довгострокових зобов'язань на суму 2 148 061 тис. грн, яка переведена до складу поточної заборгованості.

**сума включає надходження коштів для фінансування придбання довгострокових активів у сумі 3 114 231 тис. грн, отриманих від ЄБРР та Євратом, включаючи позикові кошти 3 112 171 тис. грн.

***сума включає погашення позик ЄБРР та Сентрал сторедж сейфті проджект траст у сумі 1 294 286 тис. грн.

Умови, балансова вартість зобов'язань за кредитами та позиками та тип відсоткової ставки на 31 грудня 2022 року можуть бути представлені таким чином:

	Тип відсоткової ставки	Ефективна ставка відсотка	тис. грн Сума
Банківські кредити у дол. США	Фіксована	7,5-8,55%	14 662 555
Позики у дол. США	Фіксована	7,51%	6 755 201
Банківські кредити у гривнях	Фіксована	15,0-17,76%	394 898
Позики в євро	Фіксована	0,0-0,89%	11 710 280
Банківські кредити в євро	Змінна	2,52%	6 708 326
Позики в євро	Змінна	8,64%	150 561
Разом			40 381 821

Умови, балансова вартість зобов'язань за кредитами та позиками, облігаціями та тип відсоткової ставки на 31 грудня 2021 року можуть бути представлені таким чином:

	Тип відсоткової ставки	Ефективна ставка відсотка	тис. грн Сума
Банківські кредити у дол. США	Фіксована	7,0-7,96%	11 767 647
Позики у дол. США	Фіксована	7,51%	4 360 521
Банківські кредити в євро	Фіксована	6,5%	315 409
Позики в євро	Фіксована	0,0-0,89%	9 299 202
Банківські кредити в євро	Змінна	0,6%	6 270 068
Позики в євро	Змінна	6,37%	115 884
Випущені облігації	Фіксована	13,70%, 14,40%	816 736
Разом			32 945 467

У Компанії немає субординованого боргу або боргу, конвертованого до капіталу.

Станом на 31 грудня 2022 року Компанія мала прострочену заборгованість за кредитами:

➤ на виконання положень постанови Національного банку України від 24.02.2022 № 18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану», яка передбачає заборону здійснення транскордонних переказів валютних цінностей з України для оплати за кредитами з нерезидентами, ДП «НАЕК «Енергоатом» не виконало свої зобов'язання перед Česká exportní banka, a.s. за кредитом у сумі 44 498 тис. грн (1 142 тис. євро) та 3 937 тис. грн (101 тис. євро) за нарахованими відсотками;

➤ по кредитних договорах, укладених з АТ «Державний ощадний банк» на загальну суму 395 586 тис. грн (10 818 тис. дол. США). Дана прострочена заборгованість виникла виключно за рахунок збільшення курсу НБУ та була погашена у повному обсязі станом на 19.01.2023. Санкції до Компанії з боку АТ «Державний ощадний банк» не застосовувались.

Станом на 31 грудня 2021 року прострочена заборгованість за кредитами та позиками була відсутня.

Кредити, отримані від Європейського банку реконструкції та розвитку

У 2013 році Компанія уклала договір з ЄБРР, предметом якого є отримання кредиту на суму 300 000 тис. євро. Станом на 31.12.2022 Компанії надано кредитних коштів на суму 298 263 тис. євро. Термін видачі траншів до 15.01.2023. На даний час ДП «НАЕК «Енергоатом» очікує на Мандатний лист від ЄБРР про внесення змін до кредитної угоди. Кредит використовується для фінансування заходів з підвищення безпеки діючих українських АЕС. Кредит надається з плаваючою відсотковою ставкою (6 місячний EURIBOR + 1% маржа), Відсоткова ставка, що нараховується на непогашену суму кредиту, склала на 31.12.2022 2,35%-2,99% (31.12.2021 - 0,45%). Комісія за зобов'язанням становить 0,5% річних. Кінцева дата погашення кредиту – 12.03.2028. Відповідно до умов цього кредитного договору відсотки повинні виплачуватися 12 березня і 12 вересня кожного року до моменту погашення кредиту.

На 31 грудня 2022 року сума основної заборгованості за кредитом згідно з цим договором становить 6 729 648 тис. грн (2021 рік – 6 293 690 тис. грн) без урахування дисконту. Цей кредит

гарантований Урядом України.

ЄБРР 06.04.2023 випустив Мандатний лист, що відтермінував останню дату доступності коштів кредиту ЄБРР до 15.01.2026. Ці зміни до кредитної угоди набудуть чинності після підписання цього листа Компанією та Міністерством фінансів України як уповноваженим представником гаранта.

Позики, отримані від Європейського Співтовариства з ядерної енергії (Євратом)

У 2013 році Компанія уклала договір з Євратомом, предметом якого є отримання позики на суму 300 000 тис. євро. Пописка використовується для фінансування заходів з підвищення безпеки діючих українських АЕС.

Відповідно до умов даного договору про надання позики кошти надаються окремими траншами, при цьому умови кредитування (зокрема, відсоткова ставка, графік погашення) встановлюються окремо для кожного траншу.

Рік надання траншу	Сума траншу	Відсоткова ставка	Дата погашення відсотків	тис. євро Дата погашення траншу
2017	50 000	0,75%	4 травня щороку	04.05.2027
2018	50 000	0,89%	6 липня щороку	06.07.2028
2020	100 000	0,00%	-	23.07.2030
2021	100 000	0,00%	-	17.12.2031
Разом	300 000			

На 31 грудня 2022 року сума основної заборгованості за позикою становить 11 685 300 тис. грн (2021 рік – 9 276 780 тис. грн). Ця позика гарантована Урядом України.

Запозичення Євратому та ЄБРР носять специфічний характер, кошти спрямовуються на фінансування заходів щодо підвищення безпеки діючих українських АЕС, які підуть на користь не лише Компанії, а й Україні та Європейському Союзу загалом. Кредити надавалися за процентними ставками Євратому та ЄБРР. Оскільки отримані позики дуже специфічні, не існує ринку для подібних боргових зобов'язань, які надаватимуться ЄС, тому процентні ставки, за якими надаються позики Компанії, вважаються ринковими.

Згідно з умовами договорів з Євратомом та ЄБРР Компанія має дотримуватись таких спеціальних коефіцієнтів (фінансових кovenантів):

- а) коефіцієнт збирання платежів не менше ніж 0,95;
- б) співвідношення фінансового боргу до EBITDA більше ніж 3,5;
- в) співвідношення між чистими доходами та обслуговуванням боргу не менше ніж 1,3.

Станом на 31.12.2022 Компанія не дотрималась вимог щодо коефіцієнтів співвідношення фінансового боргу до EBITDA та співвідношення між чистими доходами та обслуговуванням боргу. З метою попередження виникнення випадку невиконання зобов'язань внаслідок можливого невиконання фінансових кovenантів за 2022 рік була проведена робота щодо попередження кредиторів шляхом направлення їм листів з проханням надати згоду ДП «НАЕК «Енергоатом» не дотримуватись умов кредитних договорів в частині фінансових кovenантів. 22.12.2022 ЄБРР було надано погодження щодо недотримання кovenантів, яке станом на 31 грудня 2022 року не було підписане з боку Міністерства фінансів України як уповноваженого представника гаранта, що є необхідною умовою для набрання документом чинності. Згоди від Євратом стосовно порушення Компанією кovenантів не було отримано. Не зважаючи на неотримання погодження щодо недотримання кovenантів від Євратом, враховуючи що договір позики з Євратом нерозривно пов'язаний з кредитною Угодою ЄБРР (ЄБРР відповідно до угоди з Євратом є софінансуючою стороною по проекту та документи ЄБРР є також фінансовими документами для Євратом), про наявність погодження ЄБРР щодо недотримання кovenантів Євратом був повідомлений, Компанія вважає, що Євратом буде притримуватись позиції ЄБРР, тобто ЄБРР та Євратом не будуть вимагати дострокового повернення запозичень внаслідок невиконання цих кovenантів протягом 2023 року.

Враховуючи вищенаведене, , згідно з вимогами МСБО 1, у Компанії відсутнє безумовне право відображення запозичень від Євратом та ЄБРР у складі довгострокових зобов'язань станом на

31.12.2022. Тому Компанія відобразила ці запозичення станом на 31.12.2022 у складі короткострокових кредитів банків та позик.

Позики, отримані від Сентрал сторедж сейфті проджект траст

У грудні 2017 року Компанія уклала договір про надання позики з Сентрал сторедж сейфті проджект траст (СССПТ), предметом якого є отримання позики на суму 250 000 тис. доларів США. Пописка використовується для фінансування проєкту будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП).

Строк кредитування складає 20 років. Станом на 31.12.2022 від СССПТ отримано траншів на суму 213 580 тис. доларів США. Очікується, що повна вибірка траншів для будівництва відбудеться до кінця 2023 року. Пописка надана з фіксованою відсотковою ставкою 6,833% річних, відсоток зі сплати комісії за зобов'язанням щодо надання позики – 5,083% річних. Термін сплати відсотків – щомісячно 1 числа наступного місяця. На 31 грудня 2022 року сума основної заборгованості за позикою становить 6 894 652 тис. грн (2021 рік – 4 476 191 тис. грн) без урахування дисконту. Ця пописка гарантована Урядом України.

Договір про надання позики від Česká exportní banka, a.s.

У грудні 2019 року Компанія уклала договір з Česká exportní banka, a.s., згідно з яким отримана пописка на суму 5 712 тис. євро та використана для фінансування поставки обладнання, що вироблено у Чеській Республіці. Пописка надана з плаваючою відсотковою ставкою (6 місячний EURIBOR + 2,5% маржа, у разі від'ємного значення EURIBOR – він прирівнюється до нуля). Відсоткова ставка, що нараховується на непогашену суму позики станом на 31.12.2022, становить 4,603% річних (31.12.2021 – 2,5%). Відсотки нараховуються з дати надання позики та сплачуються кожні шість місяців. Передбачається погашення основної суми позики десятьма рівними піврічними виплатами, кінцева дата погашення – 30.10.2025. Сума основної заборгованості за кредитом на 31 грудня 2022 року становить 155 741 тис. грн. (2021 рік – 123 641 тис. грн).

Випущені облігації

У грудні 2012 року Компанія випустила облігації в гривнях на десятирічний період загальною номінальною вартістю 1 700 000 тис. грн. Кінцевий термін погашення – 16 грудня 2022 року. Облігації погашені 15 грудня 2022 року разом із нарахованими відсотками.

Інша заборгованість за запозиченнями представлена кредитами українських банків.

Згідно з умовами кредитних договорів з АТ «Державний ощадний банк України» Компанія має дотримуватись таких спеціальних коефіцієнтів (фінансових ковенантів):

- а) співвідношення EBITDA до INTEREST – не менше 2,0;
- б) співвідношення DEBT до EBITDA – не більше 3,0.

Станом на 31.12.2022 Компанія не дотрималась вимог щодо цих спеціальних коефіцієнтів. 01.06.2022 Колегіальним органом банку прийнято рішення, на підставі якого банк не застосуватиме до Компанії штрафні санкції, а також заходи впливу щодо відкликання кредитів впродовж дії воєнного стану та 30 днів після його закінчення.

Станом на 31 грудня 2022 року Компанія дотримувалася всіх інших ковенантів за діючими кредитними договорами, які були укладені з банками та іншими фінансовими інституціями. Станом на 31 грудня 2021 року Компанія дотримувалася ковенантів за всіма діючими кредитними договорами, які були укладені з банками та іншими фінансовими інституціями.

13.2 Відкладений дохід

Відкладений дохід представлений в звітності у вигляді державних грантів та безоплатно отриманих необоротних активів й включається до прибутків поточного періоду пропорційно нарахованій амортизації на об'єкти, придбані за рахунок державних грантів або безоплатно отримані.

	31.12.2022	31.12.2021
Довгостроковий відкладений дохід	2 932 643	1 723 549
Кошти, вивільнені від оподаткування*	1 269 078	-
Державні гранти на капітальні інвестиції	766 822	806 928
Безоплатно отримані необоротні активи	896 743	916 621
Поточний відкладений дохід	95 094	83 732
Державні гранти на капітальні інвестиції	34 718	26 899
Безоплатно отримані необоротні активи	59 746	56 206
Інший відкладений дохід	630	627
Відкладений дохід всього	3 027 737	1 807 281

*відображено відновлення цільового фінансування у вигляді коштів, вивільнених від оподаткування відповідно до вимог частин 2 пункту 15 підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України (далі – ПКУ) (у редакції, що діяла до 30.06.2012), відповідно до рішення Верховного суду України від 26.10.2022 за справою № 826/3453/13-а, у якій ДП «НАЕК «Енергоатом» оскаржило донарахування за податковим повідомленням – рішенням Офісу великих платників податків ДФС № 0001224110 від 23.12.2012, зокрема, суму основного платежу з податку на прибуток - 1 269 078 тис. грн, яка була сплачена до бюджету в минулих роках.

Доходи, отримані протягом року, в т. ч. нараховані пропорційно амортизації необоротних активів, придбаних за рахунок відповідних джерел, склали:

	2022	2021
Державні гранти на капітальні інвестиції	30 211	27 190
Безоплатно отримані необоротні активи	63 241	57 279

Протягом звітнього 2022 року, як і в попередньому 2021 році, державні гранти на капітальні інвестиції не отримувались.

Усього протягом звітнього року було безоплатно отримано необоротних активів на суму 46 903 тис. грн (2021 рік – 145 391 тис. грн), у тому числі:

- активи в стадії створення на суму 46 474 тис. грн (2021 рік – 140 427 тис. грн), які надійшли на безоплатній основі, в тому числі як міжнародна технічна допомога;
- основні засоби на суму 429 тис. грн (2021 рік – 2 345 тис. грн), які надійшли на безоплатній основі;
- нематеріальні активи протягом звітнього року безоплатно не отримувались (2021 рік – 2 619 тис. грн).

Цільове призначення державних грантів, що були надані у минулих роках, - завершення будівництва нових енергоблоків та Ташлицької гідроакумулюючої електростанції.

13.3 Поточні зобов'язання

Поточна торговельна кредиторська заборгованість (поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги) Компанії представлена в звітності таким чином:

	31.12.2022	31.12.2021
Заборгованість за роботи, послуги та інша торговельна заборгованість, в т.ч.	23 934 285	1 621 182
перед ДП «Гарантований покупець» за послугу із забезпечення доступності е/е побутовим споживачам	20 729 619	-
за послугу диспетчерського управління	1 324 535	761 560
за електричну енергію	1 075 969	74 056
Заборгованість за запаси, включаючи ядерне паливо	1 844 494	2 685 930
Всього	25 778 779	4 307 112

Склад поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами на звітну дату приведений в таблиці:

	31.12.2022	31.12.2021 тис. грн
Одержані аванси за електроенергію	732 301	5 251 867
Контрактні зобов'язання	14 045	467 013
Одержані аванси з оренди	320	70
Всього	746 666	5 718 950

Протягом 2022 року були визнані доходом контрактні зобов'язання на суму 5 251 974 тис. грн (2021 рік – 2 227 854 тис. грн).

Інші поточні зобов'язання на 31 грудня представлені таким чином:

	31.12.2022	31.12.2021 тис. грн
Розрахунки з кредиторами за капітальними інвестиціями	4 821 497	7 578 496
Відкладені податок на додану вартість та акцизний податок	4 495 545	1 967 766
Розрахунки з іншими кредиторами	561 835	523 957
Розрахунки за нарахованими відсотками*	195 288	106 644
Розрахунки з підзвітними особами та інші розрахунки з працівниками	2 728	2 859
Всього	10 076 893	10 179 722

* з яких 13 576 тис. грн відносяться до товарного кредиту (2021 – 1 751 тис. грн).

Відкладений податок на додану вартість - це податок на додану вартість (ПДВ), що підлягає сплаті за касовим методом після отримання грошових коштів. Частково ця заборгованість виникла до 2001 року за відпущену електроенергію. Відносно реалізованої електроенергії, теплоенергії та комунальних послуг - після 1 січня 2016 року також діє касовий метод сплати ПДВ. Акцизний податок, що сплачується за касовим методом, склав станом на 31.12.2022 430 897 тис. грн.

14. Забезпечення

Структура та зміни забезпечень майбутніх витрат за 2022 рік представлені таким чином:

	31.12.2022	31.12.2021 тис. грн
Довгострокові забезпечення	31 119 269	32 360 651 перераховано
Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок	20 236 822	19 797 514
Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом*	5 211 327	5 082 180
Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій	4 371 009	5 715 462
Забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію	1 300 111	1 765 495
Поточні забезпечення	4 381 338	3 107 479
Забезпечення витрат за недержаними документами	1 061 037	85 627
Забезпечення виплат винагороди за підсумками роботи за рік	1 027 523	909 121
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	1 003 459	880 744
Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій (поточна частина)	483 890	462 065
Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом (поточна частина)*	470 693	264 366
Забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію (поточна частина)	269 516	293 635
Забезпечення ймовірних витрат під судові позови	65 220	211 902
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	-	19

* підстави для перерахунку описані в примітці 5.

Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок

Компанія оцінює зобов'язання, пов'язане зі зняттям з експлуатації діючих ЯУ, які включають енергоблоки АЕС і сховища відпрацьованого ядерного палива (далі – СВЯП). Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат на оплату праці основних працівників та на матеріали й послуги, які, як очікуються, будуть понесені в процесі зняття з експлуатації ЯУ. Станом на 1 січня 2021 року та станом на 31 грудня 2022 року Науково-технічним центром ДП «НАЕК «Енергоатом» експертним шляхом здійснено переоцінку майбутніх витрат на ЗЕ енергоблоків за варіантом відкладеного зняття з експлуатації (далі – ЗЕ). Індивідуально до кожного енергоблоку АЕС застосовано оптимізовані тривалості стадій витримки згідно з концепціями ЗЕ окремих АЕС для оцінки на 1 січня 2021 року (для послідовного та рівномірного переходу по кожному з майданчиків АЕС до активній стадії ЗЕ – демонтажу енергоблоків, з метою рівномірності напрацювання та переробки РАВ, які утворюються на цій стадії, та рівномірності трудовитрат), та для оцінки на 31 грудня 2022 року – згідно з проектом «Концепції зняття з експлуатації діючих ядерних установок Компанії», розробленим Науково-технічним центром ДП «НАЕК «Енергоатом», який поданий на затвердження до Міненерго.

Основні зміни у підході до визначення витрат у Звіті 2022 року порівняно зі Звітом 2021 року:

- зміна кількості стадій ЗЕ (об'єднання стадій «припинення експлуатації» та «остаточне закриття» у стадію «припинення експлуатації»);
- зміна в оцінках витрат на заробітну плату, матеріали та послуги.

Розрахунок забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ ґрунтується на припущенні про продовження щонайменше на 20 років понад проектний строк експлуатації енергоблоків. Можливість продовження строку експлуатації енергоблоків згадується в «Енергетичній стратегії України на період до 2035 року», затвердженій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 № 605-р.

Для розрахунку резерву станом на 31 грудня 2022 майбутні витрати приведені до цін на звітну дату, використовуючи темп зростання середньої заробітної плати в Компанії та індекс інфляції за 2022 рік, засновані на очікуваних термінах зняття з експлуатації та дисконтовані з дати, коли, як очікується, вони будуть понесені. Для розрахунку резерву станом на 31 грудня 2021 року майбутні витрати приведені до цін на звітну дату, використовуючи темп зростання середньої заробітної плати в Компанії та індекс інфляції за 2021 рік.

Розрахунки виконані з урахуванням законодавства з охорони навколишнього середовища, міжнародної практики, а також фактору невизначеності, у зв'язку з тим, що платежі будуть здійснюватися у довгостроковій перспективі.

На всю розраховану суму приведеної вартості витрат на зняття з експлуатації ЯУ було створене забезпечення, що включає безпосередньо витрати на зняття з експлуатації енергоблоків АЕС та СВЯП на Запорізькій АЕС (у тому числі забезпечення витрат, що відносяться до ЗАЕС 8 947 305 тис. грн станом на 31 грудня 2022 року та 8 544 034 тис. грн станом на 31 грудня 2021 року).

Чиста приведена вартість забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року розрахована шляхом дисконтування суми витрат за номінальною довгостроковою ставкою дисконту без урахування оподаткування, яка становила 12,90% (2021 рік – 11,83%, перераховано). Прогнозний рівень інфляції, закладений у розрахунок забезпечення, становив 5,61% (2021 рік – 5,01%).

У 2022 році вплив зміни забезпечення в частині зміни грошових потоків був спричинений зміною припущення щодо прогнозного рівня інфляції та зміною очікувань щодо майбутніх витрат на ЗЕ енергоблоків. У 2021 році вплив зміни забезпечення в частині зміни грошових потоків більшою мірою був спричинений зміною припущення щодо темпу росту витрат на виплати працівникам. Відповідно до Звіту 2021 року витрати на виплати працівникам суттєво зменшились порівняно з розрахованими витратами станом на 31 грудня 2020 року через зміну очікування щодо обмеження суми додаткових разових виплат/бонусів, які приймалися у Звіті 2021 року на рівні 30% від затвердженого окладу відповідної категорії працівників. Ефект від зміни очікувань щодо суми витрат на оплату працівникам склав близько 7 млрд грн на зменшення суми забезпечення на зняття з експлуатації ЯУ.

Зміни забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ за рік, що закінчився 31 грудня, представлені нижче:

	2022	тис. грн 2021 перераховано*
Залишок на 1 січня	19 797 514	30 316 512
Вивільнення дисконту	2 342 046	2 129 156
Вплив змін в очікуваному часі та сумах грошових потоків, визнаний в іншому сукупному доході	3 057 806	(8 768 985)
Вплив зміни ставки дисконту, визнаний в іншому сукупному доході	(4 960 544)	(3 879 169)
Залишок на 31 грудня	20 236 822	19 797 514

*підстави для перерахунку описані в примітці 5.

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом

Компанія оцінює зобов'язання, пов'язане з витратами на зберігання і часткову переробку відпрацьованого ядерного палива (ВЯП), з витратами на зберігання та повернення ВЯВ. Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості оцінених витрат на зберігання ВЯП у сховищах відпрацьованого палива, витрат на зберігання та повернення ВЯВ. Ці витрати дисконтовані з дати, коли, як очікується, вони будуть понесені.

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року забезпечення витрат на поводження з ВЯП були розраховані на основі дисконтованих очікуваних витрат на утримання власних сховищ ВЯП Компанії: Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП) та Сухого сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП).

Для оцінки майбутніх витрат на поводження з ВЯП Запорізької АЕС були використані кошториси витрат ВП «Запорізька АЕС» на утримання СВЯП у 2023 та 2022 роках, приведені до поточних цін шляхом зменшення на прогноз інфляції. Для оцінки майбутніх витрат на поводження з ВЯП інших АЕС Компанії були використані кошториси витрат ВП «Атомремонтсервіс» на утримання ЦСВЯП у 2023 та 2022 роках, кошториси на транспортування ВЯП у 2023 та 2022 роках відповідно, оцінки витрат на утримання ЦСВЯП на активний та пасивний період, які були приведені до поточних цін шляхом зменшення на прогноз інфляції.

Передбачається зберігання ВТВЗ у ЦСВЯП до 2122 року включно. Очікується, що наявне станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року ВЯП буде повністю перевезено до ЦСВЯП до 2038 та 2037 років включно (для ВВЕР-1000 - до 2036 та 2035 років включно).

Для розрахунку забезпечення станом на 31 грудня 2022 року та станом на 31 грудня 2021 року застосовано припущення, що з 2040 та 2039 років відповідно очікується зменшення кількості персоналу, виконуючого роботи з приймання ВЯП через переведення в пасивний період експлуатації ЦСВЯП.

Витрати, засновані на сумах платежів, що здійснюватимуться в Україні, дисконтовані за номінальною довгостроковою ставкою дисконту без урахування оподаткування 12,90% (2021 рік для України – 11,83 %, для РФ – 8,39% (перераховано)). Прогнозний рівень інфляції, який був використаний в розрахунку забезпечення, становив 5,61% (2021 рік – 5,01%).

Зміни забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:

	2022	тис. грн 2021 перераховано*
Залишок на 1 січня	5 346 546	5 388 954
Вплив змін ставки дисконту, визнаний у собівартості	(870 622)	(684 529)
Вплив змін в очікуваному часі та сумах грошових потоків, визнаний у собівартості	623 876	92 176
Вивільнення дисконту	596 246	550 851
Використання забезпечення	(14 026)	(906)
Залишок на 31 грудня	5 682 020	5 346 546

*підстави для перерахунку описані в примітці 5.

Станом на 31 грудня 2021 року у складі забезпечення на поведження з ВЯП було визнане забезпечення майбутніх витрат на повернення та зберігання ВАВ з Російської Федерації. Враховуючи вимоги постанов КМУ від 03.03.2022 № 187 та від 09.04.2022 № 426, постанови Правління НБУ від 24.02.2022 № 18 щодо заборони на виконання грошових та інших зобов'язань з контрагентами, які пов'язані з державою – агресором РФ та заборону на ввезення на митну територію України товарів з РФ, що унеможливорює ввезення ВАВ та свіжого ядерного палива, ймовірність вибуття економічних вигід у вигляді платежів за повернення в Україну та зберігання ВАВ від переробки ВЯП, оцінюється як низька, відповідно станом на 31 грудня 2022 року забезпечення на повернення та зберігання ВАВ з РФ не було визнано. Зміна забезпечення за 2022 рік у розрахунковій сумі 470 038 тис. грн була відображена у рядку «Вплив змін в очікуваному часі та сумах грошових потоків, визнаний у собівартості».

Фактори чутливості, що впливають на забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ та на поведження з відпрацьованим паливом

Враховуючи чутливість усіх забезпечень витрат, зазначених у цій примітці, до основних припущень, зокрема, щодо обсягу майбутніх витрат (що залежать від рівня інфляції), довгострокової ставки дисконту та графіку виплат, сума забезпечень переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки.

Основні припущення, використані при визначенні сум забезпечень витрат на зняття з експлуатації ЯУ та на поведження з відпрацьованим ядерним паливом, представлені нижче:

	2022	2021 перераховано
Номінальна ставка дисконту (застосовується до України)	12,90%	11,83%
Прогнозний рівень інфляції (застосовується для України)	5,61%	5,007%
Номінальна ставка дисконту (застосовується до Росії)	-	8,39%
Прогнозний рівень інфляції (застосовується для Росії)	-	4,44%
Розрахунковий загальний строк експлуатації енергоблоків АЕС*	50-51 рік	

*за поточними оцінками очікувані строки припинення експлуатації блоків - 2030-2055 роки

Для України ставка дисконту заснована на ринковій прибутковості (на кінець звітного періоду) державних облігацій та на даних довгострокового прогнозу інфляції із джерела авторитетного міжнародного агентства The Economist Intelligence Unit (далі – EIU) для середньозваженого терміну погашення зобов'язань для періоду 32 роки.

Чутливість забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок по відношенню до ключових припущень є такою (показники 2021 року перераховані із застосуванням номінальної ставки):

- зменшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 4 594 198 тис. грн (2021 рік – 4 991 979 тис. грн), збільшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 3 615 050 тис. грн (2021 рік – 3 813 798 тис. грн).
- зменшення прогнозного індексу інфляції (та як наслідок обсягу майбутніх витрат) на 100 базисних пунктів призведе до зменшення зобов'язання на 3 867 339 тис. грн (2021 рік – 4 062 795 тис. грн), збільшення прогнозного індексу інфляції на 100 базисних пунктів призведе до збільшення зобов'язань на 4 902 544 тис. грн (2021 – 5 308 872 тис. грн).
- зменшення строків експлуатації енергоблоків АЕС на 1 рік (відносно розрахункових строків експлуатації) призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 1 396 898 тис. грн (2021 рік – 1 286 375 тис. грн), збільшення строків експлуатації енергоблоків АЕС на 1 рік призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 1 306 701 тис. грн (2021 рік – 1 207 890 тис. грн).

Чутливість забезпечення витрат на поведження з відпрацьованим паливом по відношенню до ключових припущень є такою (показники 2021 року перераховані із застосуванням номінальної ставки):

- зменшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 805 426 тис. грн (2021 рік – 808 247 тис. грн), збільшення ставки дисконту на 100

базисних пунктів призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 624 037 тис. грн (2021 рік – 618 011 тис. грн).

- зменшення прогнозного індексу інфляції (та як наслідок обсягу майбутніх витрат) на 100 базисних пунктів призведе до зменшення зобов'язання на 665 070 тис. грн (2021 рік – 657 954 тис. грн), збільшення прогнозного індексу інфляції на 100 базисних пунктів призведе до збільшення зобов'язання на 857 115 тис. грн (2021 – 859 053 тис. грн).

Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію

Компанія розраховує зобов'язання за виплатами працівникам по закінченню трудової діяльності з використанням методу нарахування прогнозованих одиниць виходячи з актуарних припущень, що представляють собою найбільш точні оцінки керівництва щодо тих змінних величин, які будуть визначати остаточну вартість виплат працівникам по закінченню трудової діяльності.

Розрахунок виплат працівникам по закінченні трудової діяльності здійснений незалежним кваліфікованим актуарієм.

Зміни забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, представлені таким чином:

	Виплата при виході на пенсію	Пільгові пенсії	тис. грн Всього
1 січня 2022 року	2 059 130	6 177 527	8 236 657
Вартість поточних послуг, включена до складу (прибутку)/збитку, з них визнано у:			
собівартості реалізованої продукції	105 764	246 460	352 224
адміністративних витратах	90 531	232 318	322 849
витратах на збут	7 134	-	7 134
інших	374	-	374
інших	7 725	14 142	21 867
Чисті відсоткові витрати	243 595	730 801	974 396
Включено до складу (прибутку) чи збитку, разом	349 359	977 261	1 326 620
Вартість поточних послуг, визнана у капітальних інвестиціях	1 379	143	1 522
Збитки/(прибутки) від переоцінки, відображені в складі іншого сукупного доходу:			
від коригування на основі набутого досвіду	75 479	(221 834)	(146 355)
від змін демографічних припущень	(24 802)	(109 143)	(133 945)
від змін фінансових актуарних припущень (ставка дисконту, рівень інфляції, зростання заробітної плати)	(573 776)	(1 431 244)	(2 005 020)
Включено до складу іншого сукупного доходу, разом	(523 099)	(1 762 221)	(2 285 320)
Сплачені винагороди	(306 475)	(537 811)	(844 286)
Нараховані до виплати винагороди, але не сплачені (відображено в складі кредиторської заборгованості перед працівниками)	(10 667)	-	(10 667)
31 грудня 2022 року	1 569 627	4 854 899	6 424 526

Зміни забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, представлені таким чином:

	Виплата при виході на пенсію	Пільгові пенсії	тис. грн Всього
1 січня 2021 року	1 763 055	5 924 823	7 687 878
Вартість поточних послуг, включена до складу (прибутку)/збитку, з них визнано у:			
собівартості реалізованої продукції	92 149	235 315	327 464
адміністративних витратах	80 877	223 334	304 211
витратах на збут	6 244	-	6 244
інших	313	-	313
інших	4 715	11 981	16 696
Чисті відсоткові витрати	193 307	653 508	846 815
Включено до складу (прибутку) чи збитку, разом	285 456	888 823	1 174 279

	Виплата при виході на пенсію	Пільгові пенсії	Всього
Вартість поточних послуг, визнана у капітальних інвестиціях	1 491	114	1 605
Збитки/(прибутки) від переоцінки, відображені в складі іншого сукупного доходу:			
від коригування на основі набутого досвіду	266 075	120 269	386 344
від змін демографічних припущень	(15 304)	(12 764)	(28 068)
від змін фінансових актуарних припущень (ставка дисконту, рівень інфляції, зростання заробітної плати)	(37 935)	(257 610)	(295 545)
Включено до складу іншого сукупного доходу, разом	212 836	(150 105)	62 731
Сплачені винагороди	(196 111)	(486 128)	(682 239)
Нараховані до виплати винагороди, але не сплачені (відображено в складі кредиторської заборгованості перед працівниками)	(7 597)	-	(7 597)
31 грудня 2021 року	2 059 130	6 177 527	8 236 657

Рух по іншим забезпеченням

Зміни інших забезпечень за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	31.12.2021	Збільшено	Використано	Сторновано	тис. грн 31.12.2022
Поточні забезпечення	2 087 413	4 038 165	(2 770 189)	(198 150)	3 157 239
Забезпечення виплат винагороди за підсумками роботи за рік	909 121	1 025 424	(906 835)	(187)	1 027 523
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	880 744	1 878 083	(1 685 693)	(69 675)	1 003 459
Забезпечення ймовірних витрат під судові позови	211 902	52 708	(118 554)	(80 836)	65 220
Забезпечення витрат за неодержаними документами	85 627	1 081 950	(59 107)	(47 433)	1 061 037
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	19	-	-	(19)	-

Зміни інших забезпечень за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	31.01.2020	Збільшено	Використано	Сторновано	тис. грн 31.12.2021
Поточні забезпечення	2 031 820	2 896 487	(2 754 763)	(86 131)	2 087 413
Забезпечення виплат винагороди за підсумками роботи за рік	800 904	943 828	(785 055)	(50 556)	909 121
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	736 024	1 858 633	(1 684 927)	(28 986)	880 744
Забезпечення ймовірних витрат під судові позови	245 728	34 748	(61 994)	(6 580)	211 902
Забезпечення витрат за неодержаними документами	249 136	59 278	(222 787)	-	85 627
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	28	-	-	(9)	19

Фактори чутливості, що впливають на виплати працівникам по закінченні трудової діяльності

Незначні зміни у ключових припущеннях (зокрема, ставки дисконту, збільшення індексу споживчих цін, рівня смертності та майбутніх темпів зростання заробітної плати) можуть суттєво вплинути на визнану суму зобов'язання. З огляду на чутливість всіх зобов'язань за виплатами працівникам до основних припущень щодо довгострокової ставки дисконту, майбутніх темпів зростання заробітної плати і збільшення індексу споживчих цін, дані актуарні припущення переглядаються на кожну дату складання фінансової звітності.

Зміни в припущеннях та коригування з урахуванням досвіду приводять до збільшення або зменшення зобов'язання за виплатами працівникам та визнання актуарних прибутків/(збитків).

Основні припущення, використані при визначенні забезпечень за виплатами працівникам, представлені у таблиці:

	2022	2021
Ставка дисконту	17,21%	11,83%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 1)	5,30%	6,00%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 2)	11,80%	12,40%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 3)	8,30%	11,10%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 4)	6,80%	5,20%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (наступні роки)	5,90%	5,20%
Інфляція	10,04% у 2023-2024 рр., 6,95% у 2025-2030 рр. та 5,9% далі	5,007%

Ставка дисконту заснована на ринковій прибутковості (на кінець звітного періоду) державних облігацій, інфляція - на даних довгострокового прогнозу інфляції ЕІУ для середньозваженого строку до виплат без врахування фінансових чинників, які можуть впливати на розмір виплат, що складає 13-14 років. Темпи зростання заробітної плати оцінені на основі прогнозованого зростання заробітної плати працівників Компанії. Коефіцієнт плинності кадрів оцінюється на основі очікуваної плинності кадрів з огляду на історичні дані, окремо для кожного підрозділу Компанії.

Чутливість зобов'язань за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності по відношенню до ключових припущень представлена таким чином:

- зменшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до збільшення суми зобов'язання на 404 567 тис. грн (2021 рік – 656 818 тис. грн), збільшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до зменшення суми зобов'язання на 364 659 тис. грн (2021 рік – 579 838 тис. грн);
- збільшення оцінених темпів зростання заробітної плати на 100 базисних пунктів призведе до збільшення суми зобов'язання на 159 184 тис. грн (2021 рік – 198 255 тис. грн), зменшення оцінених темпів зростання заробітної плати на 100 базисних пунктів призведе до зменшення суми зобов'язання на 159 458 тис. грн (2021 рік – 201 505 тис. грн);
- збільшення оцінених темпів зростання інфляції на 100 базисних пунктів призведе до збільшення суми зобов'язання на 130 744 тис. грн (2021 рік – 324 928 тис. грн), зменшення оцінених темпів зростання інфляції на 100 базисних пунктів призведе до зменшення суми зобов'язання на 153 777 тис. грн (2021 рік – 336 443 тис. грн).

Аналіз чутливості заснований на аналізі впливу зміни за кожним актуарним параметром, що використовується для оцінки, на розмір зобов'язання за планами з визначеною виплатою, з припущенням того, що решта актуарних параметрів залишаються незмінними.

Аналіз чутливості до індексації пенсій не наведено, оскільки індексація пенсій не розглядається як незалежне актуарне припущення та є складовою двох незалежних параметрів - зростання зарплати та інфляції. Так, згідно із законодавством, індексація пенсій здійснюється таким чином, що зарплата, з якої призначена (попередньо перерахована) пенсія збільшується на коефіцієнт, що відповідає 50% прогнозного рівня інфляції та 50% прогнозного рівня зростання середньої зарплати за три попередніх роки. Таким чином, параметр індексації пенсій цілком залежить від змін параметрів зростання зарплати та інфляції, аналіз чутливості до яких приведено вище.

Для забезпечень, що створюються в ДП «НАЕК «Енергоатом», визначені такі очікувані строки погашення:

- Забезпечення наступних витрат на виплату відпусток працівникам – протягом року;
- Забезпечення наступних витрат на виплату винагороди за підсумками роботи за рік – протягом року;
- Забезпечення витрат на зняття з експлуатації енергоблоків – до 2100 року;
- Забезпечення витрат на поводження з ВЯП – до 2122 року;
- Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій –

середньозважений строк погашення зобов'язань за планом 7,1 року;

- Забезпечення витрат на одноразові виплати працівникам при виході на пенсію – середньозважений строк погашення зобов'язань за планом 5,8 року;
- Забезпечення ймовірних витрат під судові позови – протягом року;
- Забезпечення витрат за неодержаними документами – протягом року;
- Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань – до двох років.

15. Платежі в бюджет, до Фонду соціального страхування та Пенсійного фонду

Розрахунки з бюджетом, Фондом соціального страхування та Пенсійним фондом за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, представлені таким чином:

Примітка	31.12.2021		Нараховано до сплати	Сплачено до бюджету	Повернуто з бюджету (-), відновлено(+)	тис. грн 31.12.2022	
	Дт	Кт				Дт	Кт
Податок на прибуток*	a	981 1 155 883	409 742	1 606 503	1 269 078	1 310 937	-
ПДВ	-	1 181 598	7 065 533	8 202 659	-	-	44 472
Акцизний податок	-	565 469	3 643 447	3 979 910	-	-	229 006
Частина чистого прибутку, що підлягає сплаті до бюджету*	b	1 386 830 2 600 666	-	2 598 170	-	1 384 334	-
Податок на доходи з фізичних осіб, військовий збір	-	284 347	3 170 493	3 307 405	(14)	-	147 449
Екологічний податок	2	308 816	633 370	770 764	-	-	171 420
Плата за землю	80	15 229	119 823	126 565	-	99	8 506
Збір на соціально-економічну компенсацію населенню	-	175 971	1 280 461	1 325 007	-	-	131 425
Інші податки та збори, санкції	233	72 389	560 794	566 269	268 112	268 702	67 271
Відшкодування з бюджету	2 874	45	(22 405)	-	(21 316)	3 918	-
Всього податки та збори	1 391 000	6 360 413	16 861 258	22 483 252	1 515 860	2 967 990	799 549
Єдиний соціальний внесок	-	270 376	3 344 469	3 439 545	-	-	175 300
Відшкодування пенсій, призначених на пільгових умовах	-	-	537 811	537 811	-	-	-
Разом платежі до бюджету та фондів	1 391 000	6 630 789	20 743 538	26 460 608	1 515 860	2 967 990	974 849

* станом на 31.12.2021 чистий прибуток та частину чистого прибутку змінено відповідно до уточнених розрахунків за 2019-2021 роки. Підстави для перерахунку описані в примітці 5.

а) Відповідно до Податкового кодексу України (далі – ПКУ) Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) є основою для визначення об'єкту оподаткування податком на прибуток та для сплати частини чистого прибутку (доходу) до державного бюджету. Тому перерахунок показників Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за минулі роки призвів до необхідності подання уточнюючих податкових декларацій за відповідні попередні податкові періоди. Відповідно до ПКУ податкові декларації виправляються впродовж 1095 днів. Згідно з вимогами ПКУ, Компанія подала до податкового органу уточнюючі податкові декларації з податку на прибуток за 2019, 2020, 2021 роки та уточнюючі розрахунки частини чистого прибутку (доходу) за 2019 та 2021 роки.

Станом на 01.01.2022 в Компанії обліковувалась дебіторська заборгованість (переплата) за розрахунками з бюджетом з податку на прибуток у сумі 981 тис. грн і кредиторська заборгованість у сумі 1 155 883 тис. грн, в яку увійшли коригування минулих років, проведені у 2022 році на суму 1 123 тис. грн (станом на 01.01.2021 – дебіторська заборгованість 345 112 тис. грн з урахуванням коригувань).

За 2022 рік Компанією нараховано податку на прибуток на загальну суму 409 742 тис. грн (за 2021 рік нараховано 3 140 563 тис. грн).

Крім того, у 2022 році на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» винесена ухвала Верховного суду України від 26.10.2022 за справою № 826/3453/13-а, на підставі якої визнано протиправним і скасоване податкове повідомлення-рішення Окружної державної податкової служби – Центрального офісу з обслуговування великих платників податків Державної податкової служби від 26 грудня 2012 року №0001224110. На підставі зазначеного судового рішення у 2022 році Компанією відновлено

дебіторську заборгованість з податку на прибуток у сумі 1 269 078 тис. грн та по заборгованості з бюджетом у вигляді штрафних санкцій з податку на прибуток у сумі 268 627 тис. грн.

б) Частина, яка повинна відраховуватися до державного бюджету щодо будь-якого звітного періоду, розраховується на основі показника чистого прибутку у фінансовій звітності Компанії та її розмір визначається відповідно до Порядку № 138 (примітка 12.5).

Станом на 01.01.2022 в Компанії обліковувалась кредиторська заборгованість за зобов'язаннями з частини чистого прибутку (доходу) за 2021 рік, термін сплати якої наставав у 2022 році, у сумі 2 600 666 тис. грн. Крім того, у зв'язку з виправленням у звітності попередніх періодів помилок та відповідним перерахунком фінансових результатів, у Компанії станом на 01.01.2022 виникла дебіторська заборгованість із розрахунків з частини чистого прибутку (доходу) у сумі 1 386 830 тис. грн (підстави для перерахунку описані в примітці 5).

Компанія отримала чистий збиток у 2022 році в сумі (12 401 989) тис. грн, відповідно нарахування частини чистого прибутку (доходу), що підлягає відрахуванню до державного бюджету, не здійснювались (у 2021 році нараховано 2 919 682 тис. грн, перераховано (підстави для перерахунку описані в примітці 5)).

Розрахунки з бюджетом, Фондом соціального страхування та Пенсійним фондом за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, представлені таким чином:

	01.01.2021 перераховано		Нараховано до сплати	Сплачено до бюджету	Повернуто з бюджету, знецінено (-)/ відновлено(+)	тис. грн 31.12.2021 перераховано	
	Дт	Кт				Дт	Кт
Податок на прибуток	345 112	-	3 140 563	1 640 549	-	981	1 155 883
ПДВ	-	267 439	6 496 603	5 582 444	-	-	1 181 598
Акцизний податок	-	104 073	2 645 980	2 184 584	-	-	565 469
Частина чистого прибутку, що підлягає сплаті до бюджету	785 418	-	2 919 682	920 428	-	1 386 830	2 600 666
Податок на доходи з фізичних осіб, військовий збір	-	273 455	3 268 838	3 257 946	-	-	284 347
Екологічний податок	-	247 749	1 098 071	1 037 006	-	2	308 816
Плата за землю	1	15 639	183 101	183 590	-	80	15 229
Збір на соціально-економічну компенсацію населенню	-	392 288	821 394	1 037 711	-	-	175 971
Інші податки та збори	249	71 948	387 667	387 569	(359)	233	72 389
Відшкодування з бюджету	1 350	57	(24 165)	-	(22 629)	2 874	45
Всього податки та збори	1 132 130	1 372 648	20 937 734	16 231 827	(22 988)	1 391 000	6 360 413
Єдиний соціальний внесок	-	258 019	3 441 214	3 428 857	-	-	270 376
Відшкодування пенсій, призначених на пільгових умовах	-	36 765	486 128	522 893	-	-	-
Платежі до ПФ та штрафи до ФСС	-	-	544	544	-	-	-
Разом платежі до бюджету та фондів	1 132 130	1 667 432	24 865 620	20 184 121	(22 988)	1 391 000	6 630 789

16. Доходи та витрати, сукупний дохід

За 2022 рік Компанія отримала валовий прибуток від реалізації електро- та теплоенергії, з надання послуг з тепlopостачання, централізованого водопостачання та водовідведення в сумі 86 615 104 тис. грн (у 2021 році – 37 659 998 тис. грн, перераховано (підстави для перерахунку описані в примітці 5)). З урахуванням інших операційних, фінансових та інших доходів і витрат фінансовий результат Компанії до оподаткування склав збиток 14 993 025 тис. грн (у 2021 році – прибуток 6 416 020 тис. грн, перераховано). Дохід з податку на прибуток склав 2 591 036 тис. грн (у 2021 році – витрати (1 263 263) тис. грн, перераховано).

Чистий збиток склав 12 401 989 тис. грн (за 2021 рік чистий прибуток складав 5 152 757 тис. грн, перераховано (підстави для перерахунку описані в примітці 5)).

Інформація за основними видами доходів та витрат розкрита у відповідних таблицях далі.

16.1 Дохід від реалізації продукції

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік, що закінчився 31 грудня, за видами основної діяльності розкритий таким чином:

	2022	2021
Електроенергія, в тому числі за ринками збуту:	133 294 606	82 845 997
ринок двосторонніх договорів (ПСО), у т.ч.:	68 414 835	18 045 850
ДП «Гарантований покупець»	7 825 075	4 140 775
оператори системи розподілу (ОСР) та постачання (ОСП)	10 021 972	3 958 794
постачальники універсальних послуг (ПУП)	50 567 788	9 894 164
інші підприємства	-	52 117
ринок двосторонніх договорів інших	46 595 160	46 189 757
ринок двосторонніх договорів (експорт)	1 402 154	-
ринок «на добу наперед»	12 392 118	15 600 180
внутрішньодобовий ринок	2 265 765	1 421 008
балансуючий ринок	2 224 574	1 589 202
Теплова енергія (всього)	118 521	137 714
теплова енергія (виробництво)	83 820	102 374
теплова енергія (транспортування)	33 570	34 165
теплова енергія (постачання)	1 131	1 175
Централізоване водопостачання, водовідведення та комунальні послуги	167 003	131 091
Послуги з регулювання частоти та активної потужності	615 854	3 403
Всього	134 195 984	83 118 205

Нижче розкриті частки ринків у загальному обсязі реалізації електричної енергії, визначені на базі реалізованого фізичного обсягу та доходу від реалізації:

Ринки електричної енергії	2022, відсотки (%)		2021, відсотки (%)	
	фізичного обсягу реалізації	доходу від реалізації	фізичного обсягу реалізації	доходу від реалізації
Ринок двосторонніх договорів (ПСО), у т.ч.:	49	51	45	22
ДП «Гарантований покупець»	5	6	35	5
ОСР та ОСП	10	7	3	5
ПУП	34	38	7	12
Ринок двосторонніх договорів інших	36	35	42	56
Ринок двосторонніх договорів (експорт)	1	1	-	-
Ринок «на добу наперед»	7	9	8	19
Внутрішньодобовий ринок	2	2	1	1
Балансуючий ринок	5	2	4	2
Всього	100	100	100	100

Дохід від реалізації продукції та послуг визнається переважно з плином часу.

Дохід від реалізації електричної енергії

Продукція та послуги в основному реалізуються на території України. У II кварталі 2022 року розпочався експорт електричної енергії до Молдови, згодом до Румунії та Словаччини. Але з жовтня 2022 року через масовані ракетні атаки з боку РФ на енергетичну систему України і, як наслідок, значний дефіцит електроенергії в енергосистемі, експорт електричної енергії з України був зупинений.

Протягом звітного та порівняльного періоду електроенергія реалізовувалась на всіх сегментах ринків електроенергії.

Протягом всього 2022 року на ринку електричної енергії діяла фінансова модель ПСО (початок дії 01.10.2021), відповідно до якої весь обсяг електричної енергії, що реалізується, продається за ринковими цінами на всіх сегментах ринку відповідно до правил проведення торгів на них, та, в свою чергу, Компанія закуповує у ДП «Гарантований покупець» послугу з забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (примітка 1).

До 30.09.2021 діяла товарна модель ПСО, якою було встановлено такий порядок: електроенергія реалізовувалась на ринку двосторонніх договорів, на якому обсяг електричної енергії та ціни визначались спеціальними обов'язками, покладеними на Компанію. Основним покупцем у цій моделі є ДП «Гарантований покупець», який закуповував весь обсяг електричної енергії, необхідний для задоволення потреб побутових споживачів, за фіксованою ціною 150 грн/МВт*год.

На решті сегментів ринку (ринок інших двосторонніх договорів, ринок «на добу наперед», внутрішньодобовий ринок, балансуючий ринок) реалізація електричної енергії здійснювалась на електронних торгах, які проводяться відповідно до встановлених правил, ціни визначаються в залежності від наявного попиту та пропозиції.

Дохід від реалізації теплової енергії, централізованого постачання та водовідведення, комунальних послуг

Інша продукція та послуги реалізуються переважно в містах-супутниках атомних станцій різним контрагентам, включаючи населення. Реалізація здійснюється за прямими договорами, звичайно, на постійній основі. Ціни (тарифи) на іншу продукцію та послуги регулюються НКРЕКП та органами місцевого самоврядування.

Дохід на ринку допоміжних послуг

ДП «НАЕК «Енергоатом» вийшов на ринок допоміжних послуг ще у 2021 році. На сьогодні 7 із 15 енергоблоків АЕС сертифіковані для участі в ринку допоміжних послуг. Допоміжні послуги надаються ПрАТ «НЕК «Укренерго».

16.2 Собівартість реалізованої продукції

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) за 2022 та 2021 роки за видами основної діяльності розкрито таким чином:

	2022	тис. грн 2021 перераховано
Електроенергія*, в т.ч.	47 256 806	45 160 814
покупна	3 663 012	214 737
Теплова енергія*, в т.ч.	113 193	116 064
теплова енергія (виробництво)*	73 617	74 587
теплова енергія (транспортування)	38 431	40 266
теплова енергія (постачання)	1 145	1 211
Централізоване водопостачання, водовідведення та комунальні послуги	210 881	181 329
Всього	47 580 880	45 458 207

*підстави для перерахунку описані в примітці 5.

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) за 2022 та 2021 роки за статтями витрат може бути представлена в такий спосіб:

	2022	тис. грн 2021 перераховано
Заробітна плата і відповідні нарахування	16 003 089	16 821 972
Амортизація	9 709 089	9 227 226
Ядерне паливо	7 065 208	9 447 935
Матеріали та послуги	5 800 100	5 965 628
Електроенергія	4 036 353	337 479
Податки, збори та інші обов'язкові платежі	2 204 172	2 307 220
Витрати, пов'язані із забезпеченням пожежної, сторожової та воєнізованої охорони	1 986 127	857 078
Інші виплати працівникам	451 380	432 633
Витрати на страхування	165 776	197 422
Інші витрати*	159 586	(136 386)
Всього	47 580 880	45 458 207

*підстави для перерахунку описані в примітці 5.

16.3 Адміністративні витрати

Склад адміністративних витрат за рік, що закінчився 31 грудня, може бути представлений таким чином:

	2022	2021 тис. грн перераховано
Заробітна плата і відповідні нарахування	1 444 997	1 563 301
Амортизація	44 789	55 319
Матеріали та послуги	44 183	42 189
Професійні послуги	30 193	34 858
Утримання основних засобів	23 050	22 453
Розрахунково-касове обслуговування банків	16 921	18 781
Інші виплати працівникам	19 468	16 356
Операційна оренда	24 905	12 079
Відрядження	6 159	7 752
Зв'язок	5 212	5 899
Податки та збори*	3 824	3 273
Інше	11 187	12 018
Всього	1 674 888	1 794 278

* підстави для перерахунку описані в примітці 5.

16.4 Витрати на збут та ПСО

До складу витрат на збут віднесені витрати збутових підрозділів, які реалізують електроенергію та комунальні послуги безпосередньо покупцям (кінцевим споживачам):

	2022	2021 тис. грн
Заробітна плата і відповідні нарахування	65 002	69 023
Витрати на послуги з організації купівлі-продажу електричної енергії	62 216	72 562
Амортизація	1 674	2 150
Матеріальні витрати	803	926
Інші операційні витрати, в т.ч.	423 322	2 998
послуги із забезпечення доступу до пропускної спроможності міждержавних ел.мереж для експорту	238 026	-
послуги з передачі електроенергії в обсягах експорту	145 033	-
інші витрати	40 263	2 998
Всього	553 017	147 659

В умовах дії фінансової моделі ПСО з 01.10.2021 на Компанію, як на виробника електричної енергії, покладено виконання спеціальних обов'язків, зокрема, сплата ДП «Гарантований покупець» послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, що визначено Постановою № 483. За підсумками 2022 року вартість даної послуги для Компанії склала 87 643 639 тис. грн (у 2021 році – 23 385 665 тис. грн).

Крім того, постановою КМУ від 07.07.2022 № 775 спеціальні обов'язки були покладені на учасників ринку електричної енергії, що здійснюють експорт електричної енергії до держав – членів Європейського Союзу. Відповідно до цієї постанови Компанія, як експортер, протягом 2022 року отримувала від ДП «Гарантований покупець» послугу із забезпечення безпеки постачання електричної енергії на експорт, який здійснювався з 04.06.2022 по 10.10.2022. У 2022 році ця послуга для ДП «НАЕК «Енергоатом» склала 35 852 тис. грн.

16.5 Інші операційні доходи та витрати

Інші операційні доходи за рік, що закінчився 31 грудня, в розрізі основних видів доходів представлені таким чином:

	2022	тис. грн 2021 перераховано
Списання кредиторської заборгованості*	1 893 093	768
Відшкодування раніше списаних активів**	385 852	11 543
Відсотки банку нараховані по поточних рахунках	286 250	43 983
Штрафи, пені, неустойки***	177 444	184 275
Безоплатно отримані активи, дохід від інвентаризації	93 110	12 790
Прибуток від продажу товарів, ТМЦ	27 344	127 141
Оприбуткування ТМЦ при виконанні ремонтних та інших робіт, списанні інших ТМЦ	14 923	31 152
Зменшення резерву під знецінення нефінансових активів	11 489	2 235
Прибуток від реалізації іншої продукції, робіт, послуг, оренди****	1 297	2 956
Курсові різниці	-	2 761 167
Інші доходи*****	25 748	5 715
Всього	2 916 550	3 183 725

*у 2022 році на виконання постанови КМУ від 03.03.2022 № 187 «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації» було списано кредит (примітка 13.1), торгову та іншу кредиторську заборгованість контрагентів, які пов'язані з державою - агресором РФ на суму 1 892 162 тис. грн, як таку, що не підлягає погашенню на дату балансу, а вибуття економічних вигід Компанії має вкрай низьку ймовірність.

**у 2022 році до відшкодування раніше списаних активів включено 268 627 тис. грн відновлення дебіторської заборгованості у вигляді штрафних санкцій з податку на прибуток (додаткова інформація в примітці 15).

***дохід від визнання дебіторської заборгованості ДП «Енергоринок» за рішенням суду в сумі 9 190 180 тис. грн відображений у Звіті про фінансові результати на нетто-основі з витратами на знецінення у зв'язку з одночасним визначенням справедливої вартості цього активу (примітки 8.3, 20).

****у 2022 та 2021 роках отриманий прибуток тільки від оренди, від іншої реалізації – збитки.

*****підстави для перерахунку описані в примітці 5.

Інші операційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня, в розрізі основних статей витрат представлені таким чином:

	2022	тис. грн 2021
Курсові різниці	9 835 620	-
Об'єкти житлово-комунального господарства і соціально-культурного призначення, соціально-культурні заходи	943 214	848 681
Витрати на середню зарплату працівників, що не відшкодовуються з бюджету, які виконують військовий обов'язок або залучені до виконання обов'язків добровольця територіальної оборони	189 684	33 559
Купівля-продаж іноземної валюти	84 782	101 507
Витрати на соціально-економічний розвиток територій	54 359	250 000
Внески в Українське ядерне товариство, ВАО АЕС та інші	4 010	83 988
Списання безнадійної заборгованості, в т.ч. зменшення резерву під знецінення нефінансових активів	33	570
Невикористання викупленого доступу до міжкордонних перетинів	-	357 426
Інші витрати, в т.ч.	399 627	231 452
<i>витрати на вимушений простій та збитки від окупації*</i>	<i>178 558</i>	<i>-</i>
Всього	11 511 329	1 907 183

*збитки, безпосередньо пов'язані з наслідками військової агресії з боку РФ.

Загальна сума витрат на виплати працівникам за рік, що закінчився 31 грудня, представлена таким чином:

	2022	тис. грн 2021
Заробітна плата та інші короткострокові виплати	15 405 700	16 037 105
Відрахування до державного фонду соціального страхування (ФСС)	3 383 641	3 482 934
Витрати за програмами з визначеними виплатами та іншими довгостроковими виплатами працівникам	353 746	329 069
Зміна резерву невикористаних відпусток	101 047	118 740
Зміна резерву на винагороди працівникам	97 222	88 953
Інші виплати працівникам, що не входять до фонду оплати праці	293 204	215 116
Всього витрати Компанії	19 634 560	20 271 917
Крім того, виплати, що компенсуються за рахунок ФСС та бюджету	249 791	289 115

16.6 Інші фінансові доходи та витрати

У 2022 та 2021 роках Компанія отримала **інші фінансові доходи** за такими видами:

	2022	тис. грн 2021
Відсотковий дохід від зміни вартості довгострокової дебіторської заборгованості	30 842	41 524
Відсотки банку, отримані за депозитами	1 400	1 448
Інші фінансові доходи	2 852	2 494
Всього	35 094	45 466

Фінансові витрати у 2022 та 2021 роках приведені за такими статтями:

	2022	тис. грн 2021 перераховано
Витрати на відсотки за забезпеченням на зняття з експлуатації, зміна дисконту по активу з коштів ФРЗЕ*	2 486 150	2 240 524
Відсотки нараховані за банківськими кредитами та іншими фінансовими зобов'язаннями	1 477 974	1 524 402
Витрати на відсотки за програмою виплат працівникам при виході на пенсію	974 396	846 815
Витрати на відсотки за забезпеченням на поводження з ВЯП*	596 246	550 851
Витрати, пов'язані з обслуговуванням кредитів та інших довгострокових фінансових зобов'язань	65 168	68 790
Витрати від первісного визнання довгострокової дебіторської заборгованості за амортизованою собівартістю	15 704	16 426
Витрати від модифікації фінансового зобов'язання	2 647	5 976
Інші фінансові витрати	9 195	17 874
Всього	5 627 480	5 271 658

*підстави для перерахунку описані в примітці 5.

Окрім **фінансових витрат**, віднесених до витрат поточного періоду, в 2022 році **капіталізовано** фінансових витрат у сумі 502 813 тис. грн (у 2021 році – 382 114 тис. грн). Сума сплачених відсотків включена в Звіт про рух грошових коштів до рядку «Сплата відсотків», а сума капіталізованих фінансових витрат включена в рядок «Витрачання на придбання необоротних активів».

За запозиченнями, які безпосередньо пов'язані зі створенням кваліфікаційного активу, в 2022 році капіталізація відбулась на суму 465 880 тис. грн (у 2021 році – 347 565 тис. грн).

У 2022 році за запозиченнями, які безпосередньо не пов'язані зі створенням кваліфікаційних активів, застосовано норму капіталізації в межах від 3,699% до 3,835% за різні квартали року і капіталізація відбулась на загальну суму 36 933 тис. грн (у 2021 році – 34 549 тис. грн). У 2022 та 2021 роках сума фактичних фінансових витрат за групою запозичень, безпосередньо не пов'язаних зі створенням кваліфікаційних активів, менша ніж максимальна сума, визначена за нормою капіталізації. У зв'язку з цим норма капіталізації фактично не застосовується, а фінансові витрати по цій групі запозичень капіталізовані в повному обсязі.

16.7 Інші доходи та витрати

Інші доходи за рік, що закінчився 31 грудня, розкриті за такими статтями:

	2022	тис. грн 2021
Безоплатно отримані необоротні активи (у т. ч. визнання доходу пропорційно амортизації)	94 345	92 316
Дооцінка інвестиційної нерухомості	29 372	-
Всього	123 717	92 316

Інші витрати за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:

	2022	тис. грн 2021
Списання необоротних активів	60 097	40 310
Зменшення корисності необоротних активів	23 477	12 292
Уцінка необоротних активів	-	425
Інші витрати	2 092	4
Всього	85 666	53 031

16.8 Податок на прибуток

Встановлена законодавством ставка оподаткування прибутку Компанії становить 18% (2021 рік - 18%). Нижче приведені основні компоненти витрат з податку на прибуток за роки, що закінчилися 31 грудня.

Податок на прибуток у складі доходів та витрат

	2022	тис. грн 2021 перераховано*
Витрати з поточного податку на прибуток	(409 742)	(3 140 563)
Відстрочений податок на прибуток, пов'язаний з виникненням і зменшенням тимчасових різниць	3 000 778	1 877 300
Дохід (витрати) з податку на прибуток	2 591 036	(1 263 263)

*підстави для перерахунку описані в примітці 5.

Відстрочений податок на прибуток, визнаний в іншому сукупному доході

Зміни відстроченого податку на прибуток, пов'язаного зі статтями, які відносяться безпосередньо до складу іншого сукупного доходу чи власного капіталу протягом року:

	2022	тис. грн 2021 перераховано*
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом:		
зобов'язання за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності	(411 358)	11 291
зобов'язання у зв'язку зі зняттям з експлуатації ядерних установок	(342 493)	(2 276 669)
інші зміни в капіталі в дооцінках	8	(1 258)
Податок на прибуток, визнаний у іншому сукупному доході	(753 843)	(2 266 636)

*підстави для перерахунку описані в примітці 5.

Узгодження діючої ставки оподаткування

Узгодження між витратами з податку на прибуток та бухгалтерським прибутком, помноженим на ставку податку на прибуток, встановлену законодавством, за 2022 та 2021 роки:

	2022		2021	
	тис. грн	%	перераховано* тис. грн	%
Прибуток (збиток) до оподаткування	(14 993 025)	100,00%	6 416 020	100,00%
Дохід (витрати) з податку на прибуток, розраховані за діючою ставкою оподаткування	2 698 744	18,00%	(1 154 884)	18,00%
Статті, що не відносяться на податкові витрати	(107 708)	(0,72%)	(108 379)	1,69%
Дохід (витрати) з податку на прибуток у звіті про прибутки та збитки	2 591 036	17,28%	(1 263 263)	19,69%

* підстави для перерахунку описані в примітці 5.

16.9 Визнані та невизнані податкові активи та зобов'язання

Визнані відстрочені податкові активи та зобов'язання

Відстрочений податок на прибуток за 2022 рік відноситься до таких статей:

	31.12.2021 перераховано	Відображено у складі прибутку або збитку	Відображено у складі іншого сукупного доходу	тис. грн 31.12.2022
Основні засоби та нематеріальні активи	(17 866 024)	1 060 039	8	(16 805 977)
Виробничі запаси, торговельна дебіторська заборгованість (включаючи довгострокову) та інші активи	2 692 575	1 223 106	-	3 915 681
Поточна кредиторська заборгованість та інші поточні зобов'язання	55 375	150 504	-	205 879
Зобов'язання у зв'язку зі зняттям з експлуатації ядерних установок та інші довгострокові резерви*	4 525 930	481 955	(342 493)	4 665 392
Зобов'язання за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності	1 482 598	85 174	(411 358)	1 156 414
Відстрочений податковий актив/(зобов'язання)	(9 109 546)	3 000 778	(753 843)	(6 862 611)

* підстави для перерахунку описані в примітці 5.

Відстрочений податок на прибуток за 2021 рік відноситься до таких статей:

	01.01.2021 перераховано	Відображено у складі прибутку або збитку	Відображено у складі іншого сукупного доходу	тис. грн 31.12.2021 перераховано
Основні засоби та нематеріальні активи*	(18 952 266)	1 087 500	(1 258)	(17 866 024)
Виробничі запаси, торговельна дебіторська заборгованість (включаючи довгострокову) та інші активи	2 331 813	360 762	-	2 692 575
Поточна кредиторська заборгованість та інші поточні зобов'язання	89 442	(34 067)	-	55 375
Зобов'язання у зв'язку зі зняттям з експлуатації ядерних установок та інші довгострокові резерви*	6 426 983	375 616	(2 276 669)	4 525 930
Зобов'язання за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності	1 383 818	87 489	11 291	1 482 598
Відстрочений податковий актив/(зобов'язання)	(8 720 210)	1 877 300	(2 266 636)	(9 109 546)

* підстави для перерахунку описані в примітці 5.

Невизнані відстрочені податкові активи

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років невизнаних відстрочених податкових активів не існує.

17. Інформація щодо пов'язаних осіб

Далі представлені операції і залишки за розрахунками Компанії з пов'язаними сторонами за роки, що закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років.

Стороною, яка фактично контролює Компанію та є уповноваженим органом управління на звітну дату, є Уряд України в особі Кабінету Міністрів України.

Під час формування інформації щодо пов'язаних сторін та її розкриття у фінансовій звітності пов'язаними сторонами вважаються:

- суб'єкт управління – Кабінет Міністрів України;
- президент ДП «НАЕК «Енергоатом» та близькі члени його родини;
- орган управління – наглядова рада ДП «НАЕК «Енергоатом»: члени наглядової ради та близькі члени їх родин;
- віце-президенти та виконавчі директори ДП «НАЕК «Енергоатом», що мають право на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, та близькі члени їх родин;
- генеральні директори (директори) відокремлених підрозділів, що діють на підставі довіреностей, мають право на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, та близькі члени їх родин;
- заступники генеральних директорів (директорів) відокремлених підрозділів, що мають право на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, та близькі члени їх родин.

Види та обсяг операцій, які відбулись у 2021 - 2022 роках з пов'язаними особами, приведені в таблиці:

	2022	2021
Продаж пов'язаним особам готової продукції (товарів, робіт, послуг)	76	109
Надання гарантій та застави*	(67 562)	(50 104)

* Витрати, пов'язані з наданням державних гарантій Урядом України для забезпечення виконання боргових зобов'язань за кредитами (позиками) (примітка 13.1), що залучені ДП «НАЕК «Енергоатом», відповідно до гарантійних угод, ратифікованих законами України від 15.05.2014 № 1267-VII, від 15.05.2014 № 1268-VII, та договору щодо надання державної гарантії за зобов'язаннями ДП «НАЕК «Енергоатом» згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 936.

Відповідно до п. 18 МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони» інформація про заборгованість з пов'язаними сторонам ДП «НАЕК «Енергоатом» приведена в таблиці.

	31.12.2022	31.12.2021	Строк та характер відшкодування	Наявність гарантії, застави	Сума
Довгострокова дебіторська заборгованість	570	1 504	щомісячне утримання із зарплати до 2039 р.	іпотечні договори	4 850
Торгівельна заборгованість за відпущену продукцію	5	8		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	155	533	утримання із зарплати протягом 12 місяців	іпотечні договори	4 850
Забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності (довгострокова частина)	11 963	17 487	середньозважений строк погашення 6,8 років	-	-
Забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності (поточна частина)	2 344	1 840	протягом 12 місяців	-	-

Загальна чисельність **провідного управлінського персоналу**, щодо якого нижче розкривається інформація за 2022 та 2021 роки, складає 69 осіб та 74 особи (посад) відповідно, за посадами не нижче рівня виконавчих директорів та заступників директорів відокремлених підрозділів. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років чисельність провідного управлінського персоналу складала 50 та 55 осіб відповідно.

Інформація про одержані від підприємства компенсації провідним управлінським персоналом у 2022 та 2021 роках приведена в таблиці:

	2022	тис. грн 2021
Короткострокові виплати працівникам	126 404	145 014
Виплати при звільненні	268	-
Виплати по закінченні трудової діяльності	1 142	2 804
Нарахування, пов'язані з виплатами	14 125	13 699

За роки, що закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років, Компанія, згідно з вимогами українського законодавства, нараховувала та сплачувала єдиний соціальний внесок за ставкою 22 % (8.41% для працюючих інвалідів) від суми нарахованої заробітної плати.

Компанія здійснює значні операції з суб'єктами господарювання, які перебувають під спільним з Компанією контролем держави.

До цих суб'єктів віднесені ДП «Енергоринок», ДП «Гарантований покупець», ДП «Оператор ринку», ПрАТ «НЕК «Укренерго», ПАТ «Державний ощадний банк України», ПАТ «Укресімбанк», ПАТ АБ «Укргазбанк», ДП «Східний ГЗК», АТ «Укренергомашини» та інші державні підприємства (ДП).

Залишки за розрахунками з державними підприємствами за первісною вартістю станом на 31 грудня представлені таким чином:

	31.12.2022	тис. грн 31.12.2021
Довгострокові активи		
Грошові кошти, обмежені у використанні	51 408	17 663
Поточні активи		
Торговельна дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок»	-	-
первісна вартість	11 477 781	11 523 116
резерв очікуваних кредитних збитків *	(11 477 781)	(11 523 116)
Торговельна дебіторська заборгованість ДП «Гарантований покупець»	1 026 598	2 063 323
первісна вартість	1 111 465	3 981 755
резерв очікуваних кредитних збитків *	(84 867)	(1 918 432)
Торговельна дебіторська заборгованість ПрАТ «НЕК «Укренерго»	1 227 521	492 234
первісна вартість	1 227 521	1 363 894
резерв очікуваних кредитних збитків *	-	(871 660)
Торговельна дебіторська заборгованість інших ДП	4 148 994	1 773
первісна вартість	4 170 387	23 147
резерв очікуваних кредитних збитків	(21 393)	(21 374)
Аванси видані ДП «Гарантований покупець»	-	4 387 038
Аванси видані ДП «Східний ГЗК»	1 800 621	1 361 743
Аванси видані іншим державним підприємствам	42 577	488
Інша поточна заборгованість, фінансова допомога ДП «Укрвугілля»	400 000	500 000
Інша поточна заборгованість за претензіями визнаними ДП «Енергоринок»	-	-
первісна вартість	9 190 180	-
резерв очікуваних кредитних збитків	(9 190 180)	-
Інша поточна заборгованість, претензії виставлені ДП «Гарантований покупець»	265 825	223 163
первісна вартість	376 295	223 163
резерв очікуваних кредитних збитків	(110 470)	-
Інша поточна заборгованість, претензії виставлені іншим ДП	726 500	10 225
первісна вартість	779 590	32 909
резерв очікуваних кредитних збитків	(53 090)	(22 684)
Грошові кошти в державних банках	1 349 255	4 874 322
Поточні акредитиви та кошти на арештованих рахунках в державних банках	20 174	49 112

	31.12.2022	31.12.2021
Довгострокові зобов'язання		
Кредити, отримані в АТ «Державний ощадний банк України»	(4 559 802)	(5 246 154)
Застава, надана під кредит АТ «Державний ощадний банк України»	(12 860 000)	(12 860 000)
Визнане орендне зобов'язання відповідно до МСФЗ 16 «Оренда»	(2 575)	(2 995)
Поточні зобов'язання		
Кредити, отримані в державних банках з урахуванням заборгованості за відсотками та обслуговуванням	(9 138 818)	(5 236 794)
Застави, надані під кредити державних банків	(14 770 458)	(11 746 829)
Облігації, випущені та розміщені в державних банках з урахуванням заборгованості за відсотками та обслуговуванням	-	(822 214)
Аванси отримані від ПрАТ «НЕК «Укренерго»	(115 765)	(161 319)
Аванси отримані від інших державних підприємств	(177 350)	(980 777)
Торгівельна та інша заборгованість перед АТ «Укренергомашини»	(645 582)	(1 071 192)
Торгівельна та інша заборгованість перед ПрАТ «НЕК «Укренерго»	(2 400 571)	(835 765)
Торгівельна заборгованість перед ДП «Гарантований покупець»	(20 729 619)	-
Торгівельна заборгованість перед іншими державними підприємствами	(58 052)	(156 266)
Визнане орендне зобов'язання відповідно до МСФЗ 16 «Оренда»	(1 325)	(1 096)
Забезпечення витрат за недержаними документами з ПрАТ «НЕК «Укренерго»	(1 013 921)	-

*інформація щодо нарахування резерву очікуваних кредитних збитків на торговельну дебіторську заборгованість ДП «Енергоринок», ДП «Гарантований покупець», ПрАТ «НЕК «Укренерго» розкрита в примітці 8.1.

Обсяги операцій з державними підприємствами за 2022 та 2021 роки:

	2022	тис. грн 2021 (доповнено)
ДП «Гарантований покупець» (реалізація електроенергії)*	7 931 769	4 140 775
ДП «Гарантований покупець» (закупівля послуг із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів)	(87 643 639)	(23 385 665)
ДП «Гарантований покупець» (закупівля послуг із забезпечення безпеки постачання електроенергії експортерами)	(35 852)	-
ДП «Оператор ринку» (реалізація електроенергії)	14 657 883	17 021 188
ДП «Оператор ринку» (закупівля електроенергії та послуг з організації купівлі-продажу електроенергії)	(577 512)	(87 702)
ПрАТ «НЕК «Укренерго» (реалізація електроенергії)*	5 747 934	2 852 090
ПрАТ «НЕК «Укренерго» (реалізація допоміжних послуг)	615 854	-
ПрАТ «НЕК «Укренерго» (закупівля електроенергії та послуг з диспетчерського управління встановлених генеруючих потужностей, послуг з розподілу/передачі електроенергії)*	(6 352 282)	(3 848 726)
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія» (реалізація електроенергії)	2 079 037	512 740
ТОВ «Хмельницькенергозбут» (реалізація електроенергії)	1 618 829	261 050
ТОВ «Черкасиенергозбут» (реалізація електроенергії)	1 848 231	310 962
ТОВ «Енерго Збут Транс» (реалізація електроенергії)	3 059 248	1 281 704
АТ «Енергетична компанія України» (реалізація електроенергії)	1 033 919	-
АТ «Енергетична компанія України» (закупівля електроенергії)	(966 818)	-
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання» (реалізація електроенергії)	2 431 839	448 041
ТОВ «Тернопільелектропостач» (реалізація електроенергії)	1 004 995	194 943
ТОВ «Харківенергозбут» (реалізація електроенергії)	2 417 389	664 773
Реалізація електроенергії іншим державним підприємствам	3 307 872	983 997
ДП «Східний ГЗК» (закупівля уранового оксидного концентрату, послуг з транспортування та зберігання уранового оксидного концентрату)	(454 938)	(1 325 120)
Продаж товарів, робіт, послуг іншим державним підприємствам	35 073	19 976
Купівля товарів, робіт, послуг у інших державних підприємств	(2 167 677)	(1 066 338)
Придбання необоротних активів у державних підприємств	(42 068)	(675 225)
Відсотки, нарахувані за облігаціями та отриманими кредитами в державних банках	(1 060 840)	(1 160 467)

	2022	2021 (доповнено)
Визнано дебіторську заборгованість ДП «Енергоринок» за інфляційними втратами, судовим збором (за первісною вартістю)	9 190 180	-
Нараховані штрафні санкції по ДП «Гарантований покупець»	153 132	223 163
Нараховані штрафні санкції по ПрАТ «НЕК «Укренерго»	61 960	24 701
Нараховані штрафні санкції на користь ПрАТ «НЕК «Укренерго»	(250)	(4 888)
Надано протягом звітного періоду заставу у вигляді електроенергії та права вимоги оплати за договором з ДП «Енергоринок» під отримання кредитів в державних банківських установах	(3 023 629)	-

*інформація щодо операцій з ДП «Гарантований покупець», ПрАТ «НЕК «Укренерго» розкрита в примітці 8.1.

Інші відносини та розрахунки ДП «НАЕК «Енергоатом» з державою розкриті в примітках 12.1, 12.5, 13.2, 15.

18. Оренда

ДП «НАЕК «Енергоатом» у своїй діяльності виступає і як орендар, і як орендодавець.

Як орендар Компанія визнає активи у вигляді права користування та зобов'язання з орендних платежів. Звільнення від визнання оренди відповідно до МСФЗ 16 «Оренда» застосовується для короткострокової оренди та оренди малоцінних активів у межах суттєвості, яка складає 150 тис. грн для базового активу оренди, коли він є новим.

Активи у вигляді права користування обліковуються у складі інших необоротних активів. Активи представлені за 2022 та 2021 роки таким чином:

Активи у вигляді права користування	31.12.2021	Коригування	Нараховано амортизації	Вибуття	тис. грн 31.12.2022
Будівлі, споруди	32 975	(8 768)	(21 042)	(494)	2 671
первісна вартість	138 961	(8 768)	-	(126 220)	3 973
амортизація	(105 986)		(21 042)	125 726	(1 302)

Активи у вигляді права користування	31.12.2020	Збільшення	Нараховано амортизації	Вибуття	тис. грн 31.12.2021
Будівлі, споруди	94 643	75	(51 739)	(10 004)	32 975
первісна вартість	150 879	75	-	(11 993)	138 961
амортизація	(56 236)		(51 739)	1 989	(105 986)

Довгострокові та поточні зобов'язання з оренди за 2022 та 2021 роки розкриваються таким чином:

	31.12.2021	Коригування	Зменшення/ припинення визнання*	тис. грн 31.12.2022
Довгострокові зобов'язання	3 366	(8 353)	7 562	2 575
в т.ч. за строком погашення станом на кінець року: 30.09.2026	-	-	-	2 575
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	38 764	430	(37 869)	1 325
в т.ч. ПДВ та % на поточну частину заборгованості	-	7 992	(18 339)	-
Всього зобов'язань	42 130	(7 923)	(30 307)	3 900

*в т.ч. зменшено зобов'язання у зв'язку з припиненням визнання оренди на загальну суму 592 тис. грн, з них на суму 494 тис. грн зменшені активи з права користування.

	31.12.2020	Збільшення	Зменшення/ припинення визнання	тис. грн 31.12.2021
Довгострокові зобов'язання	42 673	2 915	(42 222)	3 366
в т.ч. за строками погашення станом на кінець року:				
20.02.2023	-	-	-	371
25.10.2026	-	-	-	2 995
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	90 681	67 455	(119 372)	38 764
в т.ч. ПДВ та % на поточну частину заборгованості		25 233	(46 522)	-
Всього зобов'язань	133 354	70 370	(161 594)	42 130

У Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) амортизація активів у вигляді права користування включена до таких статей:

	2022	тис. грн 2021
Операційні витрати	20 769	50 774
Собівартість реалізованої продукції	6 972	19 402
Адміністративні витрати	12 937	33 590
Витрати на збут	-	504
Інші операційні витрати	62	153
Зміна залишків незавершеного виробництва	798	(2 875)
Крім того амортизація в капітальних інвестиціях	273	965

Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди за 2022 рік становлять 2 621 тис. грн (у 2021 році – 14 616 тис. грн). Витрати на короткострокову оренду або оренду малоцінних об'єктів склали 48 936 тис. грн (у 2021 році – 29 213 тис. грн).

Крім того, ДП «НАЕК «Енергоатом» визнає орендні платежі від переданих в операційну оренду об'єктів ОЗ, як дохід на прямолінійній основі. Доходи та витрати від операційної оренди у 2022 та 2021 роках представлені таким чином:

	2022	тис. грн 2021
Доходи від оренди	724	2 180
Витрати, пов'язані з орендою	(308)	(737)

Інформація щодо доходів та витрат від інвестиційної нерухомості представлена в примітці 6.4.

19. Справедлива вартість фінансових інструментів

Визначення справедливої вартості

Деякі принципи облікової політики Компанії та правила розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості, як фінансових так і нефінансових активів та зобов'язань. Справедлива вартість була визначена для цілей оцінки та розкриття інформації з використанням зазначених нижче методів.

Довгострокова дебіторська заборгованість

Справедлива вартість довгострокової дебіторської заборгованості оцінюється як приведена вартість майбутніх грошових потоків, дисконтованих за ринковою відсотковою ставкою на звітну дату. Ця справедлива вартість визначається для цілей розкриття інформації. Для визначення справедливої вартості довгострокової дебіторської заборгованості Компанія застосовує облікову ставку Національного банку України на дату звітності.

Непохідні фінансові активи та зобов'язання

Справедлива вартість, яка визначається для цілей розкриття інформації, розраховується на основі приведеної вартості майбутніх грошових потоків за основною сумою заборгованості та відсоткам, дисконтованих за ринковою відсотковою ставкою на звітну дату.

Справедлива вартість грошових коштів та їх еквівалентів, торгової та іншої дебіторської та кредиторської заборгованості оцінена як вартість, приблизно рівна їх балансовій вартості у зв'язку з їх короткостроковим характером та ринковими відсотковими ставками на кінець періоду.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, а також їх балансова вартість, відображена у Балансі (Звіті про фінансовий стан), представлені таким чином:

тис. грн

	31.12.2022		31.12.2021	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Фінансові активи, справедлива вартість яких розкривається				
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	73 448	57 739	103 974	109 593
Позики працівникам	182 104	144 350	197 470	232 169
Фінансові зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається				
Кредити, позики, облігації (в т. ч. відсотки та обслуговування), векселі	40 585 489	40 689 388	33 068 396	33 234 196

Ієрархія джерел справедливої вартості

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікується за ієрархією джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;

Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливую вартість відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;

Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та відсутні у відкритому доступі.

Для оцінок і розкриттів в даній звітності справедлива вартість визначається згідно МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості», орендних угод, врегульованих МСФЗ 16, а також оцінок, порівнянних, але не рівних справедливій вартості.

Для оцінки вартості інвестованого капіталу або активів компанії може бути застосовано три підходи: (i) витратний, (ii) ринковий (або порівняльний) та (iii) доходний. При проведенні оцінки основних засобів початково розглядається кожний з цих підходів, але, який чи які з них є оптимальними у кожному конкретному випадку, визначається характером та специфікою оцінюваної компанії та її активів.

(i) Витратний підхід заснований на принципі заміщення та входить з того, що розумний інвестор не стане платити за актив більше, ніж вартість його заміни на ідентичний або аналогічний об'єкт з такими ж корисними властивостями.

(ii) Порівняльний (або ринковий) підхід заснований на інформації про стан ринку у поточних умовах та здійснених угодах на дату оцінки або незабаром до дати оцінки. У рамках порівняльного підходу існує два метода: метод компаній-аналогів та метод угод. Метод компаній-аналогів засновано на порівнянні оцінюваної компанії з зіставними компаніями, акції яких обертаються на

біржовому ринку. При використанні методу угод, оцінювана компанія порівнюється з зіставними компаніями, продавалися в останній час в ході операцій по поглинанню. І в тому, і в іншому випадку складається необхідна вибірка компаній по критеріям порівняльності.

(iii) При використанні доходного підходу справедлива вартість визначається шляхом розрахунку приведеної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків, які прогножуються на визначений період часу.

Для оцінки основних засобів залучаються зовнішні оцінювачі. Визначення справедливої вартості основних засобів Компанія здійснює за витратним підходом для спеціалізованих активів, та порівняльним підходом для неспеціалізованих активів, для яких була доступна ринкова інформація про угоди по купівлі/продажу таких самих або аналогічних активів.

Справедлива вартість фінансових інструментів - це ціна, яка була б отримана при продажу активу або сплачена при передачі зобов'язання в ході звичайної угоди між учасниками ринку на дату оцінки, за винятком випадків примусового продажу або ліквідації фінансового інструменту. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є котирування фінансового інструменту на активному ринку.

Компанія розраховувала оцінену справедливую вартість фінансових інструментів виходячи з наявної ринкової інформації, якщо така існує, з використанням відповідних методик оцінки. Проте для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення оціненої справедливої вартості потрібні суб'єктивні судження. В Україні все ще спостерігаються деякі явища, властиві ринку, що розвивається, а економічні умови продовжують обмежувати рівень активності на фінансових ринках. Ринкові котирування можуть бути застарілими або відбивати операції продажу за вимушено низькою ціною, не являючись, таким чином, справедливою вартістю фінансових інструментів.

При визначенні ринкової вартості фінансових інструментів керівництво використовувало усю наявну ринкову інформацію.

Фінансові активи, враховані за амортизованою вартістю. Справедливою вартістю інструментів з плаваючою процентною ставкою, як правило, являється їх балансова вартість. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою заснована на розрахункових майбутніх грошових потоках, які мають бути отримані, дисконтованих на поточні процентні ставки по нових інструментах, що характеризуються подібним кредитним ризиком і строком до погашення, що залишився. Використані ставки дисконтування залежать від кредитного ризику контрагента. Балансова вартість дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої фінансової дебіторської заборгованості приблизно дорівнює її справедливій вартості.

Зобов'язання, враховані за амортизованою вартістю. Справедлива вартість позикових коштів з плаваючою ставкою приблизно дорівнює їх балансовій вартості. Справедлива вартість інших зобов'язань була визначена з використанням методик оцінки. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою і фіксованим терміном погашення заснована на розрахункових майбутніх грошових потоках, які мають бути отримані, дисконтованих на поточні процентні ставки по нових інструментах, що характеризуються подібним кредитним ризиком і строком до погашення, що залишився. Справедлива вартість зобов'язань, що погашаються на вимогу або після закінчення періоду повідомлення («зобов'язання до запитання»), оцінюється як сума кредиторської заборгованості, що погашається на вимогу, дисконтована з дня, коли могла поступити перша вимога виплатити таку суму. Балансова вартість кредиторської заборгованості з основної діяльності та іншої кредиторської заборгованості та довгострокових зобов'язань приблизно дорівнює її справедливій вартості.

Компанія визначає справедливую вартість всіх фінансових активів та фінансових зобов'язань виходячи з 3-ого Рівня ієрархії джерел оцінки справедливої вартості.

Протягом 2022 та 2021 років переміщень між Рівнем 1 та Рівнем 2 не відбувалось, а також не відбувалось жодних переміщень, пов'язаних з Рівнем 3.

20. Ризики

Внаслідок використання Компанією фінансових інструментів у неї виникають такі ризики:

- кредитний ризик,
- ризик ліквідності,
- валютний ризик,
- ринковий ризик.

У цій примітці представлена інформація про рівень кожного із зазначених вище ризиків, цілі, політика та процедури, які використовує Компанія для управління ризиками та їх оцінки, а також інформація про методи управління капіталом. Більш детальна кількісна інформація включена до інших приміток до цієї фінансової звітності.

Політика Компанії у сфері управління ризиками розроблена з метою виявлення і аналізу ризиків, які виникають у Компанії, встановлення належних лімітів ризиків і засобів контролю, а також моніторингу ризиків і дотримання встановлених лімітів. Політика і системи управління ризиками регулярно переглядаються для врахування змін ринкової кон'юнктури і діяльності Компанії.

Річні фінансові плани Компанії (що містять детальну інформацію про операційну, інвестиційну та фінансову діяльність у розрізі управління ризиками, притаманними фінансовим інструментам), затверджуються Урядом України і містять методи і процедури управління ризиками.

Ревізійні органи Компанії і різні державні органи контролюють дотримання керівництвом положень про методи і процедури управління ризиками, а також перевіряють адекватність принципів управління ризиками, притаманних діяльності Компанії.

Категорії фінансових інструментів Компанії станом на 31 грудня представлені таким чином:

	2022	2021
<i>тис. грн</i>		
Фінансові активи за амортизованою вартістю		
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	73 448	103 974
Торговельна дебіторська заборгованість	17 876 595	2 623 297
Позики працівникам	182 104	197 470
Кошти з обмеженим використанням	51 408	17 663
Інші поточні активи	1 942 374	1 101 808
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 384 005	4 877 684
Фінансові зобов'язання за амортизованою вартістю		
Кредити, позики, векселі	40 381 921	32 945 567
Торговельна кредиторська заборгованість	25 778 779	4 307 112
Інші поточні зобов'язання	5 581 348	8 211 956

Кредитний ризик

Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для Компанії у результаті невиконання клієнтом або контрагентом свого зобов'язання перед Компанією за договором про фінансовий інструмент. Даний ризик виникає, в основному, у зв'язку з дебіторською заборгованістю клієнтів перед Компанією.

Рівень кредитного ризику для Компанії визначається, головним чином, відповідно до політики Компанії щодо оцінки очікуваних кредитних збитків з урахуванням індивідуальних характеристик кожного клієнта або на груповій основі (примітка 3.1). Компанія не вимагає застави для забезпечення торговельної та іншої дебіторської заборгованості, крім частини авансів.

Максимальна величина кредитного ризику еквівалентна балансовій вартості фінансових активів, представлених у таблиці вище, та дорівнює станом на 31 грудня 2022 року 21 509 934 тис. грн (2021 рік – 8 921 896 тис. грн).

Найбільшими дебіторами Компанії на 31.12.2022 є державні підприємства із заборгованістю за електричну енергію:

– ДП «Енергоринок», якому електрична енергія реалізовувалась до 01.07.2019 та первісна вартість дебіторської заборгованості станом на 31.12.2022 становить 11 477 781 тис. грн за основним боргом та 9 190 180 тис. грн за штрафними санкціями;

– ДП «Гарантований покупець», якому реалізація електричної енергії почалася з 01.07.2019 та первісна вартість дебіторської заборгованості станом на 31.12.2022 становить 1 111 465 тис. грн;

– ПрАТ «НЕК «Укренерго», якому реалізація електричної енергії почалася з 01.07.2019 та надавались послуги з регулювання частоти та активної потужності. Первісна вартість дебіторської заборгованості станом на 31.12.2022 становить 1 227 521 тис. грн.

Компанія створює резерв на покриття збитків від знецінення дебіторської заборгованості. На всю суму дебіторської заборгованості ДП «Енергоринок» за основним боргом нарахований резерв очікуваних кредитних збитків у розмірі 100 %. На дебіторську заборгованість, яка сформувалась в умовах дії ринку електричної енергії, також нарахований резерв очікуваних кредитних збитків. Інформація щодо резерву очікуваних кредитних збитків за іншою торговельною дебіторською заборгованістю розкрита в примітці 8.1.

У 2022 році в Компанії стосовно дебіторської заборгованості нарахований резерв очікуваних кредитних збитків та резерв на знецінення активів, що не є фінансовими інструментами.

Рух резерву очікуваних кредитних збитків та резерву під знецінення фінансових активів за статтями балансу представлений наступним чином:

	31.12.2021	Створено/ збільшено резерв, знецінення	Списано за рахунок резерву	Зменшено резерв, знецінення	тис. грн 31.12.2022
Поточна дт заборгованість, у т.ч:	14 999 939	9 642 726	(2 466)	(2 865 075)	21 775 124
векселі одержані	36 500	10	-	-	36 510
за продукцію, товари, роботи, послуги, в т. ч.:					
- кредитно-знецінена	14 640 638	254 242	(1)	(2 862 695)	12 032 184
- вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	14 551 305	235 197	(1)	(2 773 362)	12 013 139
- інша	89 333	19 045	-	(89 333)	19 045
- вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	-	19 045	-	(89 333)	-
інша заборгованість	322 801	9 388 474*	(2 465)	(2 380)	9 706 430
Грошові кошти з обмеженим використанням	867	-	-	-	867
Всього	15 000 806	9 642 726	(2 466)	(2 865 075)	21 775 991

*витрати від знецінення дебіторської заборгованості ДП «Енергоринок» за визнаними інфляційними втратами, судовим збором у сумі 9 190 180 тис. грн відображені у Звіті про фінансові результати на нетто-основі з іншим операційним доходом від визнання цієї дебіторської заборгованості у зв'язку з одночасним визначенням справедливої вартості цього активу.

Порівняльні дані щодо нарахованого резерву очікуваних кредитних збитків та резерву під знецінення фінансових активів у 2021 році приведені в таблиці:

	31.12.2020	Створено/Списано за збільшено резерв, знецінення	рахунок резерву	Зменшено резерв, знецінення	Внутрішнє переміщення між статтями	тис. грн 31.12.2021
Довгострокова дт заборгованість	35 041	-	-	(33 714)	(1 327)	-
Поточна дт заборгованість, у т.ч:	12 960 037	2 921 796	(1 183)	(882 071)	1 360	14 999 939
векселі одержані	36 514	-	-	(14)	-	36 500
за продукцію, товари, роботи, послуги, в т. ч.:						
- кредитно-знецінена	12 113 339	2 906 632	-	(380 505)	1 172	14 640 638
- вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	12 068 341	2 817 299	-	(334 335)	-	14 551 305
- інша	44 998	89 333	-	(46 170)	1 172	89 333
- вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	-	89 333	-	(46 170)	1 172	-
інша заборгованість	810 184	15 164	(1 183)	(501 552)	188	322 801
Грошові кошти з обмеженим використанням	867	-	-	-	-	867
Всього	12 995 945	2 921 796	(1 183)	(915 785)	33	15 000 806

Політика Компанії не передбачає надання фінансових гарантій. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років виданих гарантій не існує.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Компанії буде складно виконати свої зобов'язання за фінансовими зобов'язаннями, розрахунок за якими проводиться шляхом надання грошових коштів або іншого фінансового активу. Підхід Компанії до управління ліквідністю полягає у забезпеченні максимально можливого достатнього рівня ліквідності, необхідного для виконання фінансових зобов'язань у встановлений термін як у звичайних, так і у несприятливих умовах, так, щоб при цьому не були понесені неприйнятні збитки і не виник ризик збитків для репутації Компанії.

Компанія намагається забезпечувати наявність на рахунках достатньої кількості грошових коштів для здійснення планових операційних виплат, включаючи обслуговування фінансових зобов'язань. Це не стосується потенційного впливу надзвичайних обставин, які неможливо передбачити, наприклад, від стихійного лиха. Крім того, на 31 грудня 2022 року сума невикористаних коштів за кредитними лініями Компанії становить 3 201 550 тис. грн (31.12.2021 – 2 172 052 тис. грн).

Нижче представлені строки погашення фінансових зобов'язань згідно з договорами (включаючи прогнозні виплати відсотків, виключаючи вплив договорів взаємозаліку та комісії за невибрані суми). За кредитами та позиками строки погашення згідно з договорами представлені без урахування впливу невиконання обов'язкових умов кредитних договорів, оскільки керівництво вважає, що невиконання обов'язкових умов не спричинить за собою вимоги про дострокове погашення або суттєві штрафні санкції (примітка 13.1).

Станом на 31 грудня 2022 року:

	Кредити, позики (в т.ч. відсотки та обслуговування), векселі	Торговельна кредиторська заборгованість	Зобов'язання з оренди, інші поточні зобов'язання	тис. грн Разом
Балансова вартість	40 585 489	25 778 779	5 393 406	71 757 674
Визначені договорами грошові потоки	47 439 151	25 778 779	5 394 265	78 612 195
до 6 місяців	2 269 005	25 778 779	5 389 998	33 437 782
від 6 до 12 місяців	12 077 106	-	656	12 077 762
від 1 до 2 років	4 806 088	-	1313	4 807 401
від 2 до 3 років	5 173 259	-	1313	5 174 572
від 3 до 5 років	4 630 715	-	985	4 631 700
понад 5 років	18 482 978	-	-	18 482 978

Станом на 31 грудня 2021 року (перераховано):

	Кредити, позики, облігації (в т.ч. відсотки та обслуговування), векселі	Торговельна кредиторська заборгованість	Зобов'язання з оренди, інші поточні зобов'язання	тис. грн Разом
Балансова вартість	33 068 396	4 307 112	8 141 792	45 517 300
Визначені договорами грошові потоки	38 767 785	4 307 112	8 144 727	51 219 624
до 6 місяців	1 737 313	4 307 112	8 100 533	14 144 958
від 6 до 12 місяців	8 776 050	-	38 045	8 814 095
від 1 до 2 років	3 568 821	-	1 673	3 570 494
від 2 до 3 років	4 068 737	-	1 194	4 069 931
від 3 до 5 років	5 526 647	-	3 282	5 529 929
понад 5 років	15 090 217	-	-	15 090 217

Валютний ризик

У Компанії виникає валютний ризик у зв'язку з продажами, покупками і позиками у валютах, які не є функціональною валютою Компанії. Валютами, в яких, як правило, здійснюються ці операції, є євро та долар США.

Вартість активів та зобов'язань, облікована у відповідній валюті, станом на звітну дату 31 грудня 2022 року представлена в таблиці:

	EUR	Еквівалент у гривні	USD	тис. грн Еквівалент у гривні
Поточні рахунки, грошові кошти в дорозі	18 494	720 365	0,3	11
Арештовані рахунки	1	27	-	-
Розрахунки з покупцями та замовниками	2 485	96 774	1 191	43 545
Розрахунки за претензіями виставленими	283	11 037	0,1	4
Всього активів	21 263	828 203	1 191	43 560
Довгострокові кредити банків	1 714	66 746	123 748	4 525 302
Довгострокові позики отримані	-	-	173 820	6 356 363
Короткострокові кредити та позики	441 359	17 191 376	229 227	8 382 498
Поточна заборгованість за кредитами та позиками	33 698	1 312 568	62 892	2 299 876
Розрахунки з постачальниками за роботи, послуги, ТМЦ	3 901	151 958	16 394	599 521
Розрахунки за нарахованими відсотками	1 841	71 715	3 061	111 922
Інші розрахунки з кредиторами	23 572	918 145	1 909	69 806
Всього зобов'язань	506 085	19 712 508	611 051	22 345 288
Чиста позиція	(484 822)	(18 884 305)	(609 860)	(22 301 728)

Аналогічна інформація станом на 31 грудня 2021 року представлена в таблиці:

	EUR	Еквівалент у гривні	USD	Еквівалент у гривні	RUB	тис. грн Еквівалент у гривні
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	571	17 663	-	-	-	-
Поточні рахунки, грошові кошти в дорозі	64 710	2 000 992	12	338	-	-
Арештовані рахунки	1	20	-	-	-	-
Інші оборотні активи (акредитиви)	700	21 662	-	-	-	-
Розрахунки з покупцями та замовниками	738	22 805	1 191	32 482	-	-
Розрахунки за претензіями виставленими	517	15 843	61	1 587	-	-
Всього активів	67 237	2 078 985	1 264	34 407	-	-
Довгострокові кредити банків	175 074	5 413 745	192 320	5 246 154	-	-
Довгострокові позики отримані	300 000	9 276 780	150 094	4 094 291	-	-
Короткострокові кредити та позики	-	-	239 227	6 525 673	-	-
Поточна заборгованість за кредитами та позиками	42 465	1 319 330	14 000	381 900	-	-
Розрахунки з постачальниками за роботи, послуги, ТМЦ	89 219	2 758 875	33 649	917 869	-	-
Розрахунки за нарахованими відсотками	814	25 172	2 786	75 993	-	-
Інші розрахунки з кредиторами	98	3 031	452	12 230	15 967	5 812
Всього зобов'язань	607 670	18 796 933	632 528	17 254 110	15 967	5 812
Чиста позиція	(540 433)	(16 717 948)	(631 264)	(17 219 703)	(15 967)	(5 812)

Компанією проведений аналіз чутливості фінансових інструментів зі змінними валютними курсами. Вплив зміни валютних курсів по відношенню до гривні (перераховані показники в гривні у разі збільшення/зменшення курсу) на фінансовий результат Компанії станом на 31.12.2022 представлений в таблиці:

	Збільшення курсу валюти на 10%		Зменшення курсу валюти на 10%	
	Чиста позиція	Дохід/(витрати)	Чиста позиція	Дохід/(витрати)
EUR	(20 772 736)	(1 888 431)	(16 995 875)	1 888 431
USD	(24 531 901)	(2 230 173)	(20 071 555)	2 230 173

Відсотковий ризик полягає в тому, що зміни відсоткових ставок впливають, головним чином, на кредити та позики шляхом зміни їх справедливої вартості (за заборгованістю з фіксованою ставкою) або майбутніх грошових потоків (за заборгованістю зі змінною ставкою). Керівництво не затвердило офіційної політики визначення необхідного співвідношення заборгованості Компанії з фіксованими відсотковими ставками і зі змінними відсотковими ставками. Однак при отриманні нових кредитів або позик керівництво застосовує власні судження для прийняття рішення щодо

того, яка відсоткова ставка - фіксована або змінна - буде вигіднішою для Компанії протягом розрахункового періоду до терміну погашення заборгованості.

Станом на звітну дату структура відсоткових ставок за фінансовими інструментами Компанії, за якими нараховуються відсотки, представлена таким чином:

	31.12.2022	31.12.2021
<i>тис. грн</i>		
Інструменти з фіксованими ставками		
Кредити та позики	33 522 934	26 559 515
Інструменти зі змінними ставками		
Кредити та позики	6 858 887	6 385 952
Разом	40 381 821	32 945 467

Аналіз чутливості фінансових інструментів зі змінними відсотковими ставками

Збільшення відсоткових ставок на 50 базисних пунктів на звітну дату призведе до зменшення прибутку на 34 427 тис. грн (2021 рік – 32 087 тис. грн). Зменшення відсоткових ставок на 50 базисних пунктів на звітну дату призведе збільшення прибутку на 34 427 тис. грн (2021 рік – 28 573 тис. грн). Даний аналіз передбачає, що всі інші змінні величини, зокрема курси обміну валют, залишаються незмінними. Аналіз даних за 2021 рік проводився на тій же основі.

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових курсів, таких як валютні курси, процентні ставки і курси цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів Компанії. Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику в межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності.

Управління капіталом

Політикою Компанії передбачено підтримку стабільного рівня капіталу для забезпечення довіри з боку кредиторів та інших учасників ринку, а також забезпечення подальшого сталого розвитку Компанії. Це досягається завдяки ефективному управлінню коштами, постійному моніторингу доходів та прибутку Компанії, довгостроковим інвестиційним планам, які фінансуються, головним чином, за рахунок операційних грошових потоків Компанії. Завдяки цим заходам Компанія прагне забезпечити стабільне зростання прибутків. Уряд України значно впливає на політику Компанії у сфері управління капіталом.

21. Непередбачені зобов'язання

Судові справи

Інформація щодо суттєвих судових справ та позовів з контрагентами ДП «НАЕК «Енергоатом» приведена нижче:

		31.12.2022		31.12.2021	
	<i>тис. грн</i>				
	Примітки	Сума позову Компанії до контрагента	Сума позову контрагента до Компанії	Сума позову Компанії до контрагента	Сума позову контрагента до Компанії
ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат»	a	-	-	343 033	46 610
Київське міське відділення Фонду Соціального захисту інвалідів	b	-	509 586	-	296 278
Центральне міжрегіональне управління ДПС по роботі з великими платниками податків	c	2 228 250	353 697	2 464 516	353 697
ДП «Енергоринок»	d	19 002 033	-	19 002 033	-
ПрАТ «НЕК «Укренерго»	e	1 710 941	69 390	510 102	-
ДП «Гарантований покупець»	f	2 510 824	-	10 925 048	-
ПАТ «Центренерго»	g	1 068 096	-	-	-
Інші (доповнено на 31.12.2021)		227 230	591 705	378 576	840 171

а) Справа про стягнення неустойки за порушення умов договору на суму 343 033 тис. грн, у т.ч. зустрічні вимоги на суму 46 610 тис. грн. Станом на 31.12.2022 справу завершено, всього у справі

стягнуто на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» 17 153 тис. грн.

б) Станом на 31.12.2022 в судах на різних стадіях розгляду знаходиться ряд справ про стягнення з ДП «НАЕК «Енергоатом» адміністративно-господарських (штрафних) санкцій та пені за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів: за 2019 рік – 129 545 тис. грн, за 2020 рік - 166 733 тис. грн, за 2021 рік - 213 308 тис. грн. Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом». Зокрема, за сумою 166 733 тис. грн за 2020 рік апеляційним судом винесено рішення на користь Компанії.

в) Станом на 31.12.2022 в судах на різних стадіях розгляду знаходиться ряд справ про визнання недійсними податкових повідомлень-рішень та про повернення ДП «НАЕК «Енергоатом» надміру сплачених до бюджету коштів з податку на прибуток на загальну суму 2 228 250 тис. грн.

Позов з вимогою Центрального міжрегіонального управління ДПС по роботі з великими платниками податків про стягнення з ДП «НАЕК «Енергоатом» заборгованості зі сплати збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, складає 353 697 тис. грн.

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 2 512 107 тис. грн, не на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 69 840 тис. грн.

г) Справа про стягнення з ДП «Енергоринок» суми основного боргу за електричну енергію, інфляційних втрат та судового збору на загальну суму 19 002 033 тис. грн. Очікуваний вірогідний результат від розгляду справи – на користь ДП «НАЕК «Енергоатом». Станом на 06.04.2023 у Верховному Суді триває розгляд касаційної скарги ДП «Енергоринок».

д) Станом на 31.12.2022 в судах на різних стадіях розгляду знаходиться ряд справ про стягнення з ПрАТ «НЕК «Укренерго» за порушення зобов'язань за Договором про врегулювання небалансів електричної енергії і штрафу за прострочення виконання грошового зобов'язання в частині дотримання строків оплати та за порушення умов Договору про участь у балансуєчому ринку на загальну суму 1 710 941 тис. грн та зустрічні вимоги до ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 69 390 тис. грн. Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 61 045 тис. грн, вірогідність прийняття рішення на користь Компанії про часткове задоволення позовних вимог на суму 552 042 тис. грн, крім того сума позовів, що знаходяться на розгляді в суді першої інстанції, складає 1 097 854 тис. грн.

е) Станом на 31.12.2022 в судах на різних стадіях розгляду знаходиться ряд справ про стягнення з ДП «Гарантований покупець» сум основного боргу, пені, штрафу та річних процентів за договорами на загальну суму 2 510 824 тис. грн. Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 1 332 969 тис. грн, на суму 1 177 855 тис. грн суд першої інстанції прийняв рішення на користь Компанії, триває апеляційне провадження.

ж) Справа про стягнення з ПАТ «Центренерго» основного боргу, відсотків за користування коштами, пені та інфляційних втрат за договором купівлі-продажу електричної на загальну суму 1 068 096 тис. грн. Почався розгляд справи судом першої інстанції, наразі вірогідність ухвалення рішення на користь Компанії в частині стягнення основного боргу в розмірі 706 968 тис. грн та інфляційних втрат, в частині стягнення відсотків за користування коштами та пені можлива відмова (частково).

Страхування

Компанія не має повного страхового покриття обладнання на випадок переривання діяльності або виникнення зобов'язань перед третьою стороною у зв'язку з пошкодженням майна або нанесенням шкоди навколишньому середовищу у результаті аварій, пов'язаних з майном або діяльністю Компанії. До тих пір, поки Компанія не отримає достатнього страхового покриття, існує ризик того, що втрата або пошкодження певних активів може здійснити істотний негативний вплив на діяльність і фінансове становище Компанії.

Відповідно до законодавства України, яке стосується виробництва електроенергії на атомних електростанціях, Компанія зобов'язана здійснювати страхування ризиків наслідків аварійних ситуацій на атомних станціях на обмежену суму 150 мільйонів СПЗ (спеціальних прав запозичення), що на 31 грудня 2022 року є еквівалентом 7 307 040 тис. грн по кожній аварійній ситуації на атомній електростанції (2021 рік – 5 728 185 тис. грн). Станом на 31 грудня 2022 і 2021 років Компанія відповідає зазначеним вимогам.

Соціальні зобов'язання

ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює внески до обов'язкових і добровільних соціальних програм. Протягом 2022 року Компанія відповідно до законодавства України виплачує середню заробітну плату працівникам, які виконують військовий обов'язок або залучені до виконання обов'язків добровольця територіальної оборони, яка не відшкодовується з бюджету. Протягом 2022 року загальна сума нарахувань склала 189 684 тис. грн. Крім того, починаючи з серпня 2022 року, відповідно до спільних рішень Компанії з профспілковим комітетом ППО ДП «НАЕК «Енергоатом» працівникам, які призвані на військову службу, нараховано грошові виплати на загальну суму 48 142 тис. грн.

Соціальні об'єкти Компанії, а також регіональні соціальні програми приносять суспільну користь у широкому розумінні і, як правило, не обмежуються тільки працівниками Компанії.

Екологічні питання

Компанія і суб'єкти господарювання, які існували до її створення, протягом багатьох років здійснювали свою діяльність у сфері атомної енергетики України. У результаті діяльності Компанії навколишньому середовищу могло бути завдано шкоди. Охорона навколишнього природного середовища, зниження впливу на довкілля – пріоритетне завдання ДП «НАЕК «Енергоатом», як оператора діючих українських АЕС. Організація охорони довкілля здійснюється за всіма об'єктами: охорона атмосферного повітря, охорона водних та земельних ресурсів, забезпечення безпеки під час здійснення операцій з відходами.

В Україні продовжує розвиватися законодавство з охорони навколишнього середовища і позиція Уряду щодо забезпечення дотримання вимог цього законодавства постійно переглядається. Компанія періодично оцінює свої зобов'язання, передбачені законодавством про охорону навколишнього середовища. Зобов'язання визнаються негайно після їх виникнення. Якщо ніяких поточних або майбутніх вигід не очікується, витрати, пов'язані із зобов'язаннями по охороні навколишнього середовища, відносяться на витрати. Витрати, спрямовані на продовження строку корисного використання відповідного майна або на зменшення або запобігання забрудненню навколишнього середовища у майбутньому, капіталізуються. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути у результаті затвердження жорсткіших вимог законодавства, у результаті цивільних судових процесів або змін законодавства, зараз оцінити неможливо. Останніми роками у зв'язку з імплементацією європейського екологічного законодавства в Україні переглядаються або вводяться нові нормативні акти, які потребують від Компанії коригування існуючих або впровадження нових підходів до організації природоохоронної діяльності. У зв'язку з цим виникає ризик стосовно неохорони своєчасно нових або коригування існуючих документів дозвільного характеру, що тягне за собою накладення з боку органів державного нагляду штрафних санкцій або надання претензій на відшкодування збитків, пов'язаних з неохороною своєчасно таких документів.

У 2022 році через військові дії та окупацію ВП ЗАЕС спостерігались факти забруднення об'єктів довкілля, загибель окремих видів тваринного світу та пошкодження рослинного світу як на території промислового майданчика АЕС, так і в санітарно-захисній зоні та зоні спостереження. Окреме занепокоєння викликає ситуація на Каховському водосховищі, а саме значне зниження рівня води в ньому через те, що окупаційна влада відкрила шлюзи на Каховській греблі. З якою метою це здійснюється – невідомо, але це несе не тільки екологічні ризики, значний вплив на флору та фауну, а також на безпековий аспект через можливе зменшення рівня наповнення спеціальної водойми-охолоджувача, куди вода потрапляє з Каховського водосховища.

З метою дотримання екологічних вимог в Компанії реалізується Програма природоохоронної діяльності. Основними її напрямками є: розробка документації для отримання документів дозвільного характеру, забезпечення виконання умов документів дозвільного характеру,

проведення екологічного моніторингу, забезпечення укладання договорів зі спеціалізованими організаціями щодо передачі відходів на їх утилізацію або видалення, реалізація інших екологічних ініціатив.

Оцінка масштабів забруднень, рівня нанесеної шкоди довкіллю буде здійснено під час перевірки рівня екологічної безпеки після деокупації Запорізької АЕС. За результатами перевірки буде здійснений розрахунок відповідного розміру шкоди.

Інформація щодо витрат ДП «НАЕК «Енергоатом», які пов'язані з реалізацією Програми природоохоронної діяльності, приведена нижче:

	2022	тис. грн 2021
Розробка обґрунтовуючих матеріалів та отримання дозвільних документів	302	392
Виконання особливих умов дозвільних документів	175	223
Витрати на утилізацію або видалення відходів, у т. ч. небезпечних	2 578	3 994
Забезпечення технічного обслуговування аналітичного обладнання з метою забезпечення екологічного моніторингу	41	125
Інші природоохоронні заходи	191	1 766
Разом	3 287	6 500

На сьогодні Компанія в цілому дотримується природоохоронного законодавства, виконує вимоги законодавства стосовно сплати екологічного податку, рентної плати за спецводокористування та не має фінансових зобов'язань, пов'язаних із відшкодуванням збитків від забруднення довкілля.

Компанія не має нарахувань у зв'язку із зобов'язаннями по охороні навколишнього середовища на 31 грудня 2022 і 2021 років.

Зобов'язання та непередбачені зобов'язання, пов'язані з Чорнобильською атомною електростанцією (Чорнобильська АЕС)

До 2001 року Компанія експлуатувала ядерні реактори Чорнобильської АЕС. У квітні 2001 року відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України чисті активи, що належали Чорнобильській АЕС, були передані окремо створеному державному спеціалізованому підприємству «Чорнобильська атомна електростанція» (ДСП «Чорнобильська АЕС»), яке підпорядковується Державному агентству України з управління зоною відчуження (ДАЗВ).

ДСП «Чорнобильська АЕС» відповідає за зняття з експлуатації ядерних реакторів Чорнобильської АЕС, управління об'єктом «Укриття», переробку, транспортування, зберігання та захоронення ядерного палива, відпрацьованого на Чорнобильській АЕС, і радіоактивних відходів.

На думку керівництва, Компанія не має зобов'язань або непередбачених зобов'язань щодо шкоди, завданої аварією на Чорнобильській АЕС, яка сталася у 1986 році.

Умовні активи та зобов'язання

Суттєві умовні активи та зобов'язання Компанії станом на 31 грудня, які можуть бути визнаними внаслідок рішень суду за позовами або відповідно до договірних умов, розкриті в цій примітці.

	31.12.2022	тис. грн 31.12.2021
Умовні активи		
ДП «Гарантований покупець» щодо стягнення штрафних санкцій через порушення умов договорів по простроченню грошового зобов'язання	288 423	1 673 892
ПрАТ «НЕК «Укренерго» щодо стягнення претензії за прострочення виконання грошового зобов'язання	542 109	446 676
ТОВ «Крок 2006» щодо визнання недійсним договору про заміну первинного зобов'язання новим між тими ж сторонами від 24.10.2007 №2082/10-НАЕК, стягнення збитків	-	27 451
Частка у статутному капіталі ТОВ «Хмельницькенергозбут»	69 787	69 787
Частка у статутному капіталі ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	105 167	105 167

	31.12.2022	31.12.2021
Умовні зобов'язання		
Фінансовий резерв зняття з експлуатації (відрахування за 2007-2009 рр. та за 2020-2022 рр.)	(3 016 732)	(2 231 332)
Податок на прибуток, ПДВ, ПДФО, РРО, митні платежі та штрафні санкції, які оскаржуються в суді	(15 381)	(41 119)
Членські внески (ВАО АЕС) за 2014-2015 рр. та за 2020-2021 рр.	(49 652)	(197 508)
Позови Київського міського відділення Фонду соціального захисту інвалідів про стягнення адміністративно-господарських (штрафних) санкцій та пені за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів	(342 853)	(296 278)
Зобов'язання сплатити вартість частки у статутному капіталі ТОВ «Хмельницькенергозбут»	(69 787)	(69 787)
Зобов'язання сплатити вартість частки у статутному капіталі ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	(105 167)	(105 167)

Непередбачені податкові зобов'язання

Компанія здійснює свою діяльність в Україні і тому повинна відповідати вимогам податкового законодавства України. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і часті зміни законодавства, які можуть застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а у деяких випадках є суперечливими. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною і державною податковими адміністраціями, Міністерством фінансів та іншими державними органами. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які згідно із законом уповноважені застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для перевірки податковими органами протягом наступних трьох календарних років, проте за певних обставин податковий рік може залишатися відкритим довше.

Ці факти створюють значно серйозніші податкові ризики, ніж ті, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування.

Керівництво, виходячи з тлумачення податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень, вважає, що податкові зобов'язання були належним чином задекларовані і відображені в обліку. Однак відповідні органи можуть витлумачити зазначені вище положення інакше, і, якщо керівництво не зможе відстояти свою позицію, виконання їх рішень може здійснити істотний вплив на цю фінансову звітність.

Компанія повинна дотримуватися вимог Фонду соціального захисту інвалідів. Більшість підрозділів Компанії є небезпечними виробництвами і у них робочі місця для інвалідів створювати заборонено згідно з іншими нормативно-правовими актами України. У підрозділи Компанії, де небезпечні виробництва відсутні, Компанія на регулярній основі офіційно запрошує на роботу інвалідів, проте кількість працюючих інвалідів у Компанії недостатня з огляду на незначну кількість непрацевлаштованих інвалідів у містах, де розташовані підрозділи Компанії. Таким чином, керівництво Компанії вважає, що Компанія виконує вимоги законодавства щодо захисту інвалідів на належному рівні.

Сума потенційних зобов'язань за відповідними виплатами на 31 грудня 2022 року становить 342 853 тис. грн (2021 рік – 296 278 тис. грн), як вказано вище. Оскільки керівництво вважає, що значне зменшення економічних вигід, що відносяться до цих нарахунків, не представляється можливим, у цій фінансовій звітності не були створені резерви за такими потенційними зобов'язаннями.

Прострочені зобов'язання

Деякі з поточних зобов'язань є простроченими. Для певних з них умови відповідних договорів передбачають застосування штрафних санкцій. Резерви за потенційними штрафами не були відображені у фінансовій звітності, оскільки потенційна сума штрафних санкцій у зв'язку з простроченими зобов'язаннями не є значною.

Списання кредиторської заборгованості

Компанія списує кредиторську заборгованість, за якою минув термін позовної давності, встановлений законодавством України, і щодо якої контрагентами не були подані судові позови. Також, у 2022 році на виконання постанови КМУ від 03.03.2022 № 187 «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації» було списано кредиторську заборгованість контрагентів, які пов'язані з державою-агресором РФ. Керівництво вважає, що ризик виникнення необхідності у відновленні в обліку цієї кредиторської заборгованості і подальшому її погашенні не є ймовірним.

Загальна сума кредиторської заборгованості, списаної в 2022 році, становить 1 893 093 тис. грн (2021 рік – 768 тис. грн).

22. Події після дати балансу

У період після дати балансу та до дати затвердження фінансової звітності до випуску стався ряд подій, які не потребують коригування цієї звітності.

6 січня 2023 року отримана позовна заява ПрАТ «НЕК «Укренерго» всього на суму 3 028 722 тис. грн за договором про надання послуг з диспетчерського управління. Згідно з ухвалою Господарського суду м. Києва від 18.01.2023 зазначена позовна заява залишена без розгляду. 19.01.2023 позивачем подано апеляційну скаргу на ухвалу Господарського суду міста Києва від 18.01.2023. 10.04.2023 Господарським судом міста Києва винесено ухвалу про відкриття провадження у цій справі. На дату затвердження цієї фінансової звітності рішення по справі не прийняте.

20 січня 2023 року Уряд України видав розпорядження № 52-р «Про організаційні заходи щодо будівництва енергоблоків Хмельницької АЕС», на підставі якого розроблятимуться техніко-економічне обґрунтування їх зведення за технологією AP1000 американської компанії Westinghouse та інша проектна документація.

31 січня 2023 року Верховним Судом відмовлено в задоволенні касаційної скарги Центрального міжрегіонального управління ДПС по роботі з великими платниками податків та залишено без змін постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 20.07.2022 у справі № 826/3453/13 про задоволення позову ДП «НАЕК «Енергоатом» про визнання протиправним та скасування ППР від 26.12.2012 № 0001224110 на суму 1 537 706 тис. грн.

10 лютого 2023 року Держатомрегулювання своїм рішенням обмежило експлуатацію енергоблоків №№ 3, 4, 5, 6 ВП ЗАЕС (блоки, які перебувають у холодному стані) через порушення вимог ядерної та радіаційної безпеки. Зокрема, йдеться про розташування ворожої військової техніки та зброї на території станції, пошкодження ліній зв'язку з енергетичною системою України. Крім того, через простій станції та зупинку всіх її енергоблоків відбувається постійна поступова деградація систем та обладнання. Рішення про поновлення умов ліцензії прийматиметься регулятором після деокупації ЗАЕС, а також проведення інспекційних та відновлювальних робіт.

6 лютого 2023 року Верховна Рада України ухвалила Закон України № 2896-IX «Про акціонерне товариство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», який набрав чинності 23.03.2023. Цим законом визначається процедура перетворення ДП «НАЕК «Енергоатом» в акціонерне товариство, 100 % акцій якого належатимуть державі.

19 березня 2023 року ДП «НАЕК «Енергоатом» та компанія CAMECO (Канада) підписали двосторонні контракти щодо розширення поточної співпраці між компаніями. Підписані угоди надважливі для України, адже з моменту повномасштабного вторгнення росії Компанія розірвала всі договори на постачання ядерного палива з РФ. Враховуючи ситуацію на світовому ринку та наявний дефіцит конверсійних потужностей, підписання відповідних контрактів гарантує стабільність у забезпеченні ядерним паливом.

21 квітня 2023 року ДП «НАЕК «Енергоатом та Holtec International уклали угоду про співробітництво у розгортанні малих модульних реакторів. Угода передбачає будівництво до 20-ти реакторів SMR-160, з реалізацією першого пілотного проєкту і виходу на мінімальну регульовану потужність реактора та підключення до мережі до березня 2029 року.

Енергоатом ініціював юридичні процедури проти росії щодо стягнення збитків, завданих військовою агресією.

Президент

Головний бухгалтер

Петро КОТІН

Наталія ВАШЕТІНА